ശീലം.

ദിവാൻബഹദൂർ ഏ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകൾ,

ബി. ഏ., ബി. എൽ., എഫ്. എം. യൂ.

എഴുതിയ

ഒരു പ്രബന്ധം

പ്രസാധകൻ

വി. എം. നാരായണപിള്ള

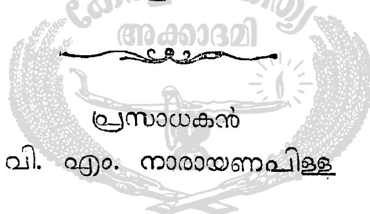

ശീലം.

ദിവാൻബഹദൂർ എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകൾ,
ബി. ഏ., ബി. എൽ., എഫ്. എം. യു.

എഴുതിയ

ഒരു പ്രബന്ധം

പ്രസാധകൻ
വി. എം. നാരായണപിള്ള

"രാമാനുജൻ" പ്രസ്സ്—ചേർത്തല

൧-ാം പതിപ്പ്　　　　കാപ്പി ൫൦൦

൧൦൯൦

പകർപ്പവകാശം, ചേർത്തല, "ദിവാൻ കൃഷ്ണൻനായർ ഗ്രന്ഥശാല"യ്ക്കുള്ളതാകുന്നു.

വില അണ ൪.

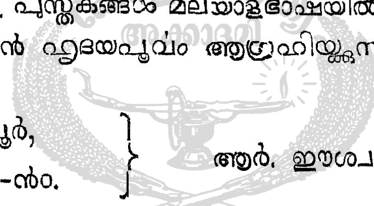
അവതാരിക.

"ശീലവതാന്ത്രീമതാസർവ്വംജിതം" (മ. ഭാ.)

ലോകത്തിൽ ഉൽക്കർഷം പ്രാപിയ്ക്കുകയും, നേതൃത്വം വഹിയ്ക്കുകയും, ബഹുമതി ലഭിയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളവരുടെ ജീവചരിത്രം സൂക്ഷ്മദൃഷ്ട്യാ പരിശോധിയ്ക്കുന്നതായാൽ അവരെല്ലാവരും സുസ്ഥിരമായും, സംസ്കൃതമായുമുള്ള ശീലം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവരാണെന്നു് അറിയാവുന്നതാണു്. ജീവിതത്തിൽ വിജയ പ്രാപ്തിക്കുള്ള രഹസ്യം ഇതൊന്നു തന്നെയാണെന്നുള്ളതിനു് സംശയമില്ല. മഹത്തായ കാര്യങ്ങൾ സാധിച്ചിട്ടുള്ളവരും ശീലവാന്മാർ തന്നെയാണു്. മനുഷ്യനു് അമൂല്യമായ സ്വത്തു് വല്ലതും ഉണ്ടെങ്കിൽ അതും ഇതുതന്നെയാണു്. എന്നാൽ, ഇതിനെ സമ്പാദിയ്ക്കുന്നവിഷയത്തിലും, സംരക്ഷിയ്ക്കുന്ന വിഷയത്തിലും എത്രപേർ അശ്രദ്ധന്മാരായിരിക്കുന്നു. എന്നുതന്നെയുമല്ല, ധനസമ്പാദനത്തിലും മററും ദത്തചിത്തന്മാരായിരിയ്ക്കുന്ന എത്രയോ പേർ ഇതിനെ നിർദ്ദയം ഭേദിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ളവരുടെ ജീവിതം കേവലം മൃഗജീവിതമായിട്ടേ വിചാരിയ്ക്കാൻ പാടുള്ളു. "സൌശീല്യം" എന്നുള്ളതു് ലോകത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിയ്ക്കുന്ന സന്മാർഗ്ഗനിയമം മനുഷ്യനിൽക്കൂടി പ്രതിബിംബിച്ചുകാണുന്നതാണു്. അതു് പ്രകൃതിയുടെ വിശിഷ്ടരൂപമാണെന്നും പറയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. ലോകവ്യാപാരങ്ങൾ എല്ലാം സന്മാർഗ്ഗ നിയമമായ അടിസ്ഥാനത്തിന്മേലാണു് സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് നാം

ഠരംശപരോദ്ദേശ്യം അനുസരിച്ച് നടക്കണമെങ്കിൽ ഈ അടിസ്ഥാനത്തിന്മേൽ കാലൂന്നിതന്നെ നില്ക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങിനെ ശീലത്തിന്റെ സംസ്കരണവും സ്ഥിരീകരണവും ലോകത്തിൽ എല്ലാവക്കും അത്യാവശ്യമായിരിയ്ക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശ്യവും ഇതുതന്നെയാണെന്ന് സവ്വസമ്മതമാകുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതി ഠരം വിഷയത്തിൽ വേണ്ടിടത്തോളം ദൂരംവരയ്ക്കും എത്തുന്നില്ലെന്നാണ് പൊതുജനാഭിപ്രായം. പല മഹാന്മാരും ഠരം ന്യൂനതയെ പരിഹരിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള മാൎഗ്ഗങ്ങൾ ആലോചിച്ചും വരുന്നുണ്ട്. ഇന്നത്തെ വിദ്യാൎത്ഥി നാളത്തെ പൌരനായിരിയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് സൌശീല്യബീജങ്ങൾ ആദ്യമായി വിദ്യാൎത്ഥികളിൽ വിതയ്ക്കുകയും, അങ്കുരിപ്പിയ്ക്കുകയും, പോഷിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമേ അവർ ലോകത്തിൽ ഉത്തമന്മാരായിത്തീരുകയുള്ളൂ. സന്മാൎഗ്ഗവിദ്യാഭ്യാസം, അഥവാ, സൌശീല്യ സ്ഥിരീകരണം ഒരു ദുഘ്ടനിബിഡമായ വിഷയമായിട്ടാണ് വിചാരിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നത്. അനേകം "കലാകലാപാലോചന കഠോരമതി"കളായുള്ളവക്കും, മഹാന്മാക്കും ഒരു ആക്ഷേപ രഹിതമായ മാൎഗ്ഗം കണ്ടുപിടിയ്ക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. എങ്കിലും, സന്മാർഗ്ഗതത്വങ്ങളും, സൌശീല്യത്തിന് ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും അടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ ധാരാളം വൎദ്ധിപ്പിയ്ക്കുകയും, വിദ്യാൎത്ഥികളെ പരിശീലിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഒരു ഉത്തമമാൎഗ്ഗമാണെന്ന് എല്ലാവരും സംവദിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ദിവാൻ ബഹദൂർ എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകളുടെ 'ശീലം' എന്ന ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ആവിർഭാവം കാലോചിതവും അവസരോചിതവും ആണെന്നുള്ളതിന് തക്കമില്ല. വിദ്യകൊണ്ടും, ലോകപരി-

ജ്ഞാനംകൊണ്ടും പരിപക്വബുദ്ധിയും, സാഹിത്യവിഷയത്തിൽ നിരന്തരപരിശ്രമിയും, സൌശീല്യത്തിന് ഒരു സജീവ ദൃഷ്ടാന്തവും, വിദ്യാൎത്ഥികളുമായി അടുത്തിടപെട്ടിട്ടുള്ള ഒരാളും ആയ ഇദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന ഉപദേശങ്ങൾ സൎവ്വഥാ അനുകരണീയങ്ങളല്ലാതെ വരാൻ തരമില്ലല്ലൊ. വിശേഷിച്ചും, ഈ പുസ്തകം 'സ്മൈൽസ്" എന്ന് പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ ഗ്രന്ഥകൎത്താവ് എഴുതീട്ടുള്ള "Character" എന്ന ആ ഗ്രന്ഥരത്നത്തിന്റെ രീതിയിലും അതിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയും എഴുതീട്ടുള്ളതാണെന്ന് കാണുന്നു. ഇത് പുസ്തകത്തിന്റെ ഗുണത്തെ ദ്വിഗുണീഭവിപ്പിക്കുന്നു എന്നുമാത്രമേ പറവാനൊള്ളു. ഇങ്ങിനെയുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ മലയാളഭാഷയിൽ വൎദ്ധിച്ചുകാണ്മാൻ ഞാൻ ഹൃദയപൂൎവ്വം ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

പറവൂർ,
൨൦-൧൦-൯൦. } ആർ. ഈശ്വരപിള്ള.

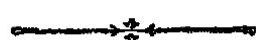
മുഖവുര.

ബാലന്മാരിൽ, സ്വഭാവമുദ്രയായ ശീലം എന്നതു്, ചെറുപ്പത്തിലേ അങ്കുരിപ്പിക്കേണ്ടതു്, ഭാവിജനസമുദായ പരിഷ്കരണത്തിന്റെ ഒരു സാരാംശമാകുന്നു. അതിലേയ്ക്കായ് പൂർവ്വപശ്ചിമ രാജ്യങ്ങളിലുള്ള പുരാതനാധുനികങ്ങളായപ്രമാണങ്ങളും മഹദ്വൃത്തങ്ങളും മററും ശേഖരിച്ചു്, "സ്മയിൽ സ്ക്യാറക്ടർ" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രീതി അനുസരിച്ചു് സംഗ്രഹമായി ഈ പ്രബന്ധം രചിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. വായനക്കാർക്കു് അപരിചിതന്മാരായി വരാവുന്ന ആളുകളുടെ ചുരുക്കമായ വിവരണങ്ങൾ യഥാക്രമം ചുവട്ടിൽചേർത്തിട്ടുണ്ടു്.

ഥ൦ൻ൦ മകരം
തിരുവനന്തപുരം

എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള
പ്രബന്ധകർത്താവു്.

ശീലം.

"വ്യക്ത പുരുഷസ്വഭാവത്തിൽ പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന ധാൎമ്മികക്രമമാകുന്നു ശീലം. ശീലമുള്ളവർ തദീയ ജനസമുദായത്തിന്റെ മനഃസാക്ഷിയാകുന്നു." (൧) എമർസൺ.

"ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയ്ക്കു് ആധാരമാകുന്നതു് അതിലെ മുതലെടുപ്പും, ദുൎഗ്ഗബലങ്ങളും, സൗധശാലയങ്ങളും അല്ല; എന്നാൽ, അതിലുള്ള പരിഷ്കൃത പൌരന്മാരും, ജ്ഞാനശീല വിദ്യാഭ്യാസസമ്പന്നന്മാരും തന്നേയാകുന്നു. ഇവരിൽ തന്നേയാണു് അതിന്റെ സൂക്ഷ്മമായ സ്വാൎത്ഥവും, പ്രധാനമായ ബലവും, യഥാൎത്ഥമായ ശക്തിയും പ്രകാശിയ്ക്കുന്നതു്." (൨) മാൎട്ടിൻലൂതർ.

---

(൧) അമേരിയ്ക്കയിലെ ഒരു കവിയും, പ്രബന്ധകൎത്താവും, തത്വദൎശിയും; ആംഗ്ലേയ ധൎമ്മശാസ്ത്രജ്ഞനായ കാൎല്ലൈലിന്റെ സഹജീവിയും സമഭാവനും സുഹൃത്തും. വാഴ്ച ക്രിസ്തുശതാബ്ദം ൧൯-ന്റെ അന്ത്യഭാഗപൎയ്യന്ത്യം.

(൨) ജൎമ്മനിയിൽ പുത്തൻ ക്രൈസ്തവമതം ഉദ്ദീപിപ്പിച്ച അതിധീരനായ ഒരു ക്രിസ്തീയൻ ശ്രമണൻ. ജൎമ്മൻ ചക്രവൎത്തി ചാൾസ് പഞ്ചമന്റെ കാലത്തു് റോമിലെ പോപ്പിന്റെ ബഹിഷ്കാരകല്പനയെ വിട്ടൻബൎഗ്ഗ് നഗരത്തിൽ പരസ്യമായി ചുട്ടെരിച്ച നാൾ മുതൽ ടി മതം ജൎമ്മനിയിൽ വ്യാപിച്ചു് പോപ്പിന്റെ മതാധിപത്യം നശിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റെ മദ്ധ്യം വരേ.

"കീൎത്തിപ്രേപ്സോനായ് സ്വകീയം ഗുണമപരഗുണ-
ഖ്യാപനേ, താഴ്ന്നുപൊങ്ങി,
സ്വാൎത്ഥം പോററുന്നതോടേ വിപുല ഹിതകരോ-
ദ്യോഗിയായിപ്പരാൎത്ഥ
മൂൎഛിച്ചാക്ഷേപമോതും കടുരവ ഖലരെ-
ക്ഷാന്തിയാൽ താൻപഴിച്ചു-
ത്യാശ്ചൎയ്യം വാഴവോനാം ഗുണിജനമതനാ-
മാക്കവൻ പൂജ്യനാകാ?"
ഭൎത്തൃഹരി നീതിശതകം ശ്ലോകം ൭൦.

"സത്യം ചൊല്ലുക സാധുവൃത്തി ചരണം-
പാപേ നിരാസക്തതാ,
വിദ്വത്സേവ വിതൃഷ്ണനാക മദജിത്തായ്-
ക്ഷാന്തി സംസേവനം
ആൎത്തേ പ്രാൎത്ഥ പൂജ്യപൂജ, നിജ സദ്-
ഭാവോക്തി വിച്ഛേദനം
കീൎത്തി ത്രാണമരാതി നേൎക്കു മരുളി—
കൃത്യാളി സല്ലക്ഷണം."
ടി. ശ്ലോകം ൭൪.

"തനുമനവചനങ്ങൾ പുണ്യ പൂൎണ്ണങ്ങളാക്കി-
ത്രിഭുവനമുദമാൎജ്ജിച്ചാത്മ കൃത്യങ്ങളാലേ
ലഘുക പരഗുണത്തെ ഭൂരിയായെണ്ണി നിത്യം
വികസിതമകമാളും സൽഗുണർ ദുല്ലഭന്മാർ."
ടി. ശ്ലോകം ൭൯

ഠരം പ്രബന്ധത്തിനു വിഷയമായ "ശീലം" എന്നതു് സദ്വൃത്തി, അല്ലെങ്കിൽ, സന്മാൎഗ്ഗമാകുന്നു. സല്ലക്ഷണമായി ഭൎത്തൃഹരിയുടെ ൭൪-ാംശ്ലോകത്തിൽ പറയുന്ന പന്ത്രണ്ടു് അംഗങ്ങളും ശീലത്തിൻെറ സാരാംശങ്ങൾതന്നേ എങ്കിലും,

അതിന് അന്യാംഗമില്ലെന്ന് ഊഹിച്ചുകൂട. അങ്ങനെ ഊഹിയ്ക്കുന്നതായാൽ ലോകോപകാരാർത്ഥം അനേകമഹാത്മാക്കൾ ചെയ്യുന്ന വിശിഷ്ടകൃത്യങ്ങൾ ശീലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവയല്ലെന്നു വരും. പൂനാ ദേശത്ത് ഗോഖലെ അവർകളാൽ സ്വജനസേവനത്തിനായി സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ടു നടത്തിവരുന്ന "സേവാസദനം" എന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികളും, തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിൽ ഗന്ധി അവർകൾ ഇന്ത്യാസമുദായ ഗുണത്തിനായി ചെയ്തു കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നതും, ഇപ്പോൾ ഫലോന്മുഖമായി ത്തീർന്നിരിയ്ക്കുന്നതുമായ പ്രയത്നങ്ങളും, ആ സമുദായത്തിന്റെ ലൌകികാത്മീയാഭിവൃദ്ധിയ്ക്കായി ആനിബസന്റ് അമ്മ ചെയ്തുവരുന്ന അസാമാന്യ ശ്രമങ്ങളും, പൊതുവിൽ ലോകോപകാരാർത്ഥം രക്ഷണസൈന്യക്കാർ ചെയ്യുന്ന യത്നങ്ങളും ശീലഗുണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവയല്ലെന്നു വരും. സത്തുക്കളുടെ വൃത്തികളിൽ അഗ്രേസരങ്ങളായി ഗണിയ്ക്കേണ്ടവയും, ൧൦ വിധം കർത്തൃത്വ ലക്ഷണമുള്ളവയും ആയ പരോപകാര കൃത്യങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശ്യങ്ങളായിരിയ്ക്കേണ്ടതാകയാലും, കേവലം കർമ്മത്വ ലക്ഷണം വഹിയ്ക്കുന്ന മേൽ പറഞ്ഞ പന്ത്രണ്ട് വൃത്തികളിൽ ഇവ ചേരുന്നതല്ലാത്തതിനാലും ഭർത്തൃഹരിയുടെ ൮-ാംശ്ലോകം ശീലം എന്നതിന്റെ പൂർണ്ണവിവരണമായി ഗണിച്ചുകൂട. സ്വാർത്ഥം പുലർത്തുന്നതിനോടുകൂടി പരാർത്ഥത്തിനായി വിപുലഹിത കരോദ്യോഗ പ്രവർത്തകൻ സർവ്വപൂജ്യനാകുമെന്ന് ൧൦-ാം ശ്ലോകത്തിലും, തന്മനവചനങ്ങൾ പുണ്യ പൂർണ്ണങ്ങളാക്കി സ്വകൃത്യങ്ങളാൽ ഭുവനസന്തുഷ്ടി വരുത്തുന്നവൻ ദുർല്ലഭസൽഗുണനാണെന്ന് ൯൯-ാംശ്ലോകത്തിലും ഭർത്തൃഹരിതന്നേ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നതു കൊണ്ട് ഇത് സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണ്. അതിനാൽ, ൮-ാംശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്ന ഗുണങ്ങ-

ളോട്ട് പരോപകരിഷ്ണുതയും കൂടി ശീലം എന്ന വിഷയത്തിൽ അടങ്ങുന്നതും, എമർസൻേറയും ലൂതറിൻേറയും വാക്യങ്ങളും വ്യാഖ്യേയങ്ങളും അതിന് ആധാരമായിരിയ്ക്കുന്നതും ആകുന്നു. സൂക്ഷ്മാന്വേഷണത്തോടും, ഉന്നതവൃത്തിയോടും കൂടി വൎത്തിച്ച് ജീവിതത്തിൻെറ ഉത്തമഫലങ്ങളെ അന്യന്മാരുമായി പങ്കിട്ടനുഭവിയ്ക്കുന്ന മഹാത്മാക്കളാകുന്നു നമ്മുടെ ജനസമുദായത്തിൻെറ വൎദ്ധനയ്ക്കായി വേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നത്. അതിലേയ്ക്കായി മേൽപറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളോടു കൂടിയ ശീലത്തെ ചമയ്ക്കുന്നതാകുന്നു വിദ്യാഭ്യാസത്തിൻെറ മുഖ്യ ഉദ്ദേശം. ഇങ്ങനെയുള്ള ശീലത്തിൻെറ അംഗങ്ങളെ ഉദാഹരണങ്ങളോടു കൂടി ൟ പ്രബന്ധത്തിൽ വിവരിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു.

ശീലത്തിൻെറ ഉപാംഗങ്ങളായി മററു ചില കാൎയ്യങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിലും താഴെ പറയുന്ന ഏഴു മുഖ്യാംഗങ്ങളെ മാത്രം ഭാഗശഃ ൟ പ്രബന്ധത്തിൽ വിവരിയ്ക്കുന്നു.

൧. ശീലബലം.
൨. ഗൃഹ്യാഭ്യസനം.
൩. സംസൎഗ്ഗവും, അനുകരണവും.
൪. പ്രവൃത്തി.
൫. ധൈൎയ്യം.
൬. ആത്മഭരണം.
൭. കൃത്യധൎമ്മവും സത്യവും.

൧. ശീലബലം.

ലോകത്തിൽ, ശീലമെന്നത് വളരെ ബലമേറിയ ഒരു ശക്തിയാകുന്നു. അതിൻെറ ഉന്നതാവസ്ഥയിൽ അത് മാനുഷ്യത്തിൻെറ ഉത്തമലക്ഷണത്തെ കാണിയ്ക്കുന്നു. ഉദ്യമം, സത്യം, മഹാശയത്വം, ഋജുത്വം എന്നീ ഗുണങ്ങളുള്ളവരെ ലോകർ സ്വയമേ ബഹുമാനിയ്ക്കുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ളവരെ വിശ്വസിച്ച് കണ്ടു പഠിയ്ക്കുന്നത് സ്വസാ-

ധാരണവുമാണ്. ലോകത്തിലുള്ള നല്ല കാൎയ്യങ്ങൾക്കെല്ലാം അവർ ആധാരവും, അവർ ഇല്ലാഞ്ഞാൽ ലോകനിവാസം സ്പൃഹണീയമല്ലാത്തതും ആകുന്നു. ഒരു മഹാമേധാവി വിസ്മയനീയനാകാം; എന്നാൽ, പൂജ്യനാകുന്നതു്, ശീലവാൻ തന്നേ ആകുന്നു. മേധാവി തലച്ചോറിന്റെ ശക്തിയേയും, ശീലവാൻ ഹൃദയത്തിന്റെ ശക്തിയേയും പ്രദൎശിപ്പിയ്ക്കുന്നു. കാലക്രമേണ, ജീവിതത്തിൽ ശക്തികൂട്ടുന്നതു് ഹൃദയത്തിനുതന്നേയാണ്. ഒരു മേധാവി ജനസമുദായത്തിന്റെ ബുദ്ധിയും, ഒരു ശീലവാൻ അതിന്റെ മനഃസാക്ഷിയും ആകുന്നു. ജനങ്ങൾ മഹാബുദ്ധിമാനേ കണ്ടു് ആശ്ചൎയ്യപ്പെട്ടം എങ്കിലും, അവർ അനുസരിയ്ക്കുന്നതു് ശീലവാനേ തന്നേയാകുന്നു. മഹാമേധാവിത്വം അപൂൎവ്വവും, സൎവ്വസാധ്യമല്ലാത്തതും ആണ്. എന്നാൽ, ശീലത്തിന്റെ പൂൎണ്ണസിദ്ധിയായ സ്വകൃത്യാനുഷ്ഠാനം സൎവ്വസാധ്യവും, അതില്ലാത്ത മേധാവിത്വം തീരെ വിലമതിയ്ക്കപ്പെടാത്തതും ആയിരിയ്ക്കും.

ശീലോന്നതി, ധനത്തിനെ ആശ്രയിയ്ക്കുന്നതല്ല; പക്ഷേ, ധനം പലപ്പോഴും അതിന്നു് വിരോധിയായും വരാം. ഉൽകൃഷ്ട ശീലം നിൎദ്ധനന്മാരിലും കാണാമെന്നുള്ളതിന്നു് ലൂതർ തന്നേ ദൃഷ്ടാന്തമായിരിയ്ക്കുന്നു. തന്റെ ശീല ദാൎഢ്യത്താൽ, യൂറോപ്പിൽ മത പരിഷ്കരണ കേസരിയായി, സ്വരാജ്യ സ്വഭാവത്തിന്റെ നേതാവായി വിലസുന്ന ഇദ്ദേഹം കടച്ചിൽപ്പണിയും മററും കൊണ്ടു് അരിഷ്ടിച്ചു് ഉപജീവനം കഴിച്ചു വന്നിരുന്നു. ജൎമ്മനിയിലെ രാജാക്കന്മാർപോലും ഇദ്ദേഹത്തോളം പൂജ്യന്മാരായി തീൎന്നില്ല. (൩)എപിക്ക്റററീട്ടസ്സിന്റെ ദൎശനം സ്വല്പം ഗ്രഹിയ്ക്കുന്നതിനു ചെന്നു

(൩) ഒരു യാവന തത്വജ്ഞാനി; ഇദ്ദേഹം നീറോ ചക്രവ-

ഒരു മഹാൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ തത്വങ്ങളെ അനുഷ്ഠിച്ചാൽ താൻ ഇരപ്പാളി ആയിപ്പോകുമെന്നു് പറഞ്ഞു് ആക്ഷേപിച്ചതിനു്, "നിങ്ങൾക്കു് വെള്ളിപ്പാത്രങ്ങൾക്കും മററും അപേക്ഷയുണ്ടു്. ചക്രവത്തിയുടെ സേവയ്ക്കും നിങ്ങൾക്കു് ആവശ്യമുണ്ടു്. എനിയ്ക്കു് ഒരം രണ്ടും ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഞാൻ നിങ്ങളേക്കാൾ ധനികൻ തന്നേ. നിങ്ങളുടെ പാത്രങ്ങൾ രജത മയങ്ങളാണെങ്കിലും യുക്തികളും പ്രമാണങ്ങളും കാംക്ഷകളും എല്ലാം മൺ മയങ്ങളായിരിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കു് വളരേ ഒക്കെ ഉണ്ടെങ്കിലും അവയൊന്നും മതിയാകാതെ നിങ്ങൾ അതൃപ്തനായിരിയ്ക്കുന്നു. എനിയ്ക്കുള്ളതെല്ലാം 'ഞാൻ വലുതായി മതിച്ചു് തൃപ്തനായിരിയ്ക്കുന്നു." എന്നിങ്ങനെ എപിക്റ്ററീട്ടസ്സ് ഉത്തരം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ശീല സമ്പന്നൻെറ ലക്ഷണം കാണിയ്ക്കുന്നു. ഉൽകൃഷ്ട പുരുഷത്വത്തിൻെറ ആധാരമായ സത്യവും, വിവേകത്തോടു ചേൻ അടക്കവും, ക്ഷമയും, അഭ്യാസവും കൊണ്ടു് അതി ബുദ്ധിയാൽ ലഭിയ്ക്കാവുന്നതിനേക്കാൾ അധികം ജീവിത ക്ഷേമം സിദ്ധിയ്ക്കുന്നതാണു്. മനുഷ്യൻ സത്യത്തിൽ അവസ്ഥാകത്താവാണു്; അവസ്ഥാകൃതനല്ല. അതിനാൽ, നിത്യം ജാഗരൂകനായിരുന്നു്

ത്തിയുടെ സേവൻേറ ഒരു അടിമയായ മോണ്ടിയായിരുന്നു; ഇദ്ദേഹം "സ്റ്റോയിക്കു്" എന്ന ദശനം (മനുഷ്യൻ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ നിശ്ചല മനസ്കനായി പ്രാകൃത വൃത്തിയേ തൃപ്തനായനുഷ്ഠിക്കണം എന്ന മതാനുസരണത്തോടു കൂടി സീനോവിനാൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ദശനം) ആചരിച്ചിരുന്നു. മനുഷ്യൻേറ സാരാംശം ഇച്ഛയാണെന്നും, അതു് സ്വതന്ത്രമാണെന്നും അതിനെ നയിക്കുന്ന മനഃസാക്ഷി ഈശ്വരാംശമാണെന്നും ആയിരുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിൻേറ മതം. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧-ൻേറ മദ്ധ്യകാലം.

വിശുദ്ധ ഹൃദയത്തോടു കൂടി ഊജ്ജിതമായി ആത്മഭരണം ശീലിച്ചാൽ, അനേകം വിഘ്നങ്ങളും പ്രേരണകളും തട്ടേണ്ടി വന്നാലും അഭ്യാസത്താൽ മേൽ പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങൾ സിദ്ധിയ്ക്കാവുന്നതാണ്. വിക്റോറിയാ മഹാരാജ്ഞിയുടെ വല്ലഭനായിരുന്ന (൪) പ്രിൻസ് ആൽബർട്ട് ഒരു വിദ്യാശാലയിലേയ്ക്ക് ഒരു സമ്മാനം നിശ്ചയിച്ചതിൽ അതു് കൊടുക്കേണ്ടതു് അതി ബുദ്ധിമാനോ, അതി പ്രയത്നശീലനോ, അതി സൂക്ഷ്മഗ്രാഹിയോ അല്ലെന്നും, വിശാലമനസ്കതയുടേയും മഹാശയത്വത്തിൻേറയും ലക്ഷണങ്ങൾ ഉള്ളവനു തന്നേ ആയിരിയ്ക്കണമെന്നും കല്പിച്ചതു് ഠരം അഭിപ്രായത്തിന് സാക്ഷിയാകുന്നു. ഠരം ലക്ഷണങ്ങളുള്ളവർ സ്വന്തമായി ശ്രമിയ്ക്കുന്നതായാൽ ഒഴുന്ന വെള്ളത്തിന് നില വെള്ളത്തേക്കാൾ തെളിവുണ്ടാകുന്നതുപോലെ അവക്ക് ഉത്തമ പുരുഷത്വം തെളിഞ്ഞു വരുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ തേറുന്നവരുടെ കൃത്യങ്ങളും വചനങ്ങളും അന്യന്മാരിൽ വ്യാപിച്ച് ഭൃതർക്ക് എന്ന പോലേ അവക്ക് ഒരുവിധം ചിരംജീവിത്വം സിദ്ധിയ്ക്കുന്നു. എന്നാൽ, മേൽ പറഞ്ഞ ഊജ്ജിതം മഹാശയത്തോട് ചേക്കുന്നവനേ ഠരം ഫലം സിദ്ധിയ്ക്കു. അതില്ലാത്ത കൃത്യോജ്ജിതം, പക്ഷേ ഒരു ദോഷാവതാരമായി അവസാനിയ്ക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, ധമ്മബുദ്ധിയോടു ചേന്ന ഊജ്ജിതം വ-

(൪) കലാവിദഗ്ദ്ധൻ; വിശിഷ്ട ശീലൻ; ഗൃഹ്യാഭ്യസനത്തിൽ സമത്ഥൻ; എഡ്വർഡ് ചക്രവത്തിയുടെ പിതാവും അദ്ധ്യാപകനും; ൧൮൫൧-ലെ മഹാപ്രദശനത്തിൻെറ നേതാവ്; ൪൨-ാം വയസ്സിൽ ൧൮൬൧-ാ മാണ്ട് പരലോക പ്രാപ്തനായി.

ഹിയ്ക്കുന്നാവൻ മഹാമനസ്കനായി പ്പരിണമിയ്ക്കും.(ൈ)ഫ്ാ-ക്ക്സ് എന്ന വാഗീശ്വരൻ ഇതിലേയ്ക്ക് ഒരു ദൃഷ്ടാന്ത മാണ്. ഒരിയ്ക്കൽ അദ്ദേഹം കുറേ പവൻ എണ്ണി തിട്ട-പ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ടു, പത്ര പ്രകാരം പണം ചെല്ലേണ്ടവനായ ഒരു വ്യാപാരി പണത്തിന് ആവശ്യ പ്പെട്ടു. അതിന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ മറുപടി ഇപ്രകാരം ആയിരുന്നു:—"നിങ്ങളുടെ കടത്തിന് പ്രമാണമുണ്ടല്ലൊ. (ന്ന)ഷെരിഡൻ പിൻ കടക്കാരനാണെങ്കിലും അയാൾക്ക് പ്രമാണമില്ലാത്തതിനാൽ ഠരം പണം അയാൾക്കു തന്നേ കൊടുക്കണം." അപ്പോൾ വ്യാപാരി തൻെറ പത്രത്തേ കീറിക്കളകയാൽ, "ഇപ്പോൾ നിങ്ങളും പ്രമാണമില്ലാത്ത-വനായതോടു കൂടി മുൻ കടക്കാരനായതുകൊണ്ടു, ഠരം പ-ണം മൎയ്യാദയ്ക്ക് നിങ്ങൾക്കു തന്നേ തരേണ്ടതായിരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു അതു കടക്കാരനു തന്നേ പണം കൊടുക്ക-യും ചെയ്തു.

സുശീലന്, മേൽ പ്രസ്താവിച്ച ഊൎജ്ജിതത്തോടു കൂടി ബലമായ മനഃസാക്ഷിയും, ഭൎത്തൃഹരിയുടെ ൬൮ ാം ശ്ലോ-

(ൈ) ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പലപ്പോഴും മന്ത്രിസഭയിൽ ഒരു അങ്ഗമാ-യിരുന്ന മഹാമനസ്കനും ദീൎഘദൎശിയും ആയ ഒരു വാ-ഗീശ്വരൻ; അടിമ വ്യാപാരം നിറുത്തൽ ചെയ്യുന്നതി-നും മററനേകം ലോകോപകാര കൃത്യങ്ങൾക്കും ഉദ്യു-ക്തൻ; ഗവൎണ്ണർ ജനറലായിരുന്ന വ്വാറൻ ഹേസ്റ്റിങ്സി-ൻെറ അപരാധാരോപകന്മാരിൽ ഒരുവൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧൮൦൬-ൻെറ അന്ത്യം.

(ന്ന)ആംഗ്ലേയനാടകകൎത്താവും വാഗീശ്വരനും; ഫ്ാക്ക്സി-ൻെറ സഹജീവി; ഹേസ്റ്റിങ്സിൻെറ അപരാധാരോ-പകന്മാരിൽ ഒരാൾ.

കത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള "പൂജ്യപൂജ"യും ഉണ്ടായിരിക്കും. ആദ്യം പറഞ്ഞ ലക്ഷണത്തോടു കൂടിയാണ് (൧) ക്രാംവെൽ ഒരു ഉടയോഗം തിരിഞ്ഞെടുത്ത് മഹാവിപ്ലവങ്ങളേ ജയിച്ച് രാജ്യാധികാരം കൈ ഏററത്. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞലക്ഷണമുള്ളവൻ പൂർവന്മാരും സഹജീവികളും ആയ മഹത്തുക്കളേ യഥായോഗ്യം സ്മരിക്കയും ബഹുമാനിക്കയും ചെയ്യും. ഈ ഗുണമില്ലാത്തവർ ഈശ്വര മാഹാത്മ്യവിശ്വാസം ഇല്ലാത്തവരായ് പരിണമിക്കും. പൂജിത പൂജയിൽ നിന്നാകുന്നു മനുഷ്യൎക്ക് തങ്ങളിലും ഈശ്വരനോടും ബന്ധമുണ്ടാകുന്നത്. അതുതന്നേ ആകുന്നു പരമാൎത്ഥത്തിൽ മതവിശ്വാസമെന്നു പറയുന്നത്.

"ഉൗൎജ്ജിതത്വം, അറിവിനും തന്നത്താനേ പാതയുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളും" എന്നൊരു ചൊല്ലുണ്ട്. അതുപോലെ

(൧) ഇംഗ്ലണ്ടിൽ, ചാൾസ് പ്രഥമൻെറ കാലത്തുണ്ടായ കൈലഹങ്ങളാൽ, ജനങ്ങൾ രാജാവിനെ മറന്നതിൽ ജനസമുദായ സൈന്യം നിൎമ്മിച്ച്, അനേകം യുദ്ധങ്ങളിൽ രാജകക്ഷിയേ തോല്പിച്ച്, ജനദ്രോഹിയായ രാജാവിൽ മരണശിക്ഷ നടത്തി, "ജനയോഗരക്ഷകൻ" എന്ന സ്ഥാനം വഹിച്ച്, അത്യുൎജ്ജിതമായി നാലു വൎഷം രാജ്യഭാരം നടത്തിയ ഒരു അസാമാന്യധീര പുരുഷൻ. ഇദ്ദേഹം മഹാശയനും, മഹാമനസ്കനും, ഭക്തനും ആയിരുന്നു. യൂറോപ്പിൽ ആധുനികന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഏകദേശം നെപ്പോളിയനോട് സദൃശനായി ഗണിക്കാൻ തക്ക ഉൗൎജ്ജിതവും ശക്തിയും ഇദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. അസാദ്ധ്യമായി യാതൊന്നും ഇല്ലെന്നായിരുന്നു രണ്ടുപേരുടേയും അഭിപ്രായം. (൧൬൫൮ നവ. ൧) വാഴ്ച. ക്രി. ശ. ൧൭-ൻെറ പൂൎവാൎദ്ധം.

ഉൗജ്ജിതൻ തുറക്കുന്ന വഴിയേ ബദ്ധക്കൾ തുടൎന്നിട്ടു അവ-
രുടേ വിശിഷ്ടപൌരുഷം ജനവ്യാപകമായിത്തീരും. ഇതി-
ലേയ്ക്കു ഉദാഹരണങ്ങളായി, ലൂതറിനേയും, ക്രാംവെല്ലി-
നേയും കൂടാതേ, (വ)വാഷിങ്ങ്ടനേയും, (ൻ)വെല്ലിങ്ങ്ടനേയും
പറയാവുന്നതാണു്.

(വ.)വടക്കേ അമ്മേരിക്കയിലേ ഐക്യസംസ്ഥാനം
(യുണൈററഡ് സ്റ്റേററ്സ്) ഇംഗ്ലണ്ടിൻെറ ഒരു അംഗ-
മായിരുന്നകാലം, ൧൭൭൫-ൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു് യുദ്ധം
ആരംഭിച്ചതുമുതൽ ൨൦ വൎഷത്തിനിടയിൽ സേനാനായ-
കനായും, മൂന്നു പ്രാവശ്യം രാജ്യയോഗനായകനായും(പ്രസി-
ഡണ്ടു്) സ്വജനസമുദായത്തേ സൎവ്വസമ്മതപൂൎവ്വം നയിച്ച
ഒരു വിശിഷ്ടധീരപുരുഷൻ; ഇക്കാലത്തു് തൻെറ ജോലി-
കൾക്കു് യാതൊരു പ്രതിഫലവും വാങ്ങാതേ, രാജസ്ഥാനം
പ്രദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടതുപോലും സ്വീകരിക്കാതേ, ഈ മ-
ഹാത്മാവു് കൃഷിവൃത്തിയാൽ ജീവിതം കഴിച്ചു. വാഴ്ച.
ക്രി. ശ. ൧൮-ൻെറ അന്ത്യം.

(ൻ.) ഇംഗ്ലണ്ടിലെ അതിപ്രസിദ്ധനായ സേനാനാ-
യകൻ; ൨൭-ാംവയസ്സിൽ (൧൭൯൭-ൽ) ഇന്ത്യയിൽ ഉ-
ദ്യോഗസ്ഥനായി (പട്ടാളത്തിൽ)വന്നു; ൧൭൯൮-ൽ ടിപ്പു-
വിനേ അടക്കാനുണ്ടായ ശ്രീരംഗ പട്ടണത്തിൻെറ രോധ-
ത്തിൽ ഉപസേനാധിപനായി. ൧൮൦൩-ൽ മ്രാട്ട്യന്മാരേ
അസ്സേയിൽ വച്ചു തോല്പിച്ചു; ൧൮൦൮-ൽ സ്പെയിനിൽ,
നെപ്പോളിയൻെറ പടയുടെ ആക്രമണം തടുത്തു; ൧൮൧൫-ൽ
വാട്ടർലൂ യുദ്ധത്തിൽ നെപ്പോളിയനേ തോല്പിച്ചു് അയാ-
ളുടെ അധഃപതനം വരുത്തി; പിന്നീടു്, ഇംഗ്ലണ്ടിൽ മ-
ന്ത്രിസ്ഥാനവും വഹിച്ചു. ഇദ്ദേഹം വിശിഷ്ടവിധാനകനായ
ധീരപുരുഷനും, അഭേദ്യകൃത്യനിഷ്ഠനായ ഒരു മഹാത്മാവും
ആയിരുന്നു. ൧൮൫൨-ൽ മരിച്ചു.

ചിലപ്പോൾ വിശിഷ്ടപുരുഷന്മാരാൽ മന്ത്രശക്തി-യാലെന്നപോലേ അന്യർ ആകൎഷിക്കപ്പെടുന്നു. "എന്റെ പാദസ്പൎശമാത്രത്താൽ ഇററലിയിൽ സൈന്യം വന്നു കൂട്ട-ന്നതാണെ"ന്നു (൧൦) പാമ്പി പറഞ്ഞു. (൧൧)പീററർ സ-ന്ന്യാസിയുടെ ശബ്ദമാത്രത്താൽ യൂറോപ്പു് ഇളകി ഏഷ്യയുടെ നേക്ക് പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. (൧൨) കാലീഫ് ഓമറിന്റെ സവാരിക്കമ്പു്, അന്യന്മാരുടെ വാളുകളേക്കാൾ, ദുഷ്ടാ-ക്കൾക്കു് ഭീതിജനകമായിരുന്നു.

---

(൧൦) പുരാതന റോമിലേ ഒരു വരിഷ്ഠ സേനാനാ-യകൻ; ആഫ്റിക്കാ, ഏഷ്യ, സ്പെയിൻ ഈ ദേശങ്ങളിൽ അനേകം യുദ്ധങ്ങളിൽ ജയിച്ചു്, ആ ദിക്കുകളേ അടക്കി ഭരിച്ചു. വളരേ ജനസ്നേഹവും സമ്പാദിച്ചു. ഇദ്ദേഹം ജൂ-ലിയസ്സ്സീസറിന്റെ മകളുടെ ഭൎത്താവായിരുന്നു. ആ-സ്ത്രീ മരിച്ചതോടുകൂടി സീസറുമായ് പിണങ്ങി; രണ്ടുപേരും തമ്മിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ തോററു് ഒളിച്ചോടി; ഈജി-പ്റ്റിൽ വച്ചു മരിച്ചു. വാഴ്ച ക്രിസ്തുവിനു മുൻപു് ൧-ാംശതാബ്ദം.

(൧൧) ഒരു പരന്തിരിസ് യോദ്ധാവു്; പാലസ്ററ-യിനിൽ (ക്രിസ്തുവിന്റെ ജന്മഭൂമി) തീൎത്ഥയാത്ര പോയപ്പോൾ സ്വമതസ്ഥരേ തുൎക്കികൾ കഷ്ടപ്പെടുത്തിയതുകണ്ടു് സ-ന്ന്യാസം സ്വീകരിച്ചു് യൂറോപ്പിൽ പലസ്ഥലങ്ങളിലും സ-ഞ്ചരിച്ചു് ജനങ്ങളേയും രാജാക്കന്മാരേയും തീക്ഷ്ണവചന-ങ്ങളാൽ ഇളക്കി കുരിശുരക്ഷയ്ക്കുണ്ടായ ദീൎഘയുദ്ധങ്ങൾക്കു് കാരണഭൂതനായി. വാഴ്ച, ക്രി. ശ. ൧൧-ന്റെ ആരംഭം.

(൧൨)ഇദ്ദേഹം മഹമ്മതിന്റെ പ്രതിനിധിസ്ഥാനം (കാലിപ്പ്) മദീനയിൽ പത്തു വൎഷകാലം വഹിച്ചു്, അ-നേകം രാജ്യങ്ങളേ കീഴടക്കി; ബലവാനും നീതിമാനും ആ-യിരുന്നു. വാഴ്ച, ക്രി. ശ. ൭-ന്റെ മദ്ധ്യം.

മഹാശയകൃത്യസമ്പന്നന്മാരായ ശീലവാന്മാർ ചിരംജീവികളായി വരാമെന്ന് മുൻപു പറഞ്ഞുവല്ലൊ. ഒരു മഹാശയന്റെ ശ്രേഷ്ഠചിന്ത ആദ്യം ഏകാന്തമായിരുന്നാലും, ചിരകാലം അതു് ലോകരുടേ ബുദ്ധിയിൽ കുടികൊണ്ടിട്ടു്, അവസാനത്തിൽ അവക്ക് നിത്യാനുഷ്ഠാനത്തിന് ഒരു ധർമ്മമായ് പരിണമിക്കുന്നു. (൧൭)മോസസ്സ്, (൧൮) സാക്രട്ടീസ്,

(൧൭) ഈജിപ്റ്റിലേ രാജാവായ ഫേരോവിനാൽ എടുത്തു വളൎത്തപ്പെട്ട ഒരു ജൂതയുവാവു്; സൈനായി മലയുടെ അടിവാരത്തിൽ സ്വജന വിമോചനത്തിന് ദൈവാജ്ഞ സിദ്ധിക്കയാൽ ഫേരോവിനോടു് അനുവാദത്തിന് അപേക്ഷിച്ചു. ഫേരോ അനുവദിക്കാത്തതിനാൽ, ഈജിപ്റ്റിൽ ദിവ്യസഹായത്താൽ വ്യാധി ജനിപ്പിച്ചു് അനുവാദം വാങ്ങിച്ചു. ചെങ്കടൽ കടക്കാൻ ചെന്ന ജനസംഘത്തെ, ഫേരോ തടുക്കയാൽ ദിവ്യസഹായം കൊണ്ടു് ഫേരോവിനേ തോല്പിച്ചു. ഇതുകളാൽ ജനസമ്മതനായി. പിന്നീടു് നാല്പതു് ദിവസം പ്രത്യക്ഷ സംഭാഷണത്തിൽ ദൈവത്താൽ പ്രേരിതനായി ജൂത ധൎമ്മ ഗ്രന്ഥത്തിലേ നിബന്ധനകൾ നിൎമ്മിച്ചതായിപ്പറയപ്പെടുന്നു.

(൧൮) പ്രസിദ്ധ തമ യാവന ധൎമ്മ വിദ്യാ വിശാരദൻ; പ്ലേറ്റോവിന്റെ ഗുരു; മഹാമേധാവി; മഹാമനസ്കൻ; ജനസ്നേഹി; ദേഹ ബാഹ്യലതാനിഷേധകനായ ഈശ്വര ഭക്തൻ; ഒരു ധൎമ്മദേവത തന്റേ സഹചാരി എന്ന വിശ്വാസത്തോടും, താൻ ദൈവ പ്രേരിതനെന്ന ബോധത്തോടും കൂടി "ജ്ഞാനം തന്നേ ധർമ്മം" എന്ന മതം പരത്തി; അതിനാൽ, അപരിഷ്കൃതരായ സ്വജനങ്ങളുടെ ദ്വേഷം സമ്പാദിച്ചു, ഉൽകൃഷ്ട ബുദ്ധിമാനെന്നു സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ഈ "ലോകസാമാന്യ പൌരനി"ൽ രാജദ്രോഹക്കുററം ചുമത്തി,

(൧൫) പ്ലേറോ, ലൂതർ ഇവരെല്ലാം ഇതിലേയ്ക്കു് ഉദാഹരണങ്ങളാണു്.

ജന ചരിത്രം എന്നു പറയുന്നതു് സത്യത്തിൽ അതിന്റെ ആധാര ഭൂതന്മാരായ മഹാത്മാക്കളുടെ കഥ തന്നെ ആകുന്നു. ആ പ്രകാരം, മതമെന്നീ സ്വരൂപത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ദീർഘകാലം നിലനിന്നു വരുന്നതു്, യഥാർത്ഥത്തിൽ ഓരോ മഹാത്മാവിന്റെ നിഴൽ നീണ്ടുനീണ്ടു വരുന്നതത്രേ.

മരണശിക്ഷ വിധിച്ചു. സാദ്ധ്യമായ ശിക്ഷാലഘൂകരണത്തിനു് അപേക്ഷിക്കാതെ, മരണം ഗുണകരമായ ബന്ധമോചനം ആണെന്നു് വിശ്വാസത്തോടെ ആത്മാവിന്റെ നിത്യതയേപ്പററി ദീർഘപ്രസംഗം ചെയ്തിട്ടു് അദ്ദേഹം വിഷം കുടിച്ചു് മരണശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൫-ാംശതാബ്ദത്തിന്റെ ആദ്യം.

(൧൬) സാക്രട്ടീസിന്റെ പ്രധാനശിഷ്യൻ; സാക്രട്ടീസ്മത പ്രചാരകൻ; വിദ്യാമാത്ര മതത്തിന്റെ പ്രാരംഭകൻ; നശ്വര വസ്തുക്കളുടെ സത്തുകളായി, അനശ്വരങ്ങളായി (ഗ്രഹണാകൃതികൾ എന്നു പറയപ്പെട്ട) ചില രൂപങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു വാദിച്ചു് ഗ്രഹണാകൃതി (ഐഡീയസ്) വാദം സ്ഥാപിച്ചു. "സങ്കല്പിത രാജ്യയോഗം" (റിപ്പബ്ലിക്ക്) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ജനസമുദായത്തിന്റെ നീതി എന്നു സാധിച്ചു്, രാജ്യാംഗങ്ങളെ വിവേചനം ചെയ്തു. സത്യ സ്ഥാപനത്തിനും, ജനസമുദായാഭിവൃദ്ധിയ്ക്കും ആയി അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച പ്രസിദ്ധ തമയാവന തത്വജ്ഞാനി. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൫-ാം ശതവർഷത്തിന്റെ ഒടുക്കം.

ബുദ്ധൻ, ശങ്കരാചാൎയ്യർ, (൧൬) രാമാനുജൻ, (൧൭) മഹമെഡ്, മോസസ്സ് ഇവർ ഇതിലേയ്ക്കു് നിത്യസാക്ഷികളായിരിക്കുന്നു. സഹജീവി ജനസമുദായാവസ്ഥയാൽ ഇവർ നിബദ്ധന്മാരായിരുന്നു എങ്കിലും, ഇവരുടെ പിൻഗാമികൾ അതിനേക്കാൾ, ഇവർ പതിച്ച മുദ്രകളാൽ നിബദ്ധന്മാരായിത്തീൎന്നു. വിദ്യാ വിഷയത്തിൽ ഒരം വിധം മുദ്ര പതിച്ചവരിൽ കാളിദാസൻ, (൧൮) ഷേക്സ്പീയർ,

(൧൬) വിശിഷ്ടാദ്വയിത മതസ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൨.

(൧൭) ഇസ്ലാംമത സ്ഥാപകൻ; ബാല്യത്തിൽ സ്വജനത്തിന്റെ ബഹു ദൈവത്വമതത്തിൽ അവിശ്വാസം ജനിച്ചു്, ഹനീഫ് വൎഗ്ഗക്കാരുടെ ദൈവൈകത്വ മതത്തിൽ വിശ്വസിച്ചു പോന്നു. മെക്കായിൽ ഹൈറാ പൎവ്വതത്തിൽ ഏകാകി പ്രാൎത്ഥന ചെയ്തപ്പോൾ, ദൈവദൂതൻ(ഗബ്രിയൽ) ഒരു ദിവ്യഗ്രന്ഥം കാണിച്ചതായും, അന്നുമുതൽ മതാചാൎയ്യത്വബോധം ഉദിച്ചതായും അറിയുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് മെക്കായിൽ ശത്രുക്കളുണ്ടാകയാൽ, ക്രിസ്ത്വാബ്ദം ൬൨൨-ൽ അവിടെനിന്നു് മെദീനയ്ക്കു് ഒളിച്ചോടി. ഇദ്ദേഹം ധൎമ്മവ്യവസ്ഥകൾകുറാൻ എന്ന നാമധേയത്തോടുകൂടി ഉണ്ടാക്കി. അതു തന്നേ ഇസ്ലാമിന് വേദ ഗ്രന്ഥമായിത്തീൎന്നു. ജൂത, ക്രിസ്തീയമതങ്ങളിൽനിന്നു് പല സാരാംശങ്ങളേയും അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പിന്നീടു്, പത്തു വൎഷം ഓരോ യുദ്ധങ്ങൾ ചെയ്തു് അനേകം സാമന്ത രാജ്യങ്ങൾ അടക്കി. ക്രിസ്ത്വാബ്ദം ൬൩൨-ൽ മരിച്ചു.

(൧൮) ഇംഗ്ലണ്ടിലെ വരിഷ്ഠകവി: നാടക കൎത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧൬-ന്റെ ഒടുക്കം.

(൧൯) മിൽട്ടൺ (൨൦) ഗത്തേ ഇവർ പ്രമുഖ്യന്മാരായിരുന്നു.

മുൻപിൽ പ്രസ്താവിച്ച വാഷിങ്ടൺ, ഒരു മഹാമേധാവി അല്ലായിരുന്നു എങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിൻേറ നിർദ്ദോഷമായ ജീവിതവും, പരിശുദ്ധമായ സ്വഭാവവും, സ്വാതന്ത്ര്യമായ മഹാമനസ്കതയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ നാട്ടുകാൎക്ക് ഒരു അഴിയാസ്സ്വത്തായിത്തീൎന്നിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനേ ഉള്ളവർ ജനസമുദായത്തിൻേറ ജീവശോണിതമാകുന്നു. അവരുടെ വാൎദ്ധക്യത്താൽ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായിത്തീൎന്നിട്ട് അവർ അതിനെ ശുദ്ധീകരിച്ച് ഉയൎത്തുന്നു. ഭാവിജനസന്തതിയ്ക്കു് അവരുടെ പ്രേതകൾപോലും ഉജ്ജീവികളായിത്തീരും.

ഒരുജനസമുദായത്തിനും അതിൻെറ അംഗങ്ങൾക്കെന്നപോലെ, ശീലഗുണത്തിനാൽ മാത്രമേ വൎദ്ധനയുണ്ടാകയുള്ളു. അംഗങ്ങളുടെഗുണമനുസരിച്ചിരിക്കും സമുദായത്തിൻെറ നില. അതിനാൽ സത്യം, മഹാമനസ്കത, ആജ്ഞാനുസരണം, ആത്മബഹുമാനം, വൃത്തിശുദ്ധി, രാജഭക്തി, ഋജുത്വം എന്നീ ഗുണങ്ങൾ വ്യക്തികളിൽ വ്യാപിച്ചെങ്കിലത്രേ, അവരുടെജനസമുദായത്തിനു് ഗൌരവവും മാന്യതയും സിദ്ധിയ്ക്കു. അംഗങ്ങൾക്കു് വൃത്തിദോഷമുണ്ടായാൽ അംഗസംഘാതമായ സമുദായത്തിനു് പുരുഷത്വവും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു് അവകാശവും എങ്ങനേ ലഭിക്കും.

(൧൯) ഇംഗ്ലണ്ടിലെ മഹാകവി; സ്വൎഗ്ഗഭ്രംശം എന്ന ഗാഥികാ കൃതിയുടെ കൎത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ൻേറ ആദ്യവും മദ്ധ്യവും.

(൨൦) ജൎമ്മനിയിലെ ഒരു മഹാകവി; ഇദ്ദേഹത്തെ ജൎമ്മനിയിലെ ഷേക്സ്പീയർ എന്നു് പറയാറുണ്ടു്. മന്ത്രി ആയിരുന്നു. "ഫ്ാസ്റ്റ്" എന്ന കൃതിയുടെ കൎത്താവു്. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ൻേറ അന്ത്യവും ൧൯-ൻേറ ആദ്യവും.

രാജ്യവിസ്താരംകൊണ്ടല്ല ഒരു ജനസമുദായം ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നത്. പുരാതന (*) യാവനരാജ്യവും, ആധുനികരഷ്യാ രാജ്യവും, ചീനയും, ജപ്പാനും നോക്കുക.

പൂർവ്വ മഹാന്മാരുടെ കഥ ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ സ്വത്താകുന്നു. പുരുഷ ജീവിതംപോലെ ജന ജീവിതവും ഒരു അനുഭവ നിധിയാകുന്നു. ആ നിധിയുടെ സൽപ്രയോഗത്താൽ സമുദായത്തിന് പരിഷ്കാരവും അഭിവൃദ്ധിയും ഉണ്ടാകും. ദുഷ്പ്രയോഗത്താൽ അധഃപതനവും സിദ്ധമാകും. പുരുഷന്മാർക്കെന്നപോലെ ജനസമുദായത്തിനും, ആപത്തുകൾ പരിശോധകങ്ങളും ബലപ്രദങ്ങളും ആകുന്നു. അതിന്റെ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ ശീലവിശിഷ്ടന്മാരുടെ പ്രയത്നങ്ങളും കഷ്ടതകളും വിലസിക്കാണാവുന്നതാണ്.

(*) വിസ്താരം ൨/൨൩ ലക്ഷം ചതുരശ്ര മൈൽ—യാവനരാജ്യം.

ടി	൮൩	,,	രഷ്യാ.
ടി	൨൪	,,	ചീന.
ടി	൨ ൧/൨	,,	ജപ്പാൻ.

കലാവിദ്യ, പ്രകൃതിവിദ്യ, തത്വവിദ്യ ഇതുകളിൽ ലോകവിശ്രുതന്മാരായ വിദ്വാന്മാരും, ലോകജിത്തായ അലക്സാണ്ഡറും യാവനന്മാരായിരുന്നു. രഷ്യ ഇപ്പോൾ യൂറോപ്പിൽ കണ്ടതിൽ അപരിഷ്കൃതമായ ഒരു രാജ്യമാണ്. ഇതിനേയും ചീനരാജ്യത്തേയും ജപ്പാൻകാർ യുദ്ധത്തിൽ തോൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു.

൨. ഗൃഹ്യാഭ്യസനം.

ഏതോ പ്രേമസ്വരൂപം മനുജയുടെ തനൌ-
ചേർത്തുയർത്തുന്നു നമ്മേ
മാത്രാകാരങ്ങളാണിബ്ഭുവി വിവിധ മഹാ-
ത്മാക്കളെപ്പെററതേതോ
ഏതോ സീതാദിയായ്ത്തീർന്നതുല ഗുണയുതം-
ഭർത്തൃശുശ്രൂഷണം ചെ-
യ്താ തേജസ്സുജ്വലിച്ചുൾത്തളിരുകളിലിവ-
ർക്കേകണം നിത്യസൌഖ്യം.

മാധവീനാടകത്തിലേ നാന്ദി.

"ഗൃഹ്യാഭ്യസനം" എന്നതിന് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അർത്ഥം ഗൃഹസംബന്ധമായി, അതായതു്, ഗൃഹണീമാർഗ്ഗമായി ഉണ്ടാകാവുന്ന സന്മാർഗ്ഗ പരിശീലനം ആകുന്നു.

"പ്രേമം എന്ന ധർമ്മദേവത, തന്റെ ദിവ്യ മാനുഷ്യ ഭാവദ്വയത്തോടു് സ്ത്രീസ്വരൂപത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചു്, മനുഷ്യരേ ഉയർത്തുന്നു" എന്നു് ഗത്തേ മഹാകവി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള (ഫ്ാസ്റ്റ് എന്ന കൃതിയുടേ അന്ത്യശ്ലോകത്തിൽ) അഭിപ്രായമാകുന്ന പ്രസ്താവന ശ്ലോകത്തിന്റെ ആദ്യത്തേ വരിയിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു്.

മാതൃസ്നേഹം, മനുഷ്യാനുഗ്രഹണത്തിനായി അവതീർണ്ണമായിരിയ്ക്കുന്ന സർവ്വനിയന്താവിന്റെ സ്വരൂപം തന്നേയാകുന്നു. ഈ തത്വത്തിന് മേൽ പറഞ്ഞ ഗത്തേ കവിയുടെ വചനം കൂടാതെ, പരന്ത്രീസ്കാരനായ (൨൧) ഡിമൈസ്റ്റർ

(൨൧) റഷ്യയിലേയ്ക്കു് അയയ്ക്കപ്പെട്ട പരിന്ത്രീസ് രാജ്യദൂതൻ.

ന..

എന്ന മഹാത്മാവു് അദ്ദേഹത്തിൻേറ അമ്മയെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന, താഴെപ്പറയുന്ന വചനവും സാക്ഷിയാകുന്നു:—"എൻേറ അലൌകികയായ മാതാവു്, സ്വല്പകാലം മനുഷ്യരൂപത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചിരുന്ന ഒരു ദൈവദൂതിയായിരുന്നു."

മനുഷ്യൎക്കു് ബാല്യത്തിൽ മനസ്സിൽ പതിയുന്ന ഭാവങ്ങൾ, ഒരിക്കലും മായുകയില്ല. അപ്പോൾ ഇടുന്ന ആശയ ബീജങ്ങൾ, സ്വല്പകാലം മുളയായി വളൎന്നുവന്നു്, കാലാന്തരത്തിൽ ചിന്തകളായും, കൃത്യങ്ങളായും, അനുഷ്ഠാനങ്ങളായും പരിണമിയ്ക്കുന്നു. ലോകരുടേ സുഖവും അസുഖവും, ഇരുളും വെളിവും, പരിഷ്കൃതിയും അപരിഷ്കൃതിയും അത്യന്തം സ്ത്രീയുടേ ഗൃഹ്യാധികാരത്തേ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവളുടേ ഗൃഹാധികാരബലം നോക്കുന്നതായാൽ, ഇപ്പോൾ ചിലെടത്തു് സ്ത്രീകൾ അവകാശപ്പെടുന്ന രാജ്യാധികാരം ഏററവും തുച്ഛമാകുന്നു. മഹാ മേധാവിയായ നെപ്പോളിയൻ ഫ്രെഞ്ചുകാരെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞതുപോലെ, നമ്മുടെ സമുദായത്തിൻേറ അഭിവൃദ്ധിക്കു് അവശ്യം വേണ്ടിയിരിക്കുന്നതു് യോഗ്യകളായ അമ്മമാരേത്തന്നേ ആകുന്നു.

നമ്മുടേ കായികക്ഷേമത്തിനു് പ്രകൃതിയിലേ ശുദ്ധവായു ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതു പോലേ ആത്മീയക്ഷേമത്തിനു് ആവശ്യകമായ ധാൎമ്മികവായുവിനേ ചമയ്ക്കുന്നതും നയിക്കുന്നതും അമ്മയാണു്. ജനസമുദായത്തിൻേറ വിവേകത്തിനു് ആധാരമായ തലച്ചോറിനേ ഭരിക്കുന്നതു് പുരുഷനും, വികാരങ്ങൾക്കു് ആധാരമായ ഹൃദയത്തേ ഭരിക്കുന്നതു് സ്ത്രീയുമാകുന്നു. വികാരമാകുന്നു ശീല ഗുണമുണ്ടാക്കുന്നതു്. പുരുഷനാൽ വിശ്വസിപ്പിക്കാൻ മാത്രം കഴിയുന്നതിനേ, സ്നേഹിപ്പിക്കാൻ സ്ത്രീക്കുകഴിയും. അതി-

നാൽ സന്മാൎഗ്ഗത്തിനാധാരം സ്ത്രീ തന്നേ. ബാല്യത്തിൽ വളരേ ദുൎന്നടത്തക്കാരനായിരുന്ന (൨൨) സെൻറഗസ്ത്യൻ തന്റേ അമ്മയുടേ ശീല നിഷ്ഠയാൽ വഴി തിരിഞ്ഞു് ക്രിസ്തലോകപ്രസിദ്ധനായ ഒരു മാതൃക പുരുഷനായിത്തീൎന്നു.

ഗുണവതിയും, അൎത്ഥരക്ഷിണിയും, പ്രസന്നയും ശുചിയുമായ ഒരു സ്ത്രീ ഭരിക്കുന്നഗൃഹം ഏററവും ദരിദ്രമായാലും, ഒരു സുഖാലയമായിരിക്കും. പരസേവനവും, കൃത്യധൎമ്മവും പഠിക്കുന്നതിനു് അതു് ഒരു പാഠശാലയായിത്തീരും. എന്നാൽ, കുട്ടികൾ, തന്റേ സഹവാസം സദാ ആഗ്രഹിക്കുമാറു്, അമ്മ അവളുടേ അധികാരം മാധുരിയോടും, ബാലക്രീഡാദികളിൽ ആനുകൂല്യത്തോടും നടത്തേണ്ടതാണു്. ഈ വിധമുള്ള പരിചരണം കൂടാതേ വളരുന്നവർ ശീല വിഷയത്തിൽ, നക്കി വളൎത്തപ്പെടാത്ത നായ്ക്കുട്ടികളെപ്പോലേ ആയിരിക്കും. മേൽപ്രകാരമുള്ള ഗൃഹത്തേ സ്നേഹിച്ചു വളരുന്ന കുട്ടികളാകുന്ന കാലക്രമത്തിൽ, സ്വരാജ്യത്തിന്റേ സ്നേഹികളും രക്ഷകന്മാരും ആയിത്തീരുന്നതു്. നേരേ മറിച്ചു്, (൨൩) ബർക്ക പറയു-

(൨൨) ക്രിസ്തീയ വൎഗ്ഗത്തിലേ പൂൎവ്വാചാരവൎഗ്ഗത്തിൽ ചേൎന്ന ഒരു ശ്രമണൻ; ൩൨-ാം വയസ്സിൽ ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേൎന്നു്, മതവിദഗ്ദ്ധതയിൽ വളരേ പ്രസിദ്ധനായി അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിൎമ്മിച്ചു. ബാല്യത്തിൽ ദുൎന്നടത്തക്കാരനായിരുന്നു. ക്രിസ്തീയയായ അമ്മയുടേ പ്രേരണയാൽ സന്മാൎഗ്ഗിയായി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൪-ന്റേ മദ്ധ്യം.

(൨൩) പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ആംഗ്ലേയ രാജ്യ നീതിജ്ഞൻ; ഫാക്ക്സിന്റേയും ഷെരിഡന്റേയും സഹജീവിയായ വാഗീശ്വരൻ; അമ്മേരിക്കയിലേ ഐക്യ സംസ്ഥാനത്തിന്റേ

ന്നതുപോലേ, "ആദ്യത്തേ ശ്വാസം മുതൽ ഒടുക്കലത്തേതു വരേ, അചതുരകളായ മാതാക്കളാലും ഉപ മാതാക്കളാലും മനുഷ്യർ അനുഭവിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ള ധമ്മക്ലേശരോഗങ്ങൾക്ക് കണക്കില്ലാത്തതാകുന്നു."

വാഷിങ്ടന്റേ അമ്മയ്ക്കു് വിശിഷ്ടമായ ഭരണസാമത്ഥ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. ക്രാംവെലിന്റേ അമ്മ ശാന്തിക്ഷമകളോടു കൂടി ഊജ്ജിതവും സ്വാശ്രയവും നിശ്ചിതബുദ്ധിയും വിശിഷ്ട തരമായി വഹിച്ചിരുന്നു. മകന് രാജ്യാധികാരം സിദ്ധിയ്ക്കുന്നതിനു മുൻപ് സ്വഗൃഹത്തിൽ സ്വപ്രയത്നത്താൽ വാററു ജോലിയിൽ സമ്പാദിച്ച ധനം കൊണ്ടു് ഈ മഹതി അഞ്ചു പെൺമക്കളേ സ്ത്രീധനം കൊടുത്തു് കെട്ടിച്ചയയ്ക്കുയും, പിന്നീട് രാജ പദവി സിദ്ധിച്ചു്, രാജധാനിയിൽ പാപ്പായതിന്റേ ശേഷവും തന്റേ മുൻപിലത്തേ ലഘുവൃത്തി ആചരിച്ചു വരികയും ചെയ്തു. (൨൪) ലാർഡ് ബ്രൂഹമ്മിനുണ്ടായിരുന്ന ഉദ്യമശീലം അദ്ദേഹത്തിന്റേ അമ്മൂമ്മയിൽ നിന്നും സിദ്ധിച്ച-

---

ഭിന്നിപ്പിനേയും ഫ്രാൻസിലേ രാജ്യഭരണ ഭേദനത്തേയും ബലമായി ആക്ഷേപിച്ചു. രാജ്യനീതിസംബന്ധമായി അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. മേൽ പ്രസ്താവിച്ച വാഗീശ്വരന്മാരോടു ചേന്നു് ഹേസ്റ്റിങ്സിന്റേ അപരാധാരോപണം നടത്തി. ഇദ്ദേഹം ധീരപുരുഷനും വിശിഷ്ട ധമ്മബുദ്ധിയും, മഹാ മേധാവിയും ആയിരുന്നു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭൨൯-ന്റേ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യംവരേ.

(൨൪) ഒരു ആംഗ്ലേയ വിദ്വാൻ; ഇദ്ദേഹം ശാസ്ത്രജ്ഞനും, വ്യവഹാരിയും, വാഗീശ്വരനും, രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനും ആയിരുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിലേപ്രധാന ന്യായാധിപതി എന്ന സ്ഥാനവും ഇദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ചിരുന്നു. മഹാ മേധാവിയായും,

താണ്. (൨൭) ഗ്രേ എന്ന കവിയുടെ ദയയും വത്സലതാവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മ കൊടുത്തതാണ്. ഗത്തേ കവിയുടേ അമ്മ വളരേ വിശിഷ്ട ഗുണംമുള്ളവളായിരുന്നു. ആ സ്ത്രീയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിശീലങ്ങളെ ബലമായി തിരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പുരാതന ചരിത്ര കർത്താവായ (൨൮) മിശേലെററിസ് പുരാതനന്മാരുടേ നേർക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മയിൽനിന്നും ലഭിച്ചതായിരുന്നു. പ്രസിഡണ്ട് ആഡംസ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവിനേ താഴേ കാണുന്ന പ്രകാരം പരസ്യമായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു:—"മനുഷ്യൎക്കു സിദ്ധിക്കാവുന്ന ഉത്തമാനുഗ്രഹം, എനിക്ക് ബാല്യത്തിൽ സിദ്ധിച്ചിരുന്നു— അതായത്, തന്റെ കുട്ടികളുടെ ശീലം ചമയ്ക്കുന്നതിന് ജാഗ്രതയും ശക്തിയും ഉള്ള ഒരു മാതാവ്—എനിക്ക് ആത്മീയമായും, ധാൎമ്മികമായും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള അറിവെല്ലാം എന്റെ മാതാവിൽ നിന്നും കിട്ടിയതാണ്. അതിനേ പൂർണ്ണമായി അനുകരിയ്ക്കാൻ എന്നാൽ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഠരം അപൂർണ്ണത നിമിത്തം വന്നിട്ടുള്ള തെററുകൾക്കെല്ലാം ഉത്തരവാദി ഞാനാണ്; അമ്മയല്ല."

ധീരപുരുഷനായും, ധൎമ്മിഷ്ഠനായും, ജനകാരുണ്യവാനായും, ബഹുവിദ്യാവിശാരദനായും ഇദ്ദേഹം പ്രശോഭിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧൮-ന്റെ അന്ത്യം മുതൽ ൧൯-ന്റെ മദ്ധ്യം വരെ.

(൨൭) ആംഗ്ലേയ കവി; നവരത്നമാലികാ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഭാഷാന്തരം ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്ന ഒരു വിലാപം എന്ന കവിതയുടേ മൂലകൎത്താവ്. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧൮-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

(൨൮) പരന്തിരീസ് ചരിത്രകൎത്താവ്; വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯ ന്റെ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

എന്നാൽ, ൟ വിധം ശീല നിൎമ്മാണം ചെയ്യുന്നതിന്, ഗൃഹിണിക്ക് കേവലം പ്രാണിസാധാരണമായും സ്വഭാവസിദ്ധമായും ഉള്ള സ്നേഹം മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നാൽ പോരാ. അതിനോട് ഉചിതജ്ഞതയും ക്രമനിഷ്ഠയും ചേൎന്നിരിക്കണം. പ്രകൃതിധൎമ്മങ്ങളേ സാമാന്യമായെങ്കിലും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കയുംവേണം. ഗൃഹ്യങ്ങളായ സകലവിഷയങ്ങളിലും വിവേകം പ്രയോഗിക്കുന്ന ഗൃഹിണിയ്ക്കു് ഭരണത്തിൽ പ്രാപ്തി കൂടുന്നതും അതിനാൽ ഒരോ കാൎയ്യത്തിലും മുൻകരുതലോട് വേണ്ടും വിധാനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനും, ബുദ്ധിപൂൎവം പ്രവൃത്തിക്കുന്നതിനും, ആവശ്യം പോലേ ഓരോ പരിഷ്കാരം നടത്തുന്നതിനും അവൾ ശക്തയായിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു. ഇതിലേയ്ക്കു് മുഖ്യാംഗങ്ങളായ ഗണനം, ക്രമാനുസരണം, കാലകാരിത്വം ൟ മൂന്നും മിയ്ക്കവർക്കും അഭ്യാസത്താൽ ഉണ്ടാകുന്നവയാണ്. ഇങ്ങനേയുള്ള ഒരുക്കത്താൽ ബലാ സിദ്ധിക്കുന്നവൾ സാധുക്കളായ അംഗനകളെപ്പോലെ ഇരിക്കാതെ സ്വശക്തികളായി ലൌകികവൃത്തിയിൽ വരാവുന്ന കള്ളങ്ങളും വഞ്ചകങ്ങളും മറ്റും എതിൎക്കാൻ ബലമുള്ളവളായിത്തീരും.

കാൎയ്യഗ്രഹണശക്തി, ചിന്താശക്തി, പ്രേമശക്തി ഇവയോട് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീയേ പുരുഷന്റേ കായികസുഖത്തിനുള്ള കേവലം അഴകാൎന്ന ഒരു ജഡസ്വരൂപമായ് ഗണിയ്ക്കുന്നതു് അബദ്ധമാകുന്നു. സത്യത്തിൽ അവൾ ജനാഭിവൃദ്ധിയ്ക്കു് സാരങ്ങളായ കൃത്യധൎമ്മങ്ങൾ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. താഴേ പറയുന്ന പദ്യത്തോടു കൂടി ൟ രണ്ടാം ഭാഗം ഇവിടെ അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

"ഗാൎഹസ്ഥ്യത്തിനു ശേഷിയും ബഹുവിധ-
ജ്ഞാനാൎജ്ജനേ ശക്തിയും
കാൎയ്യഗ്രാഹിതയും പരൎക്ക വിവിധം-
സാഹായകം ചെയ്യുവാൻ
ക്രൂരേതം ഹൃദയത്തൊടാളു മവളെ-
ക്കാമാൎത്ഥ ഭോഗത്തിനും
പേറിന്നും കൃതയന്ത്രമാത്ര മറിവു-
ള്ളോരെണ്ണുകില്ലാ ദൃഢം."

മാധവീ നാടകം.

൯. സംസൎഗ്ഗവും, അനുകരണവും.

"തപ്തായസ്സിലൊഴിക്കിലപ്പതിനെഴും
പേർ പോലു മജ്ഞാതമാം;
മുക്താകാര മണിഞ്ഞു പുഷ്കര ദളേ
ശോഭിപ്പതാ മജ്ജലം
മുത്താം ചോതിയിലംബുധൌ കിഴിയുകിൽ
ചിപ്പിക്കകം പ്രായശോ
മൎത്ത്യൎക്കുത്തമ മദ്ധ്യമാധമ ഗുണാ-
വേശം സ്വ സംസൎഗ്ഗജം."

ഭൎത്തൃഹരി നീതി ശതകം ശ്ലോ. ൬൭.

"അറിവിന്നാപ്പിനെന്നോണം
സങ്ഗത്താൽ പകരും ഗുണം
ഉണ്ടാം മനസ്സിനാൽ ബോധം
സങ്ഗത്താൽ സങ്ഗി നിൎണ്ണയം."

(തിരുക്കുറൾ ൪൬-൨-൦-൯-൦)

"നല്ല പടമെഴുത്തിൽ അഭ്യാസിയായവൻ ഉത്തമ മാതൃകയെ നോക്കി തന്റെ കരത്തെ നയിക്കുന്നതുപോലെ, തന്റെ ജീവിത പടം ഭംഗിയായിത്തീരണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ ഉത്തമമായ അസലിനെ അനുകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ച്, അതിനെ അതിശയിക്കാൻ ശ്രമിക്കണം."

(൧) ഓവൻ ഫെ്ൽടൺ.

നാം അശിക്കുന്ന ആഹാരത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിന് അനുരൂപമായ പോഷണം നമ്മുടേ ദേഹത്തിന് സിദ്ധിയ്ക്കുന്നതുപോലേ, നമ്മുടേ സഹചാരികളുടെ വൃത്തി സംഭാഷണങ്ങൾ മൂലമുണ്ടാകുന്ന ഗുണദോഷങ്ങളിൽ നിന്നും നമ്മുടേ ആത്മാവ് ധർമ്മത്തേയോ, അധർമ്മത്തേയോ ആബ്ബലം പ്രാപിയ്ക്കുന്നു. അനുകരണം മനുഷ്യന് സ്വഭാവ ജന്യമാകുന്നു. അതിനാൽ, "സ്മരിക്ക, അനുചരിക്ക, ശ്രമിക്ക" എന്നിങ്ങനേ ഉപദേശത്രയം ബാക്ക് പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. എന്നാൽ, അനുകരണം അബുദ്ധമായിരുന്നാലും അതിന്റെ ഫലം ശാശ്വതമാകുന്നു. അനുകരണം നിരന്തര ധർമ്മമാകയാൽ വൃദ്ധന്മാർക്കു പോലും സഹവാസത്താൽ ഒരുവിധം ഐക്യം സിദ്ധിക്കുന്നതായി എമർസൺ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ശരിയാണെങ്കിൽ യുവാക്കന്മാരുടെ കഥ വിശേഷിച്ച പറയുവാനില്ല. പ്ലേറോ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു പോലേ "അഭ്യാസം ചെറിയ കാര്യമല്ലെ"ങ്കിൽ, അവഹിതാഭ്യാസം ഒരു കൊട്ട മന്നവനേപ്പോലേയാകുന്നു. അതിനാൽ അഭ്യാസ ദോഷത്തേ നിവർത്തിപ്പിക്കാൻ ബുദ്ധ്യൂർജ്ജിതം ഉണ്ടാകുന്നതാണ് സന്മാർഗ്ഗശീലത്തിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശമെന്ന്

(൧) ഒരു ആംഗ്ലേയ ധർമ്മ വിദ്യാ ഗ്രന്ഥകർത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬൨൦-ൽ.

(൧൮) ലാക്ക് പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. "ദുൎജ്ജന സംഭാഷണം തല്ക്കാലം ദോഷം ചെയ്തില്ലെങ്കിലും ഒരു വ്യാധിപോലെ നമ്മേ തുടൎന്ന് പുനൎജ്ജീവിയ്ക്കുന്നതാണെ"ന്ന്(൧൯) സെനക്കാ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "ഉൗളൻെറ കൂടേ നടക്കുന്നവൻ ഉൗളയിട്ടു തുടങ്ങും." സാധാരണന്മാരായ സ്വാൎത്ഥപരന്മാരോടുള്ള സംസൎഗ്ഗത്താൽ സ്വഭാവത്തിൽ ഒളിപ്പും കുടുസ്സും വ്യാപിച്ച്, പുരുഷത്വവും ശീലവിശാലതയും സിദ്ധിക്കാതാകും. എന്നാൽ, ഉൗൎജ്ജിത ബുദ്ധിമാന്മാരോടുള്ള സഹവാസത്താൽ നമുക്ക് ബലം കൂട്ടുകയും, നമ്മുടെ നിശ്ചയങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പുണ്ടാകുകയും, ഉദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഉന്നതി ഏറുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതു നിമിത്തം നമ്മുടെ സ്വന്ത കാൎയ്യങ്ങളിൽ നമുക്ക് സാമൎത്ഥ്യം വൎദ്ധിക്കുന്നതു കൂടാതെ, അന്യന്മാരേ സഫലം സഹായിക്കുന്നതിന് ശക്തി ഏറുന്നതും ആകുന്നു. അന്യന്മാരോടുള്ള സഹവാസത്താൽ നാം അനുഭവസമ്പന്നന്മാരായിത്തീരുന്നു. അതിനാലുണ്ടാകുന്ന സഹവേദിത്വം ബാഹ്യാൎജ്ജിതമായിരുന്നാലും സ്വാൎജ്ജിതത്തേ വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതുമാകുന്നു. അതിനാൽ, ശീലത്തിനുറപ്പു-

(൧൮) വ്യാവഹാരികബുദ്ധിയിൽ മാതൃകാ പുരുഷനായ ഒരു ആംഗ്ലേയ തത്വജ്ഞാനി; ലോകപ്രസിദ്ധ സൂക്ഷ്മബുദ്ധി; "ചിത്തവിവേചനം" മുതലായ അനേക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൎത്താ; രാജ്യനീതിജ്ഞൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ൻെറ ആദ്യഭാഗം മുതൽ അന്ത്യം വരെ.

(൧൯) റോമൻ വാഗീശനും, വിദ്യാവിശാരദനും, കവിയും; ഇദ്ദേഹം വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിച്ചിരുന്നു; ആദ്യം നീറോ ചക്രവൎത്തിയുടെ സേവകനായിരുന്നു; ഒടുവിൽ പിണങ്ങി അദ്ദേഹത്തിൻെറ നിൎബ്ബന്ധത്താൽ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧-ൻെറ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

ണ്ടാകുന്നു. ഒരു പ്രസിദ്ധാദ്ധ്യാപകനായിരുന്ന (൩൦) ഡാക്ടർ-ആണ്ണാൾഡ്തന്റേ ശിഷ്യന്മാരിൽ ഉത്തമന്മാരായ ചിലരേ തിരഞ്ഞെടുത്തു്, അവരിൽ കാണപ്പെട്ട ഗുണങ്ങളേയും, മഹാമനസ്കതയേയും, തന്റേ ആകർഷണ ശക്തിയാൽ ആനയിക്കയും, അവർ മുഖേന സ്വഗുണ മഹത്വങ്ങളെ ലോകത്തിൽ ബഹു വ്യാപകമാക്കുകയും ചെയ്തു. ൟ വിധമുള്ള മാതൃകാ പുരുഷന്മാർ, കുളത്തിൽ എറിയുന്ന കല്ലു പോലെ, അവർ സ്പർശിക്കുന്ന ആളുകളിൽ ചലനം ഉല്പാദിപ്പിച്ചു്, ആ ചലനത്തിന്റേ ശക്തിയെ വിശാലത ഏറുന്ന ഓരോ ജനവലയങ്ങളിൽ വ്യാപിപ്പിച്ചു്, ഒടുക്കം ദിഗന്തത്തിൽ ചെന്നു തട്ടിയ്ക്കുന്നു. ഒരു ഗുണവാന്റെ ജീവിതം അതി ഫലപ്രദമായ ഒരു സദ്വൃത്തി പ്രസംഗംപോലെയാണു്.

ൟ വിധമുള്ള ശീലശക്തി കേവലാവസ്ഥയിലുള്ളവരിലും ചിലപ്പോൾ കാണാം. (൩൧) ഫ്രാൻക്ലിൻ ഒരു സാധാരണ കൈത്തൊഴിൽക്കാരനായി ലണ്ടനിൽ ജോലി ചെയ്ത കാലം, ആ തൊഴിൽശാലയിലെ സകല പണിക്കാരേയും ദുഃസ്ഥാനതമാറ്റമായി, നന്നാക്കി. ഇതുപോലെ ലോകത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള നന്മകളെല്ലാം പുരാതനന്മാരായ എത്രയൊ അജ്ഞാത സാധുക്കളിൽ നിന്നും ആകുന്നു ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

(൩൦) ഒരു് ആംഗ്ലേയ മതോപദേശി; റഗ്ബി പാഠശാലയിലേ കീർത്തികേട്ട പ്രധാനാദ്ധ്യാപകൻ; ചരിത്ര ഗ്രന്ഥകർത്താ; ധർമ്മാചരണാഭ്യാസനത്തിൽ പ്രസിദ്ധൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റേ ആദ്യംമുതൽ മദ്ധ്യം വരെ.

(൩൧) അമേരിക്കായിലേ അതിപ്രസിദ്ധനായ ഒരു രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; ഒരു പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞന്റേയും ഒരു പത്രാധിപരുടേയും നിലയിൽ ഇദ്ദേഹം വളരേശോഭിച്ചു. ബാല്യ-

ആത്മാവിന്, മഹാത്മാക്കളോടുള്ള സഹവാസവും സംഭാഷണവും, ദേഹത്തിന് സമുദ്രതീരത്തും മലംപ്രദേശത്തും ഉള്ള ശുദ്ധവായു എങ്ങിനേയോ അതുപോലെ സുഖകരങ്ങളും ശക്തിപ്രദങ്ങളും ആണ്. ബക്കിനെക്കുറിച്ച് ഫാക്സ് ഇപ്രകാരംപറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—"ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നും ലോകാനുഭവത്തിൽ നിന്നും എനിക്കു കിട്ടീട്ടുള്ള അറിവെല്ലാം ഒരു ത്രാസിലും ബക്കിൻെറ സഹവാസത്തിൽ നിന്നും കിട്ടീട്ടുള്ള അറിവ് മറേറതിലും ആയി തൂക്കി നോക്കിയാൽ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞതു് അധികം തൂക്കമുള്ളതായിരിക്കും." (൩൨) വേഡ്സ്വൊത്ത് കവിയുടെ സ്വഭാവത്തിൻേറ മാധുരിയും ആൎദ്രതയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സഹോദരി (ഡൊറോതി)യിൽ നിന്നും ലഭിച്ചതാണ്. എന്നാൽ, ഒരു ഭാഗത്തേയ്ക്കുത്തമ ദൃഷ്ടാന്തം മുൻ പ്രസ്താവിച്ച ഡാക്ടർ ആൎന്നാൾഡ് തന്നെആകുന്നു.

മഹാത്മാക്കളെ ബഹുമാനിക്കുന്നവൻ ധൎമ്മപരിഷ്കരണത്തിൽ മഹാ വിരോധിയായിരിക്കുന്ന സ്വാത്മബന്ധത്തിൽ നിന്നും മോചനം ഉണ്ടാകും. ഗുണമഹത്വങ്ങളെ ബഹുമാനിക്കുന്നവൻ, ഹീനത്വ മൌഢ്യങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തനാകുന്നതാണ്. ഒരു മഹത്തായകാൎയ്യം പറയുന്നവനോ

ത്തിൽ നിൎദ്ധനനായ് ഇംഗ്ലണ്ടിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു പോയി; മഹാമേധാവിത്വത്തോടു കൂടി ദേഹപ്രയത്നം അനുഷ്ഠിച്ച് വമ്പനായി സ്വരാജ്യാഭിവൃദ്ധിക്കായ് വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിച്ചു പോന്നു; പ്രവൃത്തിദേവിയുടെ നിത്യോപാസകനായിരുന്നു; മിന്നലിൻേറ തത്വം കണ്ടു പിടിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ൻേറ ആരംഭം മുതൽ അന്ത്യംവരേ.

(൩൨) ഒരു് ആംഗ്ലേയ കവിശ്രേഷ്ഠൻ; പ്രകൃതി വൎണ്ണകൻ; ടെനിസൻേറ പൂൎവ്വഗാമിയായ രാജ കവി. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧൮-ൻേറ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൯-ൻേറ മദ്ധ്യം വരേ.

ചെയ്യുന്നവനോ, ഒരു ശിശുവായിരുന്നാലും മന്ത്രിയായിരുന്നാലും, പ്രിൻസ് ആൽബെർട്ടിന് ഒരുപോലേ പ്രിയനായിരുന്നു.

"സ്നേഹിതാഭിവൃദ്ധിയ്ക്കു, ഹൃദയപൂർവ്വമായ പരഗുണബഹുമാനംപോലെ ഫലപ്രദമായ് വേറെ ഒരുപായവും ഇല്ല; അതു് ഗുണ വിവേചനത്തിനും, ആർജ്ജവത്തിനും സൌജന്യത്തിനും സാക്ഷിയാകുന്നു." എന്നു് (൩൩) ഡാക്ടർ ജാൺസൺ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ വിധമുള്ള ഒരു ബഹുമാനത്താലാകുന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സർവ്വോത്തമമായ ഒരു ജീവചരിത്രം (൩൪)ബാസ്വെല്ലിനാൽ എഴുതപ്പെടാൻ ഇടയായതു്. എന്നാൽ, അനുദാര മനസ്കന്മാരായ അല്പ ബുദ്ധികൾക്കു്, ഈ വിധം ഹൃദയപൂർവ്വ ബഹുമാനം ഉദിയ്ക്കുന്നില്ല. ഹീനസ്വഭാവമുള്ളവരുടെ ബഹുമാനം ഹീനമായ്തന്നെ ഇരിക്കും. ബുദ്ധിയുടേ അവിശാലത്വം നിമിത്തം, ഇങ്ങനേയുള്ളവർ, അന്യന്മാരുടെ ഒരു കാൎയ്യജയം തങ്ങളുടെ നേക്കൊരപരാധംപോലേ ഗണിയ്ക്കും. അന്യന്റെ ന്യൂനതകളെ അവർ സഹിക്കും. എന്നാൽ, തങ്ങളെക്കാൾ നല്ലതായ് അന്യൻ ഒരു കാൎയ്യം ചെയ്യുന്നതു് സഹിക്കയില്ല.

---

(൩൩) ഒരു് ആംഗ്ലേയ വിദ്യാവിശാരദ വരിഷ്ഠൻ; ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടെ പ്രഥമ നിഘണ്ടു കൎത്താ; ബാല്യത്തിൽ നിസ്സ്വനും രോഗിയും ആയിരുന്നു; ഒരു ധർമ്മനിഷ്ഠാ വിശിഷ്ടൻ; ബൎക്ക്, ഗിബ്ബൺ, ഗോൾഡ്സ്മിത്ത്, ഗാരിക്ക് മുതലായവരുടെ സഹജീവിയും സഹചരനും. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ അന്ത്യം വരെ.

(൩൪) സ്കോട്ട്ലണ്ട്ദേശീയൻ; ജാൺസന്റെ ജീവചരിത്രകൎത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ അന്ത്യം വരെ.

ചിലപ്പോഠം മഹൽ ചരിതം കണ്ടും കേട്ടും സദ് ബു-ദ്ധികഠംക്ക് ഉൽഗതിക്കുത്സാഹമുണ്ടാകുന്നു. (൩൭) മിൽ-ററിയേഡീസ് മാരത്തൻ യുദ്ധം ജയിച്ച കഥ കേട്ടു് (൩൮) തെമിസ്റേറാക്ലീസ് എന്ന ഒരു യുവാവിനേ ശൂര-നാക്കി സാലിമിസ് യുദ്ധം ജയിപ്പിച്ചു. കാലിസ്ട്രാട്ടസ്സിൻേറ വാഗ്‌വൈഭവം കൊണ്ടു് ഒരു കൊഞ്ഞക്കാരനായ (൩൯) ഡിമാസ്ഥനീസ് ലോകപ്രസിദ്ധനായവാഗീശ്വരനായിത്തീ-ൻ. മഹാഗായകനായ(൩൧)മോസാട്ടു്,ഹേഡനേയും പ്രകൃ-

(൩൭) മാരത്തൺ യുദ്ധത്തിൽ പാരസികരേ തോല്പിച്ച യാവനൻ. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൫-ാംശതാബ്ദം.

(൩൮) സാലമിസ് യുദ്ധത്തിൽ പാരസികരേതോല്പിച്ച യാവനൻ. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൫-ാം ശതാബ്ദം.

(൩൯) ലോകപ്രസിദ്ധനായ യാവന വാഗീശ്വരൻ; സ്വാത്ഥം വിട്ടു് പൌരമാഹാത്മ്യരക്ഷണത്തിന്നു് അഥീനി-യന്മാരെ ബലമായ് പ്രേരണം ചെയ്യുവൻ; രാജ്യനീതി രക്ഷകൻ; രാജ്യഭരണ സമുദായ പ്രേരകൻ; ഫ് ലിക്കെന്നും മററും പറയപ്പെട്ടമഹാ പ്രസംഗങ്ങളുടെ കത്താ; ഒടുക്കം ആണ്ടിപെററർ എന്ന രാജ്യാധികാരിയുടെ വിരോധിയായി ഒളിച്ചോടി; കൊല്ലാൻ വന്നവരുടെ മുമ്പിൽവച്ചു് വിഷംകുടി-ച്ചു് മരിച്ചു.വാഴ്ച ക്രി. മു. ൪-ാംശതാബ്ദത്തിൻേറ ആദ്യഭാഗം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(൩൧) ലോക പ്രസിദ്ധനായ സംഗീത വിശാരദൻ; ജ-നിച്ചതു് ആസ്ത്രിയയിൽ സാഠംസ്ബഗ്ഗ് നഗരത്തിൽ. വാഴ്ച. ക്രി. ശ. ൧൮-ൻേറ മദ്ധ്യംമുതൽ അന്ത്യം വരെ.

തിശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധനായ (൩൯) ബഫ്ഫൺ, (൪൦) ന്യൂട്ട-
നേയും, ജൎമ്മൻ മഹാകവി (൪൧) ഷില്ലർ, (൪൨) ഷേക്ക്സ്പിയ-
റേയും, ഗത്തേ കാളിദാസനേയും അഗ്രഗണ്യതാപൂൎവ്വം പൂജി-
ച്ചിരുന്നു.

മാനുഷ്യത്തിന്റേ ഉത്തമ ലക്ഷണത്തേ കാണിയ്ക്കുന്നതാകുന്നു ജീവ ചരിത്രത്തിന്റേ മുഖ്യ പ്രയോജനം. അതു വായിക്കുന്നവൎക്ക് നവീനശക്തിയും വിശ്വാസവും ജനിക്കുന്നു.

---

(൩൯) പരന്തിരീസ് പ്രകൃതി ശാസ്ത്രജ്ഞൻ; "സാമാന്യ പ്രകൃതിശാസ്ത്ര"ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കൎത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റേ ആദ്യംമുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(൪൦) പ്രകൃതി ശാസ്ത്രവരിഷ്ഠൻ; ആംഗ്ലേയൻ; ദൂരക്കണ്ണാടിയുടെ പരിഷ്കരണത്താൽ അനേകം പ്രകൃതി തത്വങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചവൻ; ഗുരുത്വധൎമ്മത്തിന്റെ പ്രഥമ പ്രദൎശകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റേ മദ്ധ്യം മുതൻ ൧൮-ന്റെ ആദ്യം വരെ.

(൪൧) ജൎമ്മൻ കവിശ്രേഷ്ഠൻ; നാടക കൎത്താ; ഗത്തേയുടെ സഹജീവിയും സഹചരനും; ഷേക്സ്പിയരുടെ കൃതികൾ ജൎമ്മൻഭാഷയിൽ ഭാഷാന്തരം ചെയ്തവൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റേ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൯-ന്റേ ആദ്യം വരെ.

(൪൨) ആംഗ്ലേയ കവിവരിഷ്ഠൻ, ലീയർ, മക്ബെത്ത്, ഹാംലററ്, ഒത്തെല്ലൊ മുതലായ നാടകങ്ങളുടെ കൎത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൭-ന്റെ ആദ്യം വരെ.

"വമ്പർ നടന്ന വഴി പാർക്കിലിഹത്രവാഴ്ച
ഗംഭീരമാക്കി വയമി പൃഥുവീ തലത്തിൽ
കാലാംബുധി ക്കരകളിൽ ചുവടിൻ തടങ്ങൾ
ചാലപ്പതിച്ചു നടകൊൾവതു സാദ്ധ്യമത്രേ"
(൪൩) ലാങ്ങ്ഫെല്ലൊ- ജീവിത ധർമ്മം.

ജീവചരിത്രങ്ങൾക്കു് വിഷയീ ഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ മഹാത്മാവിൻേറയും ജീവിതം, സത്യത്തിൽ ലോകസാമാന്യ സമ്പത്താകുന്നു. ഒരു മഹാത്മാവു്, തൻേറ ദേഹം നശിച്ചുപോയെങ്കിലും, ശ്മശാനത്തിൽ നിന്നു് നാം നടക്കാനുള്ള വഴിയേ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. മഹാത്മാക്കളുടേ വാക്യരത്നങ്ങളും ജീവനോദാഹരണങ്ങളും എന്നെന്നേയ്ക്കും നിലനില്ക്കുന്നവയാണു്. അവ പിൻഗാമികളുടേ ഹൃദയങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചു്, ജീവിത യാത്രയിൽ സഹായികളായി നിന്നു്, മരണകാലത്തു് സമാശ്വാസകരങ്ങളായിത്തീരുന്നു. ആസന്നമരണനു്, തൻേറ വിശുദ്ധജീവിതസ്മരണയാൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന ആശ്വാസം നോക്കിയാൽ ഏററവും കഠിനമായ പ്രാണവേദനയും നിസ്സാരമായിക്കാണപ്പെട്ടും.

(൪൩) അമ്മേരിക്കയിലെ പ്രസിദ്ധ തമ കവി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ൻെറ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

൪. പ്രവൃത്തി.

"ദ്വിട്ടെ സ്നേഹി, വിഷത്തിനെസ്സധ, ജഡാ-
ത്മാവെബ്ബുധൻ, ധൃഷ്ടനേ
ശിഷ്ടാത്മാവു, പരോക്ഷമാകുവതിനെ
പ്രത്യക്ഷമാരാക്കമോ
അക്കൃത്യേശ്വരിയെബ്ഭജിയ്ക്കുക! നിജേ-
ഷ്ടാപ്തിക്കു സാധോ! മുദാ
വയ്ക്കൊല്ലാ വെറുതേ ഭവദ്ഗുണചയേ
മാത്രം സ്വവിശ്രാംഭണം."

ഭർത്തൃഹരി നീ. ശ്ലോ. ൻൻ.

"ബലാൽ സിദ്ധി വരാഞ്ഞാലും വേലക്കൂലി തരും ശ്രമം"

കുറൾ ൬൨. ൻ.

"ഉഴെയ്ക്കു നീയെന്നുമിരിപ്പവൻപോൽ
ഭജിക്ക നീയിന്നു മരിപ്പവൻപോൽ."

ഒരു് ഇററാലിയൻ പഴഞ്ചൊല്ലു്.

"ഓരോരുത്തനും തന്റെ സ്വഭാവത്തിനു സാദ്ധ്യമായ ഉൽക്കൃഷ്ടതമവൃത്തിയിൽ അതിനെ പ്രയോഗിച്ചു് തനിക്കു സാദ്ധ്യോത്തമമായതു് താൻ ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു എന്ന വിശ്വാസത്തോടെ മരിയ്ക്കട്ടെ." (൪൪) സിഡ്നി സ്മിത്തു്.

"സത്യം നിനയ്ക്കിലിഹ ദുഃഖസുഖങ്ങളല്ലാ
മർത്ത്യർക്കുവച്ച വഴിയും വിധിയും ധരിക്ക!
അന്നന്നവർക്കു പദമൊന്നുയരും പ്രകാര-
മെന്നും പ്രവൃത്തി തുടരുന്നതുതന്നൊരണ്ടും

ലാങ്ങ് ഫെല്ലോ-ജീവിതധർമ്മം.

(൪൪) ഒരു ആംഗ്ലേയ വിദ്യാവിശാരദൻ; സരസ വാഗ്മി; നീതി നിപുണൻ; എഡിൻബറോ റിവ്യൂ എന്ന പ്രസിദ്ധമാസികയുടെ സ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭൭൦-ന്റെ അന്ത്യ ഭാഗം മുതൽ ൧൮൪൫-ന്റെ ആദ്യം വരെ.

"പ്രവൃത്തി" എന്നതു് ശീലാചരണത്തിൽ ഒരു വിശിഷ്ടാദ്ധ്യാപകനേപ്പോലേ ആണു്. നിയമനം, ആജ്ഞാനുസരണം, ആത്മഭരണം, അവഹിതത്വം, നിവേശിത്വം, ഉദ്യമം ഈ ഗുണങ്ങളേ അതുജ്ജീവിപ്പിക്കയും ഓരോരുത്തനും അവനവൻെറ തൊഴിലിൽ കൌശലവും ജീവിത വൃത്തിയിൽ സാമൎത്ഥ്യവും ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രവൃത്തി, മനുഷ്യജീവിത ധൎമ്മവും, ഓരോ മനുഷ്യനേയും മനുഷ്യ സമുദായത്തേയും ഉയൎത്തുന്ന തത്വവും ആകുന്നു. യഥായോഗ്യം ജീവിതം അനുഭവിക്കുന്നതിന്നു് എല്ലാവരും പ്രവൃത്തി ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. പരിശ്രമം സദാ ബഹുമാനകരവും, അതുകൂടാതെ യാതൊന്നും സാദ്ധ്യമല്ലാത്തതും ആകുന്നു. മഹത്തായ കാൎയ്യം എത്രയും അതിനാൽതന്നെ നടത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും, ജനപരിഷ്കാരങ്ങൾ എല്ലാം അതിൻെറ ഫലങ്ങളും ആകുന്നു. മടിഎന്നതു് വലുതായ ഒരു ശാപമാകുന്നു. "ജ്യേഷ്ഠയാമിരുളാലയ്യെവാഴം, ശ്രീവാഴമുദ്യമേ" (കുറൾ ൬൧.൭.) ദേഹപ്രയത്നം അപമാനകരമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന കൊറിയാ ദേശക്കാർ ചീനയ്ക്കും റഷ്യയ്ക്കും പണിപ്പെട്ടിരുന്നു്, ഇപ്പോൾ ജപ്പാനിന്നു് അധീനന്മാരായ് തീൎന്നിരിക്കുന്നു. ഭോഗാസക്തന്മാരായിരുന്ന പുരാതന പാരസികന്മാർ പ്രവൃത്തിജീവിതത്തിൻെറ മഹത്വം ഗ്രഹിച്ചവരല്ലെന്നു് അവരെ ജയിച്ച(൪൭)അലക്ക്സാണ്ഡർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "പ്രവൃത്തി-

(൪൭) ലോകജിത്തെന്ന ഖ്യാതി സമ്പാദിച്ച യാവന രാജാവു്; ബാല്യത്തിലേ രാജ്യാധികാരം നോക്കി. ൨൦-ാമത്തേ വയസ്സിൽ ദിഗ്ജയയാത്ര ആരംഭിച്ചു് പാരസികം, അറേബ്യ,ഇന്ത്യ ഈ രാജ്യങ്ങളേ ആക്രമിച്ചു. നെപ്പോളിയനെപ്പോലെ വരിഷ്ഠ വിധാനകനും മേധാവിയും ആയിരുന്ന ക്രൂരൻ. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൪-ാം ശതാബ്ദത്തിൻേറ മദ്ധ്യംമുതൽ അന്ത്യം വരേ.

തന്നെ നമ്മുടെധമ്മം" എന്നു് ചരമവചനം പറഞ്ഞു് മരിച്ച(൪൩) സെവറസ് ചക്രവൎത്തി ഭരിച്ച റോമാ സാമ്രാജ്യം പ്രവൃത്തി ശക്തിയാലാണു് നിലനിൎത്തപ്പെട്ടിരുന്നതു്. ആലസ്യവും അതിഭോഗവും വൎദ്ധിച്ചതിനോടുകൂടിയാണു്, അതിനു് ക്ഷയം തുടങ്ങിയതു്.

"ആലസ്യം മനുഷ്യൎക്കു് സ്വാതന്ത്ര്യഭംഗമാണെ"ന്നു് ഒരു ലോകസഞ്ചാരി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ആലസ്യം കുന്നുകയറാത്തതും, കഴിയുമെങ്കിൽ വിഘ്നങ്ങൾ നീക്കാൻ തുനിയാത്തതും ആകുന്നു. അതു് എപ്പോഴും മനുഷ്യൎക്കു് ഉപയോഗമില്ലാത്ത ഒരു ഭാരവും, സദാ ക്ലേശമിയററി അതൃപ്തിയേ വളൎത്തുന്ന ഒരു ശക്തിയും ആകുന്നു. "ദൈന്യവിവേചനം" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൻേറ കൎത്താവായ (൪൯) ബട്ടൺ ഈ കാൎയ്യം സംബന്ധിച്ചു് പറയുന്നതാവിതു്:— "ആലസ്യം മനസ്സിന്നും ദേഹത്തിന്നും ദോഷകരമാകുന്നു; സകല ദൌഷ്ട്യങ്ങൾക്കും അതു് വിത്താകുന്നു; ഉഴെയ്ക്കാപ്പട്ടിക്കു് പുഴപ്പുണ്ടാകും; ഇതുപോലേ യാണു് മനുഷ്യരുടേ അനുഭവവും; ദേഹത്തിനേക്കാൾ മനസ്സിനാകുന്നു ആലസ്യത്തിനാൽ ദോഷമുണ്ടാകുന്നതു്; ഉപയോഗിക്കപ്പെടാത്ത ബുദ്ധി, സത്യത്തിൽ ഒരു രോഗമാകുന്നു. അതു് ആത്മാവിനുപററിയ തുരുമ്പുപോലെയാണു്; നിലവെള്ളത്തിൽ കൃമികൾ വൎദ്ധിക്കുന്നതുപോലേ അലസനിൽ ദുശ്ചിന്തകൾ വ്യാപിച്ചു് അവൻേറ ആത്മാവിനേദ്ദൂഷണം ചെയ്യുന്നു......

(൪൩) റോമിലേ ചക്രവൎത്തി. വാഴ്ച ൧൯൩– മുതൽ ൨൧൧–വരേ. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വച്ചു മരിച്ചു.

(൪൯) ഒരു് ആംഗ്ലേയവിദ്വാൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬–ൻേറ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൭–ൻെറ ആദ്യഭാഗം വരേ.

ദേഹമനങ്ങളുടേ ക്ഷേമാഭിവൃദ്ധിക്കായി കഴിയുന്നെടത്തോളം ആലസ്യവും, ഏകാകിത്വവും ത്യജിക്കണം." അലസന്മാരുടേ മനോഭൂമി, നിർവ്യാപാരമായിരിക്കയില്ല. അതിൽ നെല്ലുപിടിക്കാഞ്ഞാൽ കളപിടിക്കും. മനുഷ്യഹൃദയത്തിന് വൃത്തി സാധനം കൊടുക്കാഞ്ഞാൽ അതു് വെറുതേ തിരുകുന്ന തിരുവക്കല്ലുപോലേ തന്നത്താനേ തിരുകി ക്ഷയിപ്പിക്കും. യാതൊന്നിലും അസാദ്ധ്യത്വം കല്പിക്കാതെ ഉദ്യമിക്കണം. "അസാദ്ധ്യമെന്നൊന്നുമില്ലെന്നോത്തുത്സാഹിപ്പോനുയൎന്നിടും." (കുറം ന്വ. ൧.)

വിശ്രമം അനുഭവിക്കുന്നതിന് അതിന്റെ മുൻപും പിൻപും ശ്രമം ഉണ്ടായിരിക്കണം. വളരേ സൌജന്യവും പൂജ്യതയും ഉള്ളവനും ശ്രമംകൂടാതെ വാസ്തവമായ സുഖാനുഭവം ഉണ്ടാകയില്ല. പ്രവൃത്തിതല്പരത, ഹീനവൃത്തികളേയും, ദുഷ്ടവാസനകളേയും, വൈരസ്യത്തേയും നിരോധിക്കുന്നതാണ്. സ്വാത്ഥാചരണത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ലഘുവായ ക്ലേശങ്ങളേയും വ്യഥകളേയും ചികിത്സിക്കുന്നതിന് അതു് ഉത്തമ ഔഷധമാകുന്നു. ഒരുവന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ദൈൎഘ്യം നോക്കേണ്ടതു് അവൻ അതിൽ നടത്തുന്ന കൃത്യങ്ങളേ എണ്ണീട്ടുതന്നേ ആകുന്നു; അല്ലാതേ, വയസ്സിന്റെ സംഖ്യയാലല്ല. അലസൻ, ദീൎഘായുസ്സായിരുന്നാലും കേവലം വൃക്ഷപ്രായമത്രേ.

ക്രിസ്തുമതത്തേ ബ്രിട്ടനിലും ജൎമ്മനിയിലും പ്രചാരം ചെയ്തു (൪൮) സെൻറ്ബാണിഫേസ്.ഒരു കൈയിൽ വേദ-

(൪൮) ഒരു് ആംഗ്ലേയ മതോപദേശി; ജർമ്മനിയിൽ ക്രിസ്തുമതം പ്രചരിപ്പിച്ച ആറം. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൭-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൮-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരേ.

പുസ്തകവും മറു കൈയിൽ ആശാരിമുഴക്കോലും കൊണ്ടാണ് വേല ചെയ്തതു്. ലൂതർ, മററനേകം ജോലികളുടേ ഇടയിൽ, ഉദ്യാനനിർമ്മാണവും, തച്ചുവേലയും, കടച്ചിൽ വേലയും, ഘടികാര രചനയും കൂടി നടത്തിവന്നു. "തന്റേറ രാജ്യത്തിൽ വേല ചെയ്യാതിരിക്കുന്ന ഓരോരുത്തന്റേറയും മടി നിമിത്തം വേറേ ആക്കോ വിശപ്പും തണുപ്പും തട്ടുന്നതാണ്" എന്ന് ഒരു ചീനാ ചക്രവർത്തി പറയുകഉണ്ടായി.

മൊറട്ടുവേലപോലും അലസതയേക്കാൾ നല്ലതാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ, അതിനാൽ നിവേശിതമെങ്കിലും ശീലിക്കുന്നതാണ്. സുഖക്കേട്ട് അനുഭവിക്കുന്നതിൽ പോലും അലസതയേക്കാൾ ഉതകുന്നതു് പ്രവൃത്തിയാകുന്നു. അതിപ്രവൃത്തിതപം പ്രവൃത്തി ഹീനതയോളം ദോഷകരമല്ല. ഇതിനു കാരണം, ഒടുവിലത്തേതിൽ ഏകാകിതപബോധം നിമിത്തം മനസ്സ തന്നാത്താനേ ക്ഷയിപ്പിക്കുമെന്നുള്ളതാണ്.

ധാന്യം വിതയ്ക്കാതേ ഭൂമിയിൽ ധാന്യം ഉണ്ടാകുകയില്ല; അതുപോലേ മനുഷ്യബുദ്ധിയിൽ ശ്രമംകൂടാതേ ജ്ഞാനം ഉണ്ടാകുകയില്ല. വിത്തുവിതയ്ക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ, ഒരുവൻ വിതയ്ക്കുന്നതിന്റെ വിളവ് മറെറാരുവൻ എടുത്തതായ് വരാം. എന്നാൽ, ജ്ഞാനവിഷയത്തിൽ ഒരുത്തന്റേറ വിദ്യാഫലം അന്യൻ അപഹരിക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. ജീവിതത്തിന്റേറ വസന്തകാലത്തിൽ വേല ചെയ്യാഞ്ഞാൽ ഗ്രീഷ്മം വ്യത്ഥവും നിന്ദ്യവും ആയി കഴിഞ്ഞു്, ഒടുക്കം കൊയിത്തിൽ കിട്ടുന്നതെല്ലാം ചാവിയായിത്തീരും. ഒരിക്കലും ഒന്നും ചെയ്യാതിരിക്കരുതെന്ന പ്രമാണത്തെ(൪ൻ)സർവാൾട്ടർ സ്കാട്ട് ഒരു അനുഷ്ഠേയവ്രതം പോലെ ആച-

(൪ൻ) സ്കാട്ട്ലണ്ടിൽ ജനിച്ച ആംഗ്ലേയ കവിയും പൂർവകഥാകർത്താവും; ജനാചാരവർണ്ണനത്തിലും പൂർവ്വാചാര

രിച്ചു. അതുപോലേ തന്നേ, "വിദ്യയില്ലാത്ത ജീവിതം മരണം തന്നേ." എന്നതു് ചരിത്രകൎത്താവായ (൭൦) റാബട്ട്സണും, "എപ്പോഴും ജോലി ചെയ്യു." എന്നതു് (൭൧) വാൾടെയരും, "വീക്ഷണംതന്നേ ജീവിതം." എന്നതു് (൭൨) നെപ്ളിനിയും വ്രതങ്ങളായി അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നു.

"അലസൻ സമയത്തേ കൊല്ലുന്നു എന്നും, ക്രമപ്രവൎത്തകൻ, നശ്വരങ്ങളായ മണിക്കൂറുകളേ വിധാനം ചെയ്തു് അവയ്ക്കു് ചിരം ജീവിതത്വവും താത്ത്വിക ലക്ഷണവും നല്കുന്നു എന്നും" (൭൩) കാളരിഡ്ജ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

വിവരണത്തിലും സമൎത്ഥൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ൻേറ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൯-ൻേറ ആദ്യഭാഗം വരേ.

(൭൦) സ്കാട്ട്ലണ്ടിൽ ജനിച്ച വരിഷ്ഠനായ ആംഗ്ലേയ ചരിത്രകൎത്താ; ചരിത്രതത്ത്വവിശാരദൻ; ഹ്യൂമിൻേറയും, ഗിബ്ബണിൻേറയും സഹജീവിയും സുഹൃത്തും. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ൻേറ ആദ്യഭാഗം മുതൽ അവസാനം വരേ.

(൭൧) പരന്ത്രീസ് വിദ്വാവിശാരദൻ; നാടകകൎത്താ; മഹാമേധാവി; രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; അന്ധവിശ്വാസദ്വേഷി; സാമാന്യ ജനക്ഷേമാനുകൂലി; വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮- ൻേറ ആരംഭം മുതൽ അന്ത്യംവരേ.

(൭൨) റോമൻ പ്രകൃതിശാസ്ത്രവിശാരദൻ; അദ്വൈതമതസ്ഥൻ; "പ്രകൃതിചരിത്രം" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൻേറ കൎത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧-ൻേറ ആദ്യഭാഗം മുതൽഅന്ത്യഭാഗംവരേ.

(൭൩) വിശിഷ്ടനായ ആംഗ്ലേയ കവിയും വിചിന്തകനും; മഹാ സംഭാഷണവിദഗ്ദ്ധൻ; തത്ത്വവിഷയത്തിൽ കാൺട്-മതാനുസാരി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ൻേറ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൯-ൻേറ ആരംഭം വരേ.

വൃത്തിശീലനം, ക്രമാനുസരണത്തേ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതാകയാലാണ്, ശീലപരിഷ്കരണത്തിനു് അതു് സഹായിയായിരിക്കുന്നതു്. ലബ്ധവൃത്തി, ഗൃഹഭരണമാകട്ടേ, രാജ്യഭരണമാകട്ടേ, നിത്യജീവിതവൃത്തിയിൽ അന്യന്മാരോടുള്ള സഹചരണോദ്യമങ്ങളാൽ ഉൽകൃഷ്ടമായ പ്രവൎത്തക ശീലം സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. പ്രവൃത്തിലഭ്യങ്ങളായി ഈ പ്രകരണത്തിൻേറ ആരംഭത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളെല്ലാം, ഒരു ശരിയായ ഗൃഹിണിയുടെ ഗൃഹഭരണത്തിൽ നിന്നും സിദ്ധിക്കുന്നവയാണ്. ഓരോ പ്രവൃത്തിയുടേയും അപ്രധാനങ്ങളായ അംഗങ്ങളിൽപോലും ദൃഷ്ടിവയ്ക്കുന്നതു് കാൎയ്യസിദ്ധിക്കു് വളരേ ആവശ്യകമാകുന്നു. സ്പെയിനിൽ യുദ്ധത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരുന്ന കാലത്തു് വെല്ലിങ്ടൻ, ഓരോ ഭടൻ ആഹാരം ചമയ്ക്കേണ്ട ക്രമംപോലും താൻതന്നേ ഏൎപ്പാടു ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയിൽ ചെയ്ത യുദ്ധങ്ങളിൽ സാമാനങ്ങൾ കയററിയ ചക്കടാവണ്ടികളുടേ വേഗതപോലും താൻതന്നേ നിയമനം ചെയ്തു.

മഹാത്മാക്കളുടേ ഉദ്യമം സദാ അക്ഷീണമായിരിക്കും. വെല്ലിങ്ടൺ സ്പെയിനിൽ യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുവേ എതിൎക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമത്തിൻേറ ഇടയ്ക്കു് അയർലണ്ടിലേയ്ക്കു് ഒരു പോലീസ് റെഗുലേഷൻേറ നക്കൽ തയ്യാറാക്കി അയച്ചു. (൭) ജൂലിയസ് സീസർ സൈന്യത്തോടു

(൭) റോമൻ പുരാതന വരിഷ്ഠരിൽ അഗ്രഗണ്യൻ; പൌരനായും, രാജ്യഭരണകൎത്താവായും വാഗീശപരനായും, സേനാനായകനായും, വിദ്യാവിശാരദനായും, വിധാനക നീതിജ്ഞനായും ശോഭിച്ച ഒരു മാതൃകാപുരുഷൻ; ഒടുവിൽ റോമൻ ചക്രവൎത്തിയായിത്തീൎന്നു. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൧-ാം ശതാബ്ദം.

കൂടി ആല്പ്സ് പർവ്വതപങ്ക്തി കടന്നതിനിടയിൽ,ലാററിൻ ഭാഷയിലെ അലങ്കാര ശാസ്ത്രത്തെപ്പററി ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതി. വാഷിങ്ങ്ടൺ ൧൩-ാം വയസ്സിലെ പ്രമാണങ്ങളും കൈമാററപ്പത്രങ്ങളും മററും വളരെ സൂക്ഷിച്ച് വൃത്തിയായി എഴുതി അഭ്യസിച്ചതിന്റെ ഫലം പിന്നീട്, രാജ്യയോഗ നായകനായപ്പോൾ പ്രകാശമായി. രാജ്യഭരണതന്ത്രമങ്ങളു-ടേ ഇടയിലാകുന്ന (൩൭) ഗ്ലാഡ്സ്റ്റൻ, (൩൮) ഹോമറിന്റെ കവിതകളേക്കുറിച്ച് ഒരു പുസ്തകം എഴുതിയത്. ഷേക്-സ്പിയർ ഒരു നാടകശാലയുടേ നായകനായിരുന്നു. ഗത്തേ ജർമ്മനിയിൽ ഒരു പ്രധാന മന്ത്രി ആയിരുന്നു. മിൽടൺ; ക്രാംവെലിന്റെ ഭരണകാലത്ത് രാജ്യകാര്യദർശി സ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നു. (൩൯) ഡാൻറി ഒരു മരുന്നു കച്ചവടക്കാരനും, പിന്നീട് രാജ്യദൂതനും ആയിരുന്നു. (൪൦) ഗലിലിയോ ആദ്യം

(൩൭) ആധുനിക ആംഗ്ലേയ രാജ്യനീതിജ്ഞന്മാരിലും, വാഗീശന്മാരിലും അഗ്രഗണ്യൻ; മഹാ ധർമ്മനിഷ്ഠൻ; ജനസ്നേഹി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദ്യംമുതൽ അന്ത്യം വരേ.

(൩൮) വരിഷ്ഠ യാവന കവി; ഗാഥികാ കൃതി കർത്താ; ആദികവി. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൯-ാം ശതാബ്ദം വരേ.

(൩൯) ഇററാലിയൻ മഹാകവി; "ദിവ്യനാടകം" എന്ന് പ്രസിദ്ധമായ ഗാഥികയുടേ കർത്താ; ഇററാലിയൻഭാഷയേ പരിഷ്കരിച്ച മഹാൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ അന്ത്യം മുതൽ ൧൪-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരേ.

(൪൦) ഇററലിയിലേ വരിഷ്ഠ പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞൻ; ദൂര-ക്കണ്ണാടി മാർഗ്ഗമായി ഭൂപരിവർത്തനം വെളിപ്പെടുത്തി; അത് ക്രിസ്തുമതവിരോധമെന്ന് കല്പിച്ച് റോമിലേ പോപ്പ് അദ്ദേ-

ഒരു വൈദ്യനായിരുന്നു. ഫ്രാങ്ക്ലിൻ പ്രകൃതിതത്വജ്ഞാനി-യായും, രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനായും പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചതിനു മുൻപിൽ അച്ചടിക്കാരനും പുസ്തകവ്യാപാരിയും ആയിരുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ശിക്ഷാ നിയമത്തിന്റെനിർമ്മാതാവായ പ്രസിദ്ധവിദ്വാനും വാഗീശനും ആയ (൭ൻ) മെക്കാളി "പുരാതന റോമികാഗീതങ്ങൾ" എന്ന കവിത എഴുതിയതു്, ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഒരു മന്ത്രിസ്ഥാനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ജോലികളുടെ ഇടയിലായിരുന്നു. പ്രകൃതിതത്വജ്ഞന്മാരിൽ അഗ്രേസരനായിരുന്ന സർ ഐസക്ക് ന്യൂട്ടൻ വളരേ സമർത്ഥനായ ഒരു കമ്മട്ടം സൂപ്രേണ്ടായിരുന്നു.

ആശംസാ പ്രേരിതമായ പ്രവൃത്തി ദേഹസുഖത്തിനു് അവശ്യകമാകുന്നു. മനോവ്യായാമം ദേഹവ്യായാമം പോലേ ക്രമമായി നടത്തിയാൽ സദാക്ഷേമാഭിവർദ്ധനമാകുന്നു.

ഹത്തിന്റെ അന്ത്യപര്യന്തം തടവിലാക്കി, വിചാരണയിൽ വളരേ കഷ്ടപ്പെടുത്തി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റേ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൭-ന്റേ മദ്ധ്യം വരേ.

(൭ൻ) ആംഗ്ലേയ വിശിഷ്ട വിദ്യാവിശാരദൻ; കവി; വാഗീശ്വരൻ; രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമത്തിന്റേ നിർമ്മാതാ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റേ ആരംഭം മുതൽ മദ്ധ്യം വരേ.

൭. ധൈര്യം.

"ബലപതിയുടെശൌര്യം പോക്കളംതോൻ കഥിക്കം
തരിചരകുശലത്വം ദൃശ്യമാ മുൾവാതേ;
സ്വഭവിതഗുണമോരോ മാനുഷകൽ, മഹത്താം
വിപദി വിശദമായ് നാം കണ്ടുകൊള്ളാമനന്യം."
(൧൦) സാമുവെൽ ഡാനിയൽ.

"മഹൽകൃതം ക്രൂപിതമാക്കി, മാനസം
പൊഴിക്കിലും ചോര, തദർത്ഥസംഗരേ,
കരുത്തിയററീടുകിലന്ത മോളവും;
തടസ്ഥമോരോന്നു ബലത്തു നില്ക്കിലും
നിനക്കന്തൂനം ജയകാലമുത്ഥമാ-
മിളയ്ക്കോലാ സത്യമനസ്ക! നിൻശ്രമം;
നിനക്കു സമ്മാന മശങ്കമാപ്തമാ-
മൊട്ടുക്കമുട്ടിംഷ്ടഫലം കരസ്ഥമാം."
(൧൧)സീ. മക്കേ.

"ഓരോ മാനുഷ്യയുഗത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന ശൌര്യത്തിന്, മിക്കവാറും പൂർവ്വയുഗങ്ങളിൽ അന്യന്മാരാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട ശൂരകൃത്യങ്ങൾ പ്രേരകോദാഹരണങ്ങളാകുന്നു;

(൧൦) ഒരു ആംഗ്ലേയകവി; ഷേക്ക്സ്പിയറിന്റെ സഹജീവി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റെ അന്ത്യവും ൧൭-ന്റെ ആദിയും.

(൧൧) സ്കോട്ട്ലണ്ട് ദേശീയ ആംഗ്ലകവി; മാസികാലേഖകൻ; വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദ്യംമുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

മുൻപിരുന്ന ശൂരന്മാരുടെ പ്രേതങ്ങളുടെ കൈമുണ്ടലിനാലെന്നു തോന്നുമാറു്, മനം കലുങ്ങാതെ, ആധുനികന്മാർ ഏററവും അപായകരങ്ങളായ മഹാരംഭങ്ങളിൽ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു." (൩൨) ഹെൽപ്സ്.

"മയക്കമെന്ന്യേവരരത്നജാലേ,കലക്കമെന്ന്യേകടുഹാലഹാലേ, ഉഴെച്ചവിണ്ണോരമൃതുറുവോളംപിടിച്ചകാര്യംവിടുകില്ലധീരർ."

ഭർത്തൃഹരി നീതി. ശ്ലോ. ൮൧.

ധൈര്യവിശിഷ്ടത്വം ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാരിൽ നിന്നും ലോകത്തിന്നു് വളരേ ഗുണം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇവിടെ, ധൈര്യം എന്നു പറഞ്ഞതു്, നായ്ക്കൾക്കു പോലുള്ള കേവലം മൃഗധൈര്യമല്ല; ധർമ്മ്യധൈര്യമാകുന്നു. അതായതു്, സത്യം പറയുന്നതിനും സ്വാർത്ഥപ്രേരണകളെ തടുത്തു് നീതി നെറികൾക്കൊത്തു് കൃത്യധർമ്മം നടത്തുന്നതിനും ഉള്ള ധൈര്യം. മാനുഷ്യചരിത്രത്തിൽ വർണ്ണിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ അഭിവൃദ്ധി പദവും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു്, ഓരോ മഹാവിഘ്നങ്ങളേയും വിരോധങ്ങളേയും ജയിച്ച പൂർവ്വധീരന്മാരുടെ ഉള്ളൂക്കിനാലും ശൌര്യത്താലും ആകുന്നു. അവർ, ഓരോവിധം ചിന്താകൃന്നായകന്മാരും, മഹാദേശകന്മാരും, സ്വരാജ്യസ്നേഹികളും മററും ആയിരുന്നു.

(൩൨) ആംഗ്ലേയ രാജ്യനീതിജ്ഞനും ഗ്രന്ഥകർത്താവും; സാമുദായിക പരിഷ്കാരം, രാജ്യനീതി, എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിഷയങ്ങളെപ്പററി "സ്നേഹിതയോഗം" എന്നുംമററും അനേക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കർത്താ; ബഹുസൂക്ഷ്മബുദ്ധി; വിക്ടോറിയാ ചക്രവർത്തിനിയുടെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു് പ്രിൻസ്-ആൽബർട്ടിൻേറ ജീവചരിത്രം എഴുതി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ൻേറ ആദി മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

"നൊന്തെത്ര കാമുകരുഴന്നുയിരെണ്ണയേറെ
ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചെലവഴിച്ചുള്ളതോത്തമയ്ക്കായ്
തന്മോചിതം വസനമാത്ര മതിശ്രമത്തിൻ
സമ്മാനമായഥ ലഭിച്ചു സുതൃപ്തരായാർ!
സശ്രദ്ധമാത്തമവളെച്ചിലർ നാടി, ദീർഘ-
നിശ്വാസബദ്ധകര മന്യരുപാസ ചെയ്താർ.
എന്നാലൊട്ടുക്കു മുദിതം വരമാനഷൈരഘം
തന്നേ, തദർത്ഥമല്ല ചെയ്തതിനോട്ടുക്കൂടി
നന്നായപായകരമാം പണി ചെയ്തവൾക്കായ്,
പിന്നേ, തദീയ മഹദൈശ്വര പൂർണ്ണരൂപം
മിന്നീട്ടു മാഞ്ഞൊരതിമോദമൊടാസ്വദിച്ചി-
ജ്ജന്മം ത്യജിച്ചു തനരാഗവിവൃദ്ധിയാലേ"

(൬൨) ജേ. പി. ലവ്വൽ.

തന്റെ സഹജീവികൾ വിശ്വസിച്ചു വന്നിരുന്ന കല്പിത ദേവന്മാരേ നിഷേധിച്ച്, ധർമ്മത്തെ ഏക സ്വരൂപിയെ മാത്രം വിശ്വസിയ്ക്കാനുപദേശിച്ച സാക്രെട്ടീസ്, അസാധാരണ ദർശകത്വത്താലും കക്ഷിപ്പിണക്കത്താലും, ദേവദോഷി എന്നും, ബാലദ്രോഷിയെന്നും കുററം ആരോപിയ്ക്കപ്പെട്ട് ൭൦-ാം വയസ്സിൽ വിഷം കുടിച്ചു മരിയ്ക്കാൻ നിർബ്ബന്ധിതനായ് തീൻ്റു. നായകസദസ്സിന്റെ വിധിപ്രകാരം ചാകുന്നതിനുള്ള സമയം അടുത്തപ്പോൾ, "ഇപ്പോൾ നാം പിരിഞ്ഞു പോകാനുള്ള കാലമായി; ഞാൻ, മരണത്തിലേയ്ക്കും, നിങ്ങൾ ജീവിതത്തിലേയ്ക്കും; എന്നാൽ, നമ്മളിൽ

(൬൨) അമ്മേരിക്കൻ കവി; ഗദ്യകാരൻ; രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; സമുദായ സ്നേഹിയായ വിശാലബുദ്ധി; ഇംഗ്ലണ്ടിലേയ്ക്ക് അയച്ച അമ്മേരിയ്ക്കയിലെ ദൂതൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദ്യഭാഗം മുതൽ അന്ത്യം വരേ.

ആൎക്കാണ് ശ്രേഷ്ഠഗതിഎന്നതു് ഠരംശപരനതന്നേ അറിയാം." എന്ന പറഞ്ഞു്, ആത്മനിത്യതയേപ്പററി ദീൎഘപ്രസംഗം ചെയ്താണദ്ദേഹം വിഷം കുടിച്ചതു്. ഇതുപോലേതന്നേയാണ് ഏശുക്രിസ്തുവിൻെറ മരണവും. സ്വമതോപദേശികളുടെ നടപടികളെ വെളിപ്പെടുത്തി, അദ്വൈതത്തെ പ്രവദിച്ചതിന്, സദ്വൃത്തനും തത്വജ്ഞാനിയും ആയ (൫൪) ബ്രൂണോ, അഗ്നിപ്രവേശംചെയ്യിക്കപ്പെട്ടു. ഇപ്പോൾ വ്യവസ്ഥിതമായിരിക്കുന്ന ഭൂപരിവൎത്തനമതത്തെ പ്രവദിച്ച ഗാലിലിയോ, ൭൦-ാം വയസ്സിൽ മതദ്വേഷിയെന്ന അപരാധത്തിന് ബന്ധനത്തിൽ കഷ്ടപ്പെട്ടു. മരണാനന്തരം അദ്ദേഹത്തിനായ് പ്രേതസ്തംഭസ്ഥാപനം പോലും (൫൫) പാപ്പാവിനാൽ നിരോധിയ്ക്കപ്പെട്ടു. അനന്തരം സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ടു

(൫൪) ഇററാലിയൻ അദ്വൈത തത്വജ്ഞാനി; ധീരബുദ്ധി; പുരുഷേശ്വരവാദദ്വേഷി; ക്രിസ്തുമത പൂൎവ്വാചാരാക്ഷേപകൻ; ക്രിസ്തുദിവ്യകൎമ്മാവിശ്വാസി; പൂൎവ്വജ്യൂതമതാക്ഷേപകൻ; വിമതത്വം നിമിത്തം പാപ്പാവിൻേറ (പോപ്പ്) സഭയാൽ അഗ്നിപ്രവിഷ്ടനായി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬൦൦-ൻേറ മദ്ധ്യം.

(൫൫) ദൈവനിയോഗത്താൽ സൎവ്വക്രിസ്തീയസമുദായങ്ങളിന്മേൽ ആത്മീയലൌകിക നായകത്വത്തിനവകാശം പറഞ്ഞു് റോമാ നഗരത്തിൽ പരമ്പര ക്രമത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുത്തുവന്ന ക്രിസ്തുമതാചാൎയ്യൻ; പഴേ ക്രൂററിൻേറ നായകൻ; പ്രസ്തുത പാപ്പാ, പാൾ പഞ്ചമൻ. വാഴ്ച ൧൬൦൫ മുതൽ ൧൬൨൧ വരേ.

ചില രസവാദതത്വങ്ങളേ കണ്ടുപിടിച്ച (൩൩) റജർ-ബേക്കൺ ക്ഷുദ്രക്കാരൻ എന്ന അപരാധസ്ഥാപനത്തിന് പാത്രീഭവിച്ചു. ശാരീരശാസ്ത്രത്തിലെ ചില തത്വങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ച (൩൪)വിസേലിയസ്, പള്ളിക്കാർ മതവിരോധമെന്നു കല്പിച്ച ശരീരച്ഛേദനം ശീലിയ്ക്കയാൽ, മതദ്വേഷി എന്നു കുററപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ഗാലിലിയോവിൻേറ മതത്തേ ശാസ്ത്രീയന്യായങ്ങളാൽസ്ഥാപിച്ച (൩൫) കപ്പർണിക്ക്സ്, (൩൬) കെപ്ലർ എന്ന മഹാത്മാക്കളുടേ മേലും ൦രം കുററം ആരോപിയ്ക്കപ്പെട്ടു. ഗുരുത്വധർമ്മത്തെ വെളിപ്പെടുത്തിയ പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞാഗ്രേസരനും മഹാ ഭക്തനും ആയ

---

(൩൩) ആംഗ്ലേയ ശാസ്ത്രവിശാരദൻ; രസവാദജ്ഞൻ; ക്ഷുദ്രക്കാരൻ എന്നു് മതാധികാരികളാൽ കുററം ചുമത്തപ്പെട്ടു് ൧൪ വഷം തടവിൽ കിടന്നു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-.

(൩൪) ബെൽജിയംദേശീയ ശാരീരശാസ്ത്ര വിശാരദൻ; പൂർവ്വയാവന ശാരീരശാസ്ത്രദ്വേഷി; ശാരീരശാസ്ത്ര വിഷയത്തിൽഅനേകനവതത്വപ്രദശ്കൻ;പാപ്പാവിൻേറ ക്രിസ്തുമത പരിശോധകസഭയാൽ കല്പിതാപരാധൻ; നാടുക-ടത്തപ്പെട്ടു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ൻേറആദ്യംമുതൽ മദ്ധ്യംവരേ.

(൩൫) പ്രഷ്യാദേശീയ ജ്യൌതിഷികൻ; ഭൂപരിവത്തന മതസ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൫-ൻേറഅന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൬-ൻേറ മദ്ധ്യം വരേ.

(൩൬) ജമ്മനി ദേശീയ ജ്യൌതിഷികൻ; ഗ്രഹപരിവ-ത്തന മണ്ഡലത്തിൻേറ ധർമ്മത്രയത്തിൻ സ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ൻേറ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൭-ൻേറ ആദ്യഭാഗം വരേ.

ന്യൂട്ടൻപോലും "ഈശ്വരസ്ഥാനഭ്രംശനൻ" എന്ന അപരാധം പറ്റാതിരുന്നില്ല. സത്യത്തിൽ, പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിലും പ്രകൃതിചരിത്രത്തിലും സാരമായ യാതൊരു മഹാദൎശനത്തിനും ഈ മതദ്വേഷമെന്ന ആക്ഷേപം അജ്ഞന്മാരിലും അന്ധവിശ്വാസികളിലും നിന്ന് വരാതിരുന്നില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. എന്നാൽ,ഇങ്ങനെ ആക്ഷിപ്തന്മാരായ മഹാത്മാക്കളെ ഇപ്പോൾ ലോകർ നന്ദിപൂൎവ്വം പൂജിയ്ക്കുന്നു. വിമതിസഹനത്തിന് ഇതൊരു പാഠമാകുന്നു. ലോകം ഈശ്വരലേഖനമാകുന്നു. ആ ലേഖനത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മാൎത്ഥം ഗ്രഹിക്കുന്നതിന് ചെയ്യപ്പെടുന്ന ശ്രമം ഏതും ദൈവദൂഷണം അല്ല, ദൈവശുശ്രൂഷണമത്രേ; എന്തെന്നാൽ, ഇതിനാൽ, ഈശ്വരന്റെ യഥാൎത്ഥമായ ശക്തിയും ഗുണവും അധികം പ്രകാശിയ്ക്കാനാണിടയുള്ളതു്.

പ്രകൃതിവിദ്യാവിഷയത്തിൽ എന്നപോലേ ആത്മവിദ്യാവിഷയത്തിലും മനഃസാക്ഷിയെ അനുകരിയ്ക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ ധീരത്വം കാണിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ ശൌൎയ്യം യുദ്ധശൌൎയ്യത്തെക്കാൾ ബഹു മാന്യമാകുന്നു. * ക്രിസ്തുസായൂജ്യകൎമ്മത്തിൽ ക്രിസ്തുവിന്റെ ശ്രുപദൎശനമുണ്ടെന്ന മതത്തെ നിഷേധിച്ച അന്ന എന്ന ഒരു ആംഗ്ലേയസ്ത്രീ സ്വമത നിരാകരണം ചെയ്യായ്കയാൽ, അതികഠിനദഹനമൎദ്ദനം സഹിച്ചു. പഴേ ക്രമമതത്തെ മറുത്ത (൧)ലാററിമരും,(൨)റിഡ്ലിയും, അഗ്നിസ്തം-

* ക്രിസ്തുവിന്റെ ശരീരത്തോടു് ഐക്യം പ്രാപിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള "കുൎബ്ബാന" എന്ന കൎമ്മം.

(൧) ആംഗ്ലേയമതോപദേശി; പുത്തൻ ക്രമമതത്തിന്റെ പ്രമുഖ്യപ്രചാരകൻ; സത്യസന്ധൻ; ഋജുമാൎഗ്ഗി; വിദേശ ഗമനത്താൽ സ്വരക്ഷ തേടാത്ത ധീരൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റെ ആദ്യഭാഗം.

(൨) ലാററിമരിന്റെ സഹജീവിയും സമഭാവനും. വാഴ്ച ക്രി. ശ൧൬-ന്റെ ആദ്യഭാഗം.

ഭത്തിലേയ്ക്കു നയിയ്ക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ, പരസ്പരം, ആലിംഗനം ചെയ്ത്, തൈല ലേപനത്തിനെന്നപോലെ, തീയ്ക്കു കവിൾ കാണിച്ച് വേദനകൂടാതെ സന്തുഷ്ടരായ് ഇങ്ങനെപറഞ്ഞു മരിച്ചു:—"സഹോദരാ തപിയ്ക്കൊല്ലാ. ഈശ്വരകൃപയാൽ, ഒരിയ്ക്കലുംകെടാത്ത ഒരു ദീപം നമുക്കിന്ന് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ കൊളുത്താം." അവർ കൊളുത്തിയദീപം ഇപ്പോഴും ഉജ്ജ്വലിച്ചു തേറിവരുന്നത്രേ. മതവിഷയത്തിൽ രാജാധിപത്യം നിഷേധിച്ച (വ) സർ താമസ്‌മോർ അതിലേയ്ക്കായി മരണശിക്ഷ ലഭിക്കുമെന്ന് തീർച്ചയായപ്പോൾ സ്വമത വിജയപ്രാപ്തിക്ക് കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം ഈശ്വരനെ വന്ദിച്ചു മരിച്ചു. നൃപമത നിഷേധനത്താൽ വരാൻപോകുന്ന അപായം ഒരാൾ മുൻകൂട്ടി തെര്യപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ, "അങ്ങനെ ആയാൽ നീയും ഞാനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഇത്രതന്നെ. ഞാൻ ഇന്നും നീ നാളെയും മരിയ്ക്കും" എന്ന് മറുപടി പറഞ്ഞ ലൂതറിന് ഭാഗ്യവശാൽ ജീവിത ത്യാഗത്തിനിടവന്നില്ലെങ്കിലും, അദ്ദേഹം മേൽപറഞ്ഞവർക്കൊപ്പം ധീരത കാണിച്ചവനും, യൂറോപ്പിൽ ആധുനിക ചിന്താസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും ബുദ്ധിസൈ്വരതയ്ക്കും ഉൽപാദകനും ആയിരുന്നു. പാപ്പാവിന്റെ അധികാരം നിഷേധിച്ചതിനും തദ് ബഹിഷ്കരണപത്രത്തെ പരസ്യമായി തീയിലിട്ടുചുട്ടതിനും, ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തിയാൽ (ചാറൽസ് പഞ്ചമനാൽ) രാജ്യഭ്രംശം ചെയ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ലൂതർ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

(വ) അതിപ്രശസ്തനായ ഒരു ആംഗ്ലേയ വിദ്വേഷൻ; പ്രധാന ന്യായാധിപൻ; ഹെൻറ്റി അഷ്ടമന്റേ അക്രമമായ ദ്വിതീയ വിവാഹത്തിനെ ആക്ഷേപിച്ചതിന കള്ളക്കുറ്റാരോപണത്താൽ വധശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൫-ന്റേ അന്ത്യം മുതൽ ൧൬-ന്റേ മദ്ധ്യം വരേ.

"എനിക്കഞ്ഞൂറു തലകളുണ്ടായിരിക്കയും അവയെല്ലാം നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്താലും ഞാൻ സ്വമതനിരാകരണം ചെയ്യുന്നതല്ല."

കാൎയ്യജയത്തിനായ് തന്നെ എല്ലാവരും വേല ചെയ്യുന്നതെന്നിരിക്കിലും, പലപ്പോഴും ജയദൎശനം ലഭിക്കാതെ അവർ ഉദ്യമിക്കേണ്ടതായിവരും. ഇങ്ങനെ ഉദ്യമിക്കുന്നവരുടെ ശൌൎയ്യം അളക്കേണ്ടതു് സദ്യഃഫലത്തിനാലല്ല. അവരാൽ എതിൎക്കപ്പെട്ട വിഘ്നങ്ങളാലും ആ എതിൎക്കലിൽ അവർ കാണിച്ചിട്ടുള്ള ധീരതയാലുമാകുന്നു. അതിപ്രകൃഷ്ട ജയത്തെക്കാളും, ഇവയാകുന്ന ധൎമ്മ്യൌന്നത്യത്താൽ ലോകരിൽ അതിഗംഭീരമായ ഒരാകൎഷണത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നതു്.

എന്നാൽ, ൟ വിധമുള്ള ശൌൎയ്യമല്ല, സാധാരണ ലൌകികവ്യാപാരത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നതു്. ചരിത്രവൎണ്ണനീയങ്ങളായ മഹാ കാൎയ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ തന്നെ സാധാരണയായ നിത്യവൃത്തിയിലും, ധൈൎയ്യം കാണിക്കാവുന്നതാണു്. ഋജുമാൎഗ്ഗം ആചരിക്കുന്നതിലും, ദുഷ്പ്രേരണകളെ തടുക്കുന്നതിലും, സത്യം പറയുന്നതിലും, തൻെറ സൂക്ഷ്മസ്ഥിതിയെ കവിഞ്ഞുള്ള ഒരവസ്ഥ നടിക്കാതിരിക്കുന്നതിലും, അന്യൎക്കു നഷ്ടം വരുത്താതെ തനിക്കുള്ള മുതലിനാൽ ഉപജീവിക്കുന്നതിലും, മററിതുപോലെ അനേകകാൎയ്യങ്ങളിലും, സാധാരണന്മാൎക്കും ധൈൎയ്യം കാണിക്കാവുന്നതാണു്. ൟ വിധമുള്ള ധൈൎയ്യം ഇല്ലാതെ ദുൎബ്ബലവും ചപലതവും നിമിത്തമായ്, ലോകത്തു് അനേകം ക്ലേശങ്ങളും ദോഷങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നു. ആ ധൈൎയ്യം സിദ്ധിക്കുന്നതിനായ് ശീലത്തിന്നാധാരമായ ഇച്ഛായ നിശ്ചയാചരണം അഭ്യസിപ്പിക്കണം. എത്രയോമഹോദ്ദേശ്യങ്ങൾ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടാലും, പ്രവൃത്തികളായി ആവിൎഭവിക്കാതെ

അവ വാങ്മാത്രങ്ങളായി അവസാനിച്ചുപോകുന്നു. ഭോജ്യമായ ആഹാരം ഭുജിക്കാതെ കണ്ടുംകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്, ദേഹത്തേ ക്ഷീണിപ്പിക്കുന്നതുപോലേ തന്നേ കൃത്യമിന്നതെന്നറിഞ്ഞുംകൊണ്ടതു ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതു് ധാൎമ്മികത്വത്തിനേ ക്ഷീണിപ്പിക്കും.

ധൈൎയ്യഹീനത, പലപ്പോഴും യൌക്തികമായ പരിഷ്കരണത്തിന്നു് വിരോധമായിത്തീരുന്നു. പല്ലു കറുപ്പിക്കുന്ന ബൎമ്മാക്കാരേയും, പാദപീഡനം ചെയ്യുന്ന ചീനാക്കാരേയും, നാം പരിഹസിക്കുന്നുവെങ്കിലും, നാം തന്നേ ഓരോ പ്രകാരത്തിൽ വേഷബന്ധനത്തിലും,ആചാരബന്ധനത്തിലും, മതബന്ധനത്തിലും അകപ്പെട്ടു് വലയുന്നു. അതി തുച്ഛമായ ഒരു ജനസമ്മതി കൊതിക്കയാലാകുന്നു, ഠരം ബാധകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നതു്. എന്നാൽ, മനഃസാക്ഷിയുടെ അനുമോദം ലഭിക്കുമാറു് യഥാശക്തി തന്റെ കൃത്യ ധൎമ്മം നടത്തുന്നതായാൽ, ഉൽകൃഷ്ടമായ ജനസമ്മതി അവശ്യം സിദ്ധിക്കുന്നതാണു്. അന്യരുടേ പ്രതിരൂപമാത്രമാകാതേ, സ്വരൂപം ധരിച്ചു് വൎത്തിക്കാൻ ധൈൎയ്യമാകുന്നു ഇതിലേയ്ക്കാവശ്യകമായുള്ളതു്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും സ്വാശ്രയത്തിനും ധീരബുദ്ധിത്വം സാരാംഗമാകുന്നു. സ്വമതം രൂപീകരിക്കാൻ തുനിയാത്തവൻ ഭീരുവും,മടിക്കുന്നവൻ അലസനും, കഴിയാത്തവൻ മടയനും ആകുന്നു. ഋജുവായവൻ വഞ്ചകത്തിനും, സത്യവാൻ പൊളിക്കും, നീതിമാൻ പരപീഡനത്തിനും, ശുദ്ധമനസ്കൻ ദുഷ്ടിനും അപന്യായത്തിനും വിരോധികളാകുന്നു. അവർ അതുകളോടു് നിരന്തരം പോർചെയ്തു് തോല്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന ധീരന്മാരാകുന്നു ലോകത്തിന്റെ ധൎമ്മശക്തി സ്വരൂപികൾ. അവരാകുന്നു സത്യത്തിൽ ലോ-

കനിയന്താക്കും. ധർമ്മിഷ്ഠനും ഊൎജ്ജിതനും ആയ ഏകന്റെ ജീവിതം പോലും പിൻഗാമികളെ ഉജ്ജീവിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ദീപരേഖയായിത്തീരും. (൧) ക്ലാക്ക്സൺ, (൨) ഗ്രെൻവിൽഷാപ്പ്, (൩) കാബ്ഡൻ,

(൧) ഒരു് ആംഗ്ലേയ ലോകസ്നേഹി; ൨൫-ാം വയസ്സിൽ പാഠശാലയിൽ അടിമത്വത്തേ കുറിച്ച് ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതിയതുമുതൽ അതു നിവൃത്തൽ ചെയ്യുന്നതിന്നായി ഉദ്യുക്തനായി,ഉദ്ദിഷ്ടവൃത്തിയെ ഉപേക്ഷിച്ച് ആഫ്രിക്കാ മുതലായ അനേകം ദിക്കുകളിൽ സഞ്ചരിച്ചും, രാജസദസ്സുകളിൽ വാദിച്ചും, പ്രബന്ധങ്ങൾ എഴുതിയും ഒരു ദാസ്യനിരാകരണ സംഘത്തിൽ അംഗമായി വേലചെയ്തു. ൭൪-ാം വയസ്സിൽ (൧൮൦൭-ൽ)ഉദ്ദിഷ്ടസിദ്ധി നിയമമുഖേന ലഭിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൯-ന്റെ മദ്ധ്യം വരേ.

(൨) ഒരു് ആംഗ്ലേയ ലോകസ്നേഹി; ക്ലാക്ക്സന്റെ സഹജീവിയും, സഹകരനും; ടി ദാസ്യനിരാകരണ സംഘത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷൻ.

(൩) ഇംഗ്ലണ്ടിനും അതിലേ പ്രജാസഭയ്ക്കും അലങ്കാരവും, പുരുഷശ്രേഷ്ഠനും, ശാന്തതമനും ആയ ഒരു് ആംഗ്ലേയ രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; വ്യാപാരവൎദ്ധകനായിരുന്നെങ്കിലും ചെറുപ്പത്തിലേ സാമുദായിക വിഷയമായി വേലചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. ൧൮൪൬-ൽ ധാന്യങ്ങളുടേ ഇറക്കുമതിക്ക് നിരോധകങ്ങളായ നിയമം അശേഷം നിരാകരിപ്പിച്ചു; അന്യ രാജ്യങ്ങളിലും ചെന്നു വേലചെയ്തു് വ്യാപാരസ്വാതന്ത്ര്യംസ്ഥാപിച്ചു; യുദ്ധനിരോധനത്തിനും,രാജ്യങ്ങൾതമ്മിൽമാദ്ധ്യസ്ഥ്യം വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും, സൎവ്വ രാജ്യാനുമതിപ്രകാരം ഒന്നു വൎഷം യോഗങ്ങൾ നടത്തി; വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങളും സ്ഥാനങ്ങളും സുലഭ്യങ്ങളായവയെ ഉപേക്ഷിച്ച് സാമുദായികഗുണത്തിൽ

(൩) രാമമോഹൻ റായി, (൪) ഈശ്വരചന്ദ്ര വിദ്യാസാഗരൻ, (൫) ആലൻഹ്യൂം, (൬) ഗന്ധി ഇവരെല്ലാം ഇതിലേയ്ക്കുദാഹരണങ്ങളാകുന്നു.

നിരന്തരപ്രവൎത്തകനായി; സമുദായാൎത്ഥം സ്വന്തലാഭങ്ങളേ ഉപേക്ഷിച്ചു് ടി നിയമം സ്ഥാപിപ്പിച്ചതിനായി ജനങ്ങൾ വരിയിട്ടു് ൮൦൦൦൦ ക്രൂപ ഇനാമായി കൊടുത്തു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ാം ൻേറ ആദിമുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

(൩) പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ബെംഗാളി; ബ്രഹ്മസമാജസ്ഥാപകൻ; ൧൮൨൯-ൽ ഉണ്ടായ സതീനിരോധക നിയമത്തിൻേറ മുഖ്യോദ്യുക്തൻ; ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വച്ചു മരിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ൻേറ ആദ്യം മുതൽ മദ്ധ്യം വരേ.

(൪) ബെംഗാളി പണ്ഡിതൻ; ജനസ്നേഹി; സാമുദായിക പ്രയത്നവാൻ; ൧൮൫൬-ൽ വിധവോദ്വാഹത്തിൻേറ സാധുതയ്ക്കായുണ്ടായ നിയമത്തിന്നു് മുഖ്യോദ്യോഗി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯.

(൫) ഇന്ത്യയിൽ ഒരു കലക്ടറായിരുന്ന മഹാമനസ്കൻ; ഇന്ത്യാജനസമുദായാഭിവൃദ്ധിക്കായി ഭാരത മഹാജനസഭയേ സ്ഥാപിച്ചു; പൂജ്യവൃദ്ധനായി ൨൫ വൎഷത്തിനു മുമ്പ്മരിച്ചു; മരണപൎയ്യന്തം ൨൭ സംവത്സരം നിരന്തരം അതിനേ പോഷണം ചെയ്തു് അനേക ഗുണങ്ങൾ സാധിച്ചു.

(൬) ഇന്ത്യാക്കാൎക്കായി, ആഫ്രിക്കായിൽ ബ്ബൂർ അധികാരികളോടെതിൎത്തു് വളരേക്കാലം അനേക കഷ്ടതകൾ അനുഭവിച്ചു് ഇപ്പോൾ വിജയം ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന സ്വരാജ്യസ്നേഹി.

ഊൎജ്ജിതമെന്നതു്, ശീലത്തിൻേറ പ്രേരകബലമാകുന്നു. അതിനോട്ടുകൂടി വിവേകവും ആത്മവത്തപവും വഹിക്കുന്നവന്ന് സ്വശക്തികളുടേ ഉത്തമഫലം സിദ്ധിക്കുന്നതാണു്. ഇതുകളുണ്ടായിരുന്ന ചില സാമാന്യമതികളും വളരേ ശക്തന്മാരായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. മഹമ്മദും ലൂതരും ഇതിലേയ്ക്കുദാഹരണങ്ങളാണു്.

ഒരു മഹാമനസ്കൻേറ ലക്ഷണം, ൨,൦൦൦-വൎഷത്തിനു മുമ്പേ ആരിസ്ററാട്ടൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതു്, ഇക്കാലത്തും യുക്തമായിരിക്കുന്നു. അതാവിതു്:–"അവൻസദ്ഭാഗ്യത്തിലും നിൎഭാഗ്യത്തിലും മിതനായിരിക്കും; യഥാവസ്ഥ, പൊങ്ങുന്നതിനും താഴുന്നതിനും അറിയും; ജയത്തിനാൽ സന്തുഷ്ടനാകാതേയും തോൽവിയാൽ ആൎത്തനാകാതേയുമിരിക്കും; അപായം തേടുകയോ അതുവന്നാൽ ഓടുകയോ ചെയ്യുകയില്ല; മിതവാങ്മിയായിരിക്കും; എന്നാൽ, വേണ്ടതക്ക അവസരത്തിൽ സധൈൎയ്യം പ്രവദിക്കും; അന്യർതന്നേ ദ്രോഹിച്ചതിനേ ക്ഷമിക്കും; തന്നേ പ്പുകഴ്ത്തുന്നതിലും അന്യരേ നിന്ദിക്കുന്നതിലും അപേക്ഷയില്ലാത്തതിനാൽ, അന്യരേക്കുറിച്ചും തന്നേക്കുറിച്ചും വാപുലമ്പുകയില്ല; സ്വല്പകാൎയ്യങ്ങളേക്കുറിച്ചു് സങ്കടം പറകയോ അന്യസഹായം അപേക്ഷിക്കയോ ചെയ്യുകയില്ല."

കുറൾ ൻവ്വ-൱ അദ്ധ്യായത്തിൽ വ്വ-൦-ൻ-൦-ഫ൦-൦ സൂത്രങ്ങൾ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായങ്ങൾ തന്നേ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

"താഴുമെന്നുംമഹാനല്പൻ തന്നെപ്പൊക്കിപ്പുകഴ്ത്തുവോൻ"(വ്വ)

"അഹംകാരം മഹാന്മാൎക്കില്ലല്പന്മാർ വിടുകില്ലതു" (ൻ)

"പരദോഷം മഹാൻ മൂടുമതേയല്പൻ പരത്തിടും" (ഫ൦)

സഹനശീലവും, ധൈൎയ്യവും, ജീവിതവൃത്തിയിൽ ഫലപ്രദങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകൂടാതെ, ജീവിതക്ഷേമത്തിനും ഉപയുക്തങ്ങളാണ്. അവഹിതത്വം, ഉദ്യമം, വിദ്യാഭ്യസനം, സുമനസ്കത്വം, എന്നിവയെപ്പോലെ, അഭീരുത്വവും ഒരു അജ്ജനീയഗുണമാകുന്നു. ധൈൎയ്യം ഉന്നതവും സുരൂപവും ഭയം വിരൂപവും ആകുന്നു. അനുകൂലമായോ പ്രതികൂലമായോ വരുന്ന വിധിയെ വഹിക്കുന്നതിനു ശ്രേഷ്ഠമായ മാൎഗ്ഗം ഒന്നുതന്നേ. അതായതു്, രണ്ടിലും ഉന്നതനായി ചരിക്കുക.

ശീലാഭിവൃദ്ധിക്കു മനോബലം സ്ത്രീക്കും പുരുഷനും ഒരുപോലെ ആവശ്യകമാകുന്നു. രൂപസൌന്ദൎയ്യം, വേഗം നശിച്ചുപോകും; എന്നാൽ,മനഃസൌന്ദൎയ്യവും ശീലസൌന്ദൎയ്യവും പ്രായത്തോടു് വൎദ്ധിക്കുമത്രേ. സ്ത്രീകളുടേ ധീരതയ്ക്കു് അനേക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ചരിത്രം ഘോഷിക്കുന്നു. (൮൦) അക്ബർ ചക്രവൎത്തി ചിററൂർ കോട്ട പിടിച്ചപ്പോൾ രാജപുത്രസ്ത്രീകൾ സ്വമാനരക്ഷയ്ക്കായി അഗ്നിപ്രവേശത്താൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്തു. സ്കാട്ട്ലണ്ടിലേ രാജാവായ ജേംസ്പ്രഥമനേ വധിപ്പാൻ ചെന്ന ഘാതകന്മാരേ തടുക്കുന്നതിനുള്ള കതകിനു സാക്ഷയില്ലെന്നു കണ്ടു്, രാജരക്ഷയ്ക്കായി, പുരാണങ്ങളിൽ ദശരഥന്റെ തേരച്ചുതണ്ടിൽ കൈകേയി വിരലിട്ടതായി പ്പറയുന്നതുപോലേ, സാക്ഷയുടേ സ്ഥാനത്തിൽ, (൮൧) കാതറയിൻ ഡഗ്ലസ് എന്ന സ്ത്രീ,

(൮൦) ഇന്ത്യയിലേ പ്രസിദ്ധതമനായ മുകിലൻ ചക്രവൎത്തി; രാജ്യച്ഛിദ്രങ്ങളടക്കിയ ഏകച്ഛത്രാധിപതി; ജനസമുദായ പരിഷ്കാരകൻ; സൎവ്വമതസമദൃഷ്ടി; ജനരഞ്ജകൻ; സമാധാനരക്ഷകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ാം നൂററാണ്ടിന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ അന്ത്യംവരേ.

(൮൧) ഒരു ഇടപ്രഭുവിന്റെ മകൾ; രാജ്ഞീസേവിനി; ഇതു നടന്നതു് വൎത്ത എന്ന ശ്രമണശാലയിൽ ൧൪൩൭-ൽ.

തന്റെ കൈയിട്ടുതടഞ്ഞു. ധ്രുവമണ്ഡലത്തിലേയ്ക്കു് കപ്പൽ യാത്ര പോയി അദൃഷ്ടനാകപ്പെട്ട തന്റെ ഭർത്താവിനെ അന്വേഷിച്ചു് (൨൨) ലേഡി ഫ്രാങ്ക്ളിൻ എന്ന മഹതി പത്തു വർഷംവലഞ്ഞു. ലോകസ്നേഹിനികളായ (൨൩)മിസ്-കാർപ്പെണ്ടറും (൨൪)മിസ് നൈറ്റിംഗേലും ബാല്യം മുതല്ക്കേ

---

(൨൨) ഇവരുടേ ഭർത്താ (ആംഗ്ലേയൻ സർ ജാൺ-ഫ്രാങ്ക്ളിൻ) വാകുന്ന ധ്രുവമണ്ഡലത്തിൽ ഉത്തരപശ്ചിമപ-ഥംകണ്ടുപിടിച്ചതു്. (൧൮൪൫-ൽ)ആ യത്നത്തിൽ അദ്ദേഹവും കപ്പലും നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയാറേ, ഭാര്യ തന്റെ സർവ്വസ്വവും വ്യയംചെയ്തു് രണ്ടുപ്രാവശ്യം കപ്പലുകളേ ഒരുക്കി അയച്ചു. ഒടുക്കം നഷ്ടപ്പെട്ട കപ്പലിലേ ചില റിക്കാർട്ടുകളും മൃതന്മാരുടേ അസ്ഥികളും കണ്ടുകിട്ടി; അപായം വന്ന സ്ഥലവും മററും തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

(൨൩) ഒരു് ആംഗ്ലേയസ്ത്രീ; ലോകസ്നേഹിനി; ൧൮൩൫-ൽ "സാധുവൃത്തിരക്ഷണസംഘം" ഏർപ്പെടുത്തി ൩൦ വർഷം നടത്തി; സാധുവിദ്യാശാലകളും രാപ്പള്ളിക്കൂടങ്ങളുംസ്ഥാപിച്ചു; ൧൮൫൨-ൽ ദുർഗ്ഗുണപരിഹാരശാല ആരംഭിച്ചു് അതിലേയ്ക്കു് നിയമമുണ്ടാവാൻ വേലചെയ്തു; ൧൮൫൪-ൽ അതു് സാധിച്ചു. നാലു പ്രാവശ്യം സ്ത്രീവിദ്യാഭ്യാസാദികൾ നടത്തുന്നതിനു് ഇന്ത്യയിൽവന്നു വേലചെയ്തു; ബെംഗാളിൽ "സാമുദായിക ശാസ്ത്രീയ യോഗം" സ്ഥാപിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആരംഭം മുതൽ അന്ത്യം വരേ.

(൨൪) ഒരു് ആംഗ്ലേയസ്ത്രീ; മഹാർദ്രചിത്ത; പ്രാണി-സ്നേഹിനി; ലോകഭാവിനി; അതിലേയ്ക്കായി ഫ്രാൻസിലും ജർമ്മനിയിലും ചെന്നു് ചികിത്സശാലാഭരണം അഭ്യസിച്ചു; ൧൮൫൪-ൽ ക്രിമീയയിൽ ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വ്രണിത-രോഗികളേ ചികിത്സിക്കാൻ പോയി വിളരേ ജീവരക്ഷണം

ചികിത്സ മുതലായതു് അന്യ രാജ്യങ്ങളിൽ ചെന്നഭ്യസിച്ചു് സാധുസംരക്ഷണത്തിനായും ദീനരക്ഷണത്തിനായും, സ്വ-ജീവിതം സമൎപ്പണം ചെയ്തു് വളരേ കഷ്ടതകൾ അനുഭവിച്ചു.

സ്ത്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാൎക്കും മനസ്സുള്ളപക്ഷം സഹ-വാസികളെ സഹായിക്കുന്നതിനുണ്ടാകാവുന്ന അവസരങ്ങൾ അസംഖ്യങ്ങളാകുന്നു. സേറാമാർട്ടിൻ എന്ന ഒരു പാവപ്പെട്ട ആംഗ്ലേയ സ്ത്രീ ബാല്യ്പം മുതല്ക്കേ തയ്യൽപണിയിൽ കിട്ടി-യിരുന്ന സ്വല്പമായ ആദായംകൊണ്ടു് കാലംകഴിച്ചുവ-ന്നെങ്കിലും, പരോപകാരപ്രേരണ മൂദിക്കയാൽ, ഒരു ബന്ധ-നശാലയിൽ അതി നികൃഷ്ടമായ ഒരു കുററാളിയേ തുടൎന്നു ചെന്നു് മതോപദേശം ചെയ്കയും, പിന്നീടു്, പാവപ്പെട്ട തടവുകാൎക്കു് പരക്കേ അക്ഷരാഭ്യാസവും സന്മാൎഗ്ഗോപദേ-ശവും, ൨൦ വൎഷം അക്ഷീണമായി ചെയ്തു് പരേതയായി. അവളുടേ വൃത്തിയെക്കുറിച്ചവൾ എഴുതീട്ടുള്ള കവിതയുടേ താല്പൎയ്യം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഭാഗം താഴെ ഭാഷാന്തരീ-കരിച്ചിരിക്കുന്നു:—

"പരക്കനുഗ്രഹം ചെയ്വാൻ കരുതൽ ദൈവലക്ഷണം"

ചെയ്തു. അതിലേയ്ക്കു് ൧൦൦൦൦൦ രൂപ വരിയിട്ടിനാമമായി ലഭിച്ചതുകൊണ്ടു് ജനോപകാരപ്രദമായ ഒരുചികിത്സാശാല സ്ഥാപിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ ൨൦-ാന്റെ ആദ്യം വരേ.

൩. ആത്മഭരണം.

"തന്നാൽ താൻ ജിതനാകുമ്പോൾ
തന്നേ താൻ തന്റെ ബന്ധുവാം
തന്നെത്താനൊട്ടടക്കാഞ്ഞാൽ
പിന്നെത്താൻ തന്റെ ശത്രുവാം."

ഭഗവൽഗീത. ൬-൬.

"മാനവും ലാഭവും എപ്പോഴും ഒരു പൈയ്യിൽ തന്നേ അടങ്ങിക്കാണപ്പെട്ടകില്ല." (൬൫) ജാൎജ്ജ് ഹെർബെട്ട്.

"ഓരോരുത്തനും തന്നേ ഭരിയ്ക്കുന്നതുതന്നേ വാസ്തവമായ സ്വാതന്ത്ര്യം." (൬൬) പത്ഥീസ്.

"ദീൎഘക്ഷാന്തിസഹനങ്ങളിലാകുന്നു സ്ത്രീപുരുഷന്മാരിലുള്ള സദ്ഗുണം മിയ്ക്കവാറും വ്യക്തമാകുന്നതു്." ഹെൽപ്സ്.

"അടക്കംസ്വത്തുപോൽകാപ്പോന്നൽകൃത്യൈശ്വൎയ്യമാപ്തമാം" കുറൾ ൧൨. ൨.

ശ്രുപം പകന്ന ധൈൎയ്യം തന്നേ ആകുന്നു ആത്മഭരണം. അതു് ശീലത്തിന്റേ മുഖ്യാംശമാകയാൽ, "മനുഷ്യൻ മുന്നും പിന്നും നോക്കുന്ന ഒരു ജന്തു" എന്നു് ഷേക്സ്പിയർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വേഗ വികാരങ്ങൾക്കധീനനായി പ്പോകുന്ന

(൬൫) ആംഗ്ലേയ വൈദിക കവി. ഫ്രാൻസിസ് ബേക്കന്റേ സഹജീവിയും സുഹൃത്തും. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റേ ആരംഭം.

(൬൬) പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ജർമ്മൻഗ്രന്ഥപ്രസാധകൻ. വാഴ്ച ൧൮-ന്റേ അവസാനം മുതൽ ൧൯-ന്റേ മദ്ധ്യംവരേ.

മനുഷ്യൻ, സത്യത്തിൽ, തന്റെ ധാൎമ്മികസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. ശീലത്തിന്റെ സാരാംശമായ ഠരം ആത്മഭരണം തന്നെ ആകുന്നു കേവലം പ്രാകൃതജീവിതവും ധൎമ്മ്യജീവിതവും തമ്മിലുള്ള ഭേദത്തെ കാണിക്കുന്നതു്. ഒരു നഗരത്തെ അടക്കിപ്പിടിക്കുന്നവൻ ബലവാനല്ലെന്നും, തന്നെ അടക്കുന്നവൻ തന്നെ ബലവാനെന്നും ക്രിസ്തീയ വേദ ഗ്രന്ഥമായ ബൈബിളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. തന്റെ കൎമ്മവാങ്മനങ്ങളെ സ്വാധീനങ്ങളാക്കുന്നവൻതന്നെ ബലവാൻ· ജനസമുദായത്തെ ഹീനമാക്കുന്ന ദുരാഗ്രഹങ്ങൾ മിക്കവാറും, ആത്മഭരണം വ്യാപിച്ചാൽ, നശിച്ചുപോകുന്നതാണു്. നാട്ടുംപുറങ്ങളിൽ നിന്നും, അക്ഷരജ്ഞാനംപോലുമില്ലാത്ത പ്രാകൃതന്മാർ, കവാത്തു് മുതലായതിൽ ശീലിച്ചതിന്റെശേഷം ഭടന്മാരായിച്ചേൎന്നു് കപ്പലുകൾ മുങ്ങുന്ന സമയങ്ങളിൽ, സ്ത്രീശിശു രക്ഷണാൎത്ഥം, കുഴപ്പം തട്ടാത്തു്, ഉഷാറായിനിന്നു് ശൂരന്മാരായി, പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്ന മഹത്വം നോക്കുമ്പോൾ, ആത്മഭരണം അഭ്യസനീയമാണെന്നു് ബോധപ്പെടുന്നു.

“മാതൃകാപുരുഷത്വത്തിന്റെ പൂൎണ്ണസിദ്ധി ആത്മഭരണത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. വേഗാധീനനായു് അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും വലിക്കുന്ന ഓരോ താല്ക്കാലിക കാംക്ഷയ്ക്കധീനനാകാതെയും, നില തെറ്റാതെയും, ആത്മനിയതനായു്, ഓരോ കൎമ്മവും ബോധങ്ങളുടെ സദസ്സിൽ പൂൎണ്ണവിചാരംചെയ്തു് ശാന്തമായുണ്ടാകുന്ന സാമുദായിക നിശ്ചയം അനുസരിച്ചു് നടത്തുന്നതാകുന്ന ധൎമ്മ്യാഭ്യസനത്തിന്റെ ഉദ്ദിഷ്ടഫലം” എന്നു് (വ്യ) ഹെർബർട്ട് സ്പെൻസർ

(വ്യ) ആധുനികന്മാരിൽ അതി പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ തത്വജ്ഞാനി; ജീവിതശാസ്ത്രം, ആന്തഃകരണ-

പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വാസനകളും ശീലങ്ങളും അന്യ ഭാഷകളെന്നപോലെ അഭ്യസനീയങ്ങളായിരിക്കുന്നതോടു കൂടി, ഭാഷകളേക്കാൾ ക്ഷേമത്തിന്റെ സാരാംശങ്ങളുമാകുന്നു. "ദുർമ്മനസ്കത്വവും സുമനസ്കത്വവും അവനവന്റെ ഇച്ഛപോലെ ഉണ്ടാകുന്നതാണെ"ന്നും, "സുമനസ്സ് ആണ്ടൊന്നിന് ആയിരം പവന്റെ ആദായത്തെക്കാൾ വിലപിടിച്ചതാണെ"ന്നും സ്വഭാവാൽ ദീനചിത്തനായ ഡാക്ടർ ജാൺസൺപോലും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നമുക്കു നമ്മുടെ ചിന്തകളേ നയിക്കാൻ കഴിയുമ്പോളൊക്കെ അവ സുഖപ്രദങ്ങളാകുമാറു് തിരിച്ചുവിടാൻ ആർക്കും അഭ്യസിക്കാവുന്നതാണു്. ആ അഭ്യാസത്താൽ സുമനസ്കത്വം സിദ്ധിക്കുന്നതാണു്.

ശൂരശീലത്തിനു് ആധാരമായ ക്ഷാന്തി ആത്മഭരണത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മരൂപമാകുന്നു. അതു്, വാഗീശത്വം, ജ്ഞാനം, പരിശ്രമം എന്നിവയെക്കാൾ ഒരു രാജ്യനായകനു് ആവശ്യമാണെന്നു് അസാമാന്യം അതു് വഹിച്ചിരുന്ന (വ്വ) പിററു്

ശാസ്ത്രം, സാമുദായികശാസ്ത്രം, ധാർമ്മവിദ്യ ഇവ എല്ലാവിഷയങ്ങളേയും പരിണാമവാദം അനുസരിച്ചു് ഇദ്ദേഹം വിചാരം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮൫൦-ന്റെ ആദ്യം മുതല്ക്കു്.

(വ്വ) ആംഗ്ലേയ പ്രധാനമന്ത്രി; മഹാ വിശിഷ്ടനായ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ മകൻ; മഹാ മേധാവി; വിശാലബുദ്ധി; വാഗീശൻ; ധീരൻ; ൨൨-ാമത്തേവയസ്സ്മുതല്ക്കേ ആംഗ്ലേയ പ്രജാസഭാനായകൻ; താൻ അനേകംപേർക്കു് ഇടപ്രഭുസ്ഥാനം കൊടുത്തെങ്കിലും താൻ അതു് സ്വീകരിച്ചില്ല. ൧൮ വർഷം മന്ത്രിസ്ഥാനം വഹിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭൮൦-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൮൦൦-ന്റെ ആദിവരേ.

എന്ന ആംഗ്ലേയപ്രധാനമന്ത്രി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ചാറൽസ് പ്രഥമന്റേ കാലത്തു് അക്രമമായി കപ്പൽവരി ഏൎപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതിനെ മറുത്ത(൮൯)ഹാമ്പ്ഡൻ, ആത്മഭരണത്തിൽ വിശിഷ്ടനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മിതാഹാരനും തന്റേ വികാരരാഗങ്ങൾക്കു് സദാ അധിപതിയും ആയിരുന്നു. മിതഭാഷിയായിരുന്നെങ്കിലും നിരാക്ഷേപശീലവാനാകയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റേ ഓരോ ഭാഷിതത്തിനും വളരേ വിലമതിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ആംഗ്ലേയ പ്രജാസഭയിൽ അംഗത്വം ലഭിച്ചു് ഇന്ത്യാജനസമുദായത്തിന്റേ അവകാശങ്ങൾക്കായി നിശ്ചലമായി വേലചെയ്തു്, അനേകം പ്രാവശ്യം ഭാരതമഹാജനസഭയുടെ ആദ്ധ്യക്ഷ്യം വഹിച്ചു്, ഇപ്പോൾ വാൎദ്ധക്യമാന്ദ്യതയേ പ്രാപിച്ചു് പൂനയ്ക്കു സമീപം വിശ്രമിക്കുന്ന (൯൦)ദാദാബായ് നവറോജി, ഒരം ക്ഷാന്തിവിഷയത്തിലേയ്ക്കു് ഒരു വിശിഷ്ടദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. ആഫ്രിക്കയിൽ, ബൂർ ഗവൎമ്മേണ്ടിന്റേ അക്രമമായ വരിയെ ദീൎഘസഹനത്താൽ എതിൎത്തു് ഒടുവിൽ ഇപ്പോൾ ജയംപ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഗന്ധി എന്ന ഇന്ത്യനും ഈ വൎഗ്ഗത്തിൽ ചേൎക്കാൻ യോഗ്യനാണു്. മൌനി എന്ന ഉപാഖ്യ ലഭിച്ച ഹാളണ്ടിലെ പ്രഭുവായ

(൮൯) പ്രസിദ്ധനായ സ്വരാജ്യസ്നേഹി; ആംഗ്ലേയൻ; അഗ്വി; ധീരൻ; ജനസ്വാതന്ത്ര്യപ്രവാദി; മതദ്വേഷിയും നിയമഘാതകനും ആയ രാജാവിനോടെതിൎക്കുന്നതു് ന്യായമെന്നു പ്രവദിച്ചു് കൃത്യരൂപേണ സ്ഥാപിച്ചവൻ; രാജസൈന്യത്തോടെതിൎത്തു് യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചു; ക്രാംവെല്ലിന്റേ സംബന്ധി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റേ അന്ത്യം മുതൽ ൧൭-ന്റേ മദ്ധ്യം വരേ.

(൯൦) ഒരു പാർസിമഹാമനസ്കനും സ്വരാജ്യസ്നേഹിയും ആയ ഇന്ത്യൻ; ഇപ്പോൾ ൮൮ വയസ്സായി.

(൯൧) വില്ല്യം യതവാക്കും, ശാന്തനും, അനുകൂലശീലനും ആയിരുന്നുവെങ്കിലും, പ്രവൃത്തിവിഷയത്തിൽ സമുദ്രത്തിലേ ക്ഷുബ്ധോർമ്മികൾക്കുമദ്ധ്യേ നില്ക്കുന്ന പാറയെപ്പോലെ നിശ്ചലാത്മാവായിരുന്നു. വാഷിങ്ങ്ടൺ, സ്വഭാവത്താൽ വേഗവാനും, ക്ഷോഭവാനും ആയിരുന്നെങ്കിലും നിരന്തരശ്രമത്താൽ വേഗത്തേ തടുക്കയും, ക്ഷോഭത്തേ ജയിക്കയും ചെയ്തു് ഒടുക്കം ശാന്തതയും ആത്മവത്ത്വവും തനിക്കു് സഹജങ്ങളെന്നു തോന്നിക്കുമാറു് ചരിച്ചിരുന്നു. അതുപോലേ തന്നേ വെല്ലിങ്ങ്ടനും നെപ്പോളിയനെപ്പോലേ ജാത്യാ കോപശീലനായിരുന്നുവെങ്കിലും, അഭ്യാസത്താൽ അപായങ്ങളിൽ ശാന്തനും ആത്മവാനുമായിത്തീൎന്നു. പ്രകൃതി വിദ്യാവിശാരദനായ (൯൨)ഫാരഡേ, തീവ്രസ്വഭാവവാനായിരുന്നു

(൯൧) ഹാളണ്ടു് ദേശീയനായ ഒരു് ഇടപ്രഭു; വിശിഷ്ടപുരുഷൻ; മഹാശാന്തൻ; ധീരൻ; ഫ്രഞ്ചു് രാജാ ഹെൻറ്റി ദ്വിതീയൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ജനവധത്തെ ഇദ്ദേഹത്തെ സ്വകാൎയ്യമായി തെൎയ്യപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ, ഇദ്ദേഹം മൌനം വഹിക്കയാൽ, "മൌനി" എന്ന ഉപാഖ്യ ലഭിച്ചു; സ്വദേശത്തിൻേറ ആധിപത്യം വഹിച്ചിരുന്ന സ്പെയിനിലെ ഫിലിപ്പു് ദ്വിതീയൻേറ ജനപീഡകളേവളരേക്കാലം എതിൎത്തു് ഒടുക്കം സ്വജനമോചനം ലഭിച്ചു; കൊലചെയ്യപ്പെട്ടു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ൻേറ ആദ്യഭാഗം മുതൽ അന്ത്യംവരേ.

(൯൨) ഒരു് ആംഗ്ലേയ പ്രകൃതിതത്ത്വശാസ്ത്രജ്ഞൻ; രസവാദ വിദ്യുച്ഛക്തി വിഷയങ്ങളിൽ വിശിഷ്ട പ്രദൎശകൻ; ചില രസാങ്കങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ചു; ചില വായുക്കളെ ജലീകരണം ചെയ്തു. രാജകീയ ശാസ്ത്രശാലയിൽ ൩൮ വൎഷം, ജോലി കൂടാതെ പ്രാസംഗിക സ്ഥാനം വഹിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ൻേറ ആദി മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

വെങ്കിലും, അഭ്യാസത്താൽ തൻേറ തീവ്രതയേ ക്ഷോഭത്രു- പത്തിൽ നിഷ്ഫലമാക്കാതെ, ജീവിതത്തിൽ ഉജ്ജ്വലപ്ര- ഭമായ് പരിണമിപ്പിച്ചു. ഒരു പാവപ്പെട്ട കൊല്ലൻെറ മകനായിരുന്ന ഇദ്ദേഹം ൧,൫൦,൦൦൦ പവൻ കിട്ടത്തക്ക ഒരു ഉദ്യോഗത്തേ ഉപേക്ഷിച്ച്, സ്വജീവിതത്തിനെ പ്രകൃതിശാ- സ്ത്രവിഷയത്തിൽ വിനിയോഗംചെയ്തു. ഇതിനാൽ ദരിദ്രനായ് മരിക്കാൻ സംഗതി വന്നെങ്കിലും, ൪൦ വർഷത്തോളം ഇംഗ്ല- ണ്ടിൻേറ ശാസ്ത്രീയ ഖ്യാതിയെ ഉന്നമിപ്പിച്ചവനായിത്തീൎന്നു. (൩൮) സർ ജെംസ് ഉട്രാം എന്ന സേനാ നായകൻ, സി- ന്ധുദേശാക്രമണവിഷയത്തിൽവിരോധാഭിപ്രായക്കാരനായി- രുന്നെങ്കിലും, ആക്രമണം നടത്തിയതിൽ മേലധികാരിയുടെ (സർ ചാറത്സ് നേപ്പിയർ) കീഴിൽ നിൎമ്മായോദ്യമത്തോടെ വേലചെയ്തു ജയം പ്രാപിച്ചു. എന്നാൽ, ആദ്യമേ യുദ്ധ- ത്തിൻേറ അനൌചിത്യം താൻ പ്രവദിച്ചതനുസരിച്ച് തനിക്കു ചെല്ലേണ്ടതായ രണായാംശത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു. പിന്നീട് ലക്ക്നൌനഗരവിമോചനത്തിനപുറപ്പെട്ടപ്പോൾ, സേനയുടെ പ്രധാനനായകത്വത്തിനു താൻ അൎഹനായിരു- ന്നെങ്കിലും, ഉപനായകനായ (൩൯)ഹാവ്ലാക്, ചെയ്തിട്ടുള്ള

(൩൮) ഒരു ശൂരനായ ആംഗ്ലേയ സേനാനായകൻ, പൂനായിൽ അഡ്ജുട്ടൻറായി ജോലി ആരംഭിച്ചു; ൩൨-ാം വയസ്സിൽ അഫ്ഗാൻ യുദ്ധം നടത്തി; ൩൯-ാംവയസ്സിൽ സിന്ധുദേശം റസിഡണ്ടായിത്തീൎന്നു; ശിപായി കലാപ- ത്തിൽ, ലക്ക്നൌ പിടിച്ചു; ലണ്ടനിലും കല്ക്കട്ടായിലും ഇദ്ദേ- ഹത്തിൻെറ പ്രതിമ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ൻേറ ആദി മുതൽ മദ്ധ്യംവരേ.

(൩൯) ഒരു ശൂരനായ ആംഗ്ലേയ സേനാനായകൻ; ൧൮൨൪-ൽ ബൎമ്മാ യുദ്ധവും, ൧൮൩൯-ൽ അഫ്ഗാൻ

മുൻപ്രയത്നങ്ങളെ വിചാരിച്ച്, അദ്ദേഹത്തിന് പ്രധാന നായകത്വം കൊടുത്ത് താൻ ഉപനായകന്റെ സ്ഥാനം വഹിച്ചു.

മാനസമാധാനങ്ങളോട് ജീവിതംനയിക്കാനപേക്ഷയുള്ളവൻ, അല്പാനല്പകാര്യങ്ങളിൽ ഒരുപോലെ ആത്മഭരണത്തെ അവശ്യം അഭ്യസിക്കണം. വികാരങ്ങളെ വിവേകത്തിനധീനങ്ങളാക്കി ക്ഷാന്തിസഹനങ്ങളെ ശീലിക്കണം. പലപ്പോഴും ആത്മഭരണമില്ലാത്തവന്റെ നാക്ക് വളരേ ദോഷം ചെയ്യും.

"എന്തു കാക്കായ്കിലും നാവെക്കാക്കാഞ്ഞാലതുപീഡകം."

കുറൾ ൱൨൰. ൭.

വാക്ശല്യം പലപ്പോഴും സാക്ഷാൽ ശല്യത്തേക്കാൾ ദോഷകരമാണ്.

"തീയാൽ വ്രണിക്കിലുള്ളാറുമാറാ നാവേററിടും വ്രണം"

(കുറൾ-൱൨൰-൯.)

"ബുദ്ധിമാന്റെ വായ് ഹൃദയത്തിലും, മടയന്റെ ഹൃദയം വായിലും ആകുന്നു." (൯൭) സാളമൺ.

യുദ്ധവും, ൪൩-ൽ മറാട്ടാ യുദ്ധവും (മഹരാജ്പൂർ), ൪൬-ൽ ശിഖിയുദ്ധവും(സൊബ്രവൂൻ), ൫൨-ൽ പെഗ്വായുദ്ധവും നടത്തി; ൫൮-ൽ ഉട്രാമിനോട് ലക്നൌ പിടിച്ചടക്കി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദി മുതൽ മദ്ധ്യം വരേ.

(൯൭) മഹാ തേജസ്വിയും മേധാവിയുമായിരുന്ന ഒരു പുരാതന ജൂത രാജാവ്.

"പലപ്പോഴും സ്നേഹബന്ധവും, പക്ഷേ രാജ്യക്ഷേമവും ഓരോ സ്വല്പമായ വാചകഭേദത്താൽ തിരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്."

(൪൩) ബെന്തം.

"തന്റെ മനസ്സിലിരിപ്പിനെ അടക്കിവെയ്ക്കാൻകഴിയാത്തവന് വലിയ കാൎയ്യം യാതൊന്നും നടത്താൻ കഴിയുന്നതല്ലെ"ന്ന് കാർലൈൽ, ക്രാംവെല്ലിനെ വൎണ്ണിക്കുന്നതിൽ പറയുന്നു. "മൌനി" എന്നുപാഖ്യ ലഭിച്ചതായ് മുൻപറഞ്ഞ ഹാളണ്ടിലെ പ്രഭു വില്ല്യം, അവിവേചകമായോ ഗൎവ്വിതമായോ ഒരു വാക്കുപോലും ഉച്ചരിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുപോലും സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുപോലെതന്നേ വാഷിങ്ടനും വളരേ വിവിക്തവാക്കായിരുന്നു. യഥാസ്ഥിതി മൌനം അവലംബിക്കാൻ അറിയുന്ന ബുദ്ധിമാൻ കാലക്രമത്തിൽ ലോകപൂജിതനായിത്തീരും. "മൌനം ആളുക; അഥവാ മൌനത്തെക്കാൾ നല്ലതു വല്ലതും പറക" എന്നായിരുന്നു (൪൭) പൈത്താഗറസ്സിന്റെ ഉപദേശം. ജ്ഞാനവും, ലോകപരിചയവും വൎദ്ധിക്കുന്നതിനോടുകൂടി വിമതിയിൽ ക്ഷാന്തി വ-

(൪൩) അതി പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ നീതിശാസ്ത്രവിശാരദൻ; ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ അനുസരിച്ചാണ് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ആധുനിക ന്യായശാസ്ത്ര പരിഷ്കരണം മിക്കവാറും നടത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൯-ന്റെ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

(൪൭) യാവന തത്വജ്ഞാനി; ഇററലിയിൽ ചെന്നു താമസിച്ച് യോഗം കൂട്ടി; സൎവ്വവസ്തുക്കൾക്കും ആധാരം സംഖ്യയാണെന്ന മതം സ്ഥാപിച്ചു; ഗണിതത്തിന് ശാസ്ത്രീയരൂപം കല്പിച്ചു; ആഫ്രിയസ്സിലെ "മതരഹസ്യം" അനുവൎത്തിച്ച് പുനൎജ്ജന്മവാദം സ്ഥാപിച്ചു; മാംസാഹാരവൎജ്ജി. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൬-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

ധിക്കുന്നതാണു്. "അന്യർ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഓരോ തെറ്റുകളെ നോക്കിയതിൽ, അവയെല്ലാം ഞാനും ചെയ്യത്തക്കവയായിരിക്കുന്നു" എന്നു് ലോക പരിചയത്തിന്മേൽ ഗത്തേ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "മിതത്വം, ശാന്തത്വം, പരാനുകൂലിത്വം, ആത്മശങ്കിത്വം ഇതുകൾ ലോകത്തിലെ ദുഷ്ടശീലികളെ ജയിച്ച് സ്വാധീനപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ആയുധങ്ങളാകുന്നു" എന്നു് ബർക്ക് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ധൃഷ്ടതാമാത്രത്താൽ, ദുഷ്ടന്മാർ ഞെളിഞ്ഞു പോകാതിരിക്കുന്നതിനായ് ധർമ്മ്യകോപം പലപ്പോഴും കർത്തവ്യമാകുന്നു.

അല്പസ്വത്തുള്ളവനും യതകാമനയാൽ നിസ്സ്വനല്ല; അതുപോലെ തന്റെ അപേക്ഷിതങ്ങളെ കവിയുമാറു് സാധനങ്ങളുള്ളവൻ ധനികനത്രേ. തെരുവിൽക്കൂടെ വളരേ ആഭരണങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടതു് കണ്ടപ്പോൾ "എനിക്കപേക്ഷിതങ്ങളല്ലാതെ അനേകം വസ്തുക്കളുണ്ടെന്നെനിക്കിപ്പോൾ ബോദ്ധ്യമായി." എന്നു് സാക്രെട്ടീസ് പറഞ്ഞു. അന്യ ധനത്തെ ആശ്രയിച്ച് അപമര്യാദയായ് ഉപജീവിക്കുന്നതിനെക്കാൾ തനിക്കുള്ളതിനെ അവലംബിച്ച് സമര്യാദം വാഴുന്നതിനുള്ള ധൈര്യം സദ്ബുദ്ധിക്കുണ്ടാകും. സർവാൾട്ടർ സ്കാട്ടിനു് കടങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ, അതുകൾ തീർക്കുന്നതിനു് അനേക സ്നേഹിതന്മാർ വരിയിട്ടു് മുതൽ ശേഖരിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ നിരാകരിച്ച്, അന്ത്യകാലത്തിൽ കഠിനരോഗപീഡയോടുംകൂടി നിത്യപ്രയത്നംചെയ്തു് സ്വ കൃതികളോളം നിർമ്മിച്ചുണ്ടായ മുതൽകൊണ്ടു് സകല കടങ്ങളും തീർത്തു് താഴെ പറയുന്നവണ്ണം തന്റെ ജാമാതാവിനെ ഉപദേശിച്ചു മരിച്ചു. "നീ സന്മാർഗ്ഗിയും, മതാനുസാരിയും, സൽഗുണവാനും ആയിരിക്കണം; നീ ഇവിടെ കിടക്കാറാകുമ്പോൾ, വേറെ ഒരുപ്രകാരത്തിലും നിനക്കാശ്വാസം സിദ്ധിക്കയില്ല."

൭. കൃത്യധൎമ്മവും സത്യവും.

"സുപ്തനായ് സ്വപ്നേശോഭാവത്തായ് കണ്ടേൻസജ്ജീവനേ
ബുദ്ധനായപ്പോളജ്ജീവൻ കൃത്യമത്തെന്ന കണ്ടുഞാൻ."

"കൃത്യബോധം, ഓൎത്താൽ, എന്തൊരത്ഭുത സ്വഭാവമാകുന്നു! പ്രിയപ്രേരണയാലോ, പുകഴ്ത്തലിനാലോ, ശാസനയാലോ അല്ല അതു് പ്രവൎത്തിക്കുന്നതു്; പിന്നെ, തന്റെ ധൎമ്മസ്വരൂപത്തെ ആത്മാവിൽ നിലനിറുത്തീട്ടു്. നിത്യാനന്ദരണത്തെ അല്ലെങ്കിലും നിത്യബദ്ധമാനത്തെ ആകൎഷിക്കുന്നു; കാമാദികളെല്ലാം ഒളിവായി അതിനെ എത്രതന്നെ മറുത്താലും അതിന്റെ മുമ്പിൽ മൌനികളായ്പോകുന്നു."

(൮൨) കാണ്ട്.

"പരേച്ഛാധീനനാകാതേ, നേറിയാം കൌശലത്തൊടും
സന്മനോ വൎമ്മമുള്ളോവോൻ ധന്യം ജാതൻ സുശിക്ഷിതൻ;
രഹസ്തുതി ജനഖ്യാതി സ്പൃഹയാലനിബദ്ധമായ്
രാഗമുക്തം തദാത്മാ, മൈത്യാഗം ചെയ്വാൻ ഹിതംസദാ;
ഭ്രംശഭീത്യദ്ഗതിക്കായൎത്ഥം കെഞ്ചിപ്പണിയുകില്ലവൻ;
ഭൂമിയില്ലാ സ്സ്വരാരാം സൎവ്വസ്വാമിയായ് നിസ്വനാമവൻ."

(൮൩) വ്വൊട്ടൺ.

---

(൮൨) ൧൮-ാം ക്രിസ്തുശതാബ്ദത്തിൽ പ്രസിദ്ധതമനായ തത്വജ്ഞാനി; ജൎമ്മനി ദേശിയൻ; കാലാകാശ നിമിത്താത്വങ്ങൾ ബുദ്ധിയുടെ സ്വസിദ്ധരൂപങ്ങൾ എന്നു് "ശുദ്ധബുദ്ധിവിവികതി" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു.

(൮൩) ഒരു് ആംഗ്ലേയ വിദ്യാവിശാരദൻ; ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ജേംസ്പ്രഥമനെന്ന രാജാവിന്റെ ദൂതനായ് ഇററലിക്കും മററും അയയ്ക്കപ്പെട്ടു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൭-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരേ.

"ചെയ്യാനുള്ളതിനെസ്സക്തി കൈവിട്ടെന്നും നടത്തുക
അവ്വണ്ണം ചെയ്കയാലല്ലോ ചൊവ്വേ മോക്ഷം വരുന്നൂ നാം"
ഗീത ൩. ൧൯.

"വേലതീക്കാത്തവൻ ലോകത്യക്തൻ, ശ്രമമൊഴികെയൊലാ
ഉപകൃത്തിൻ വിശിഷ്ടത്വം നില്ക്കുന്നതസാഹ സദ്ഗുണേ."
കുറൾ ൬൨-൨-൦-൩-൦.

"കൃത്യം" എന്നു പറഞ്ഞാൽ, അവശ്യം ചെയ്യേണ്ടതെന്നർത്ഥം. അതൊരു കടമാകുന്നു. ജീവിതവൃത്തിയിൽ സ്വേച്ഛായത്തത്താലും നിശ്ചിതോദ്യമത്താലും ഏൽക്കുന്ന ആ കടം വീട്ടേണ്ടതു്. കൃത്യം എന്നതു്, ജീവിതത്തിൽ സർവ്വത്ര വ്യാപകമാകുന്നു. (൧) ഗാർഹ്യമായ്, പിതൃപുത്രമിഥുനസ്വാമിസേവക സംബന്ധിയായും, (൨) സ്നേഹിതസഹവാസി സംബന്ധിയായും, (൩) നിയോക്തൃനിയുക്തസംബന്ധിയായും (൪) ഭർത്തൃഭൃത സംബന്ധിയായും ഇങ്ങനെ വിവിധരൂപങ്ങൾ യഥായുക്തം അതിനുള്ളതാകുന്നു. അധികാരമുള്ളേടത്തൊക്കെ കൃത്യധർമ്മവും ഉള്ളതാകുന്നു. അധികാരലബ്ധി സത്യത്തിൽ ഒരു വിശ്വാസസമർപ്പണമാകുന്നു. നിശ്ചലമായ കൃത്യബോധം ശീലത്തിനു് മകുടമാകുന്നു. അതു് ധർമ്മാലയത്തെ ബന്ധിച്ചു് നിലനിർത്തുന്ന ഘടനസാധനമാകുന്നു. അതില്ലാഞ്ഞാൽ, അധികാരം, ഗുണം, സത്യം, ക്ഷേമം, എന്നിവ മാത്രമല്ല, പ്രേമംപോലും നിലനില്ക്കയില്ല. ന്യായാശ്രിതമായും പ്രേമപ്രേരിതമായുമുള്ള കൃത്യധർമ്മംതന്നേ ഗുണത്തിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടരൂപം. അതു് ഒരു രാഗപ്രേരണ മാത്രമല്ല; മനുഷ്യന്റെ സ്വൈരേച്ഛയാലും മനഃസാക്ഷിയാലും നിശ്ചിതങ്ങളാകുന്ന പ്രവൃത്തികളിലും നടത്തയിലും വ്യാപിച്ചാവിർഭവിക്കുന്ന ഒരു തത്വമാകുന്നു. കൃത്യം കൃതമാകുമ്പോൾ മനഃസാക്ഷി അതു് വിളിച്ചുപറയും. ആ മനഃസാക്ഷിയുടെ

നായകത്വം ഇച്ഛാശക്തിയാൽ, മഹതിയായും പ്രകൃഷ്ടയായുമുള്ള ഒരു ബുദ്ധിപോലും വഴി തെററിക്കുന്ന വെളിച്ചംപോലെയാകുന്നു. ഒരുവനെ പാദപ്രവേശനം ചെയ്യിക്കുന്നതു് മനഃസാക്ഷിയും, പാദത്തിന്മേൽ നിവൃത്തി നിറുത്തുന്നതു് ഇച്ഛയും ആകുന്നു. ഹൃദയത്തിന്റെ ധർമ്മനായകനായ മനഃസാക്ഷിയുടെ സഹായത്താൽ തന്നേ ആകുന്നു, ഉന്നതമായും വിശുദ്ധമായുമുള്ള ശീലം വിവൃദ്ധമാകേണ്ടതു്. കൃത്യം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു് ഇച്ഛയാണു്. എന്നാൽ, തിരയലിനെ തുടൎന്നു് പ്രവൃത്തിവന്നെങ്കിലേ അതു് സഫലമാകയുള്ളൂ. ബലമായ കൃത്യബോധമുള്ളവന്റെ ഇച്ഛ സധൈര്യം പ്രവൃത്തിയിൽ ഉദ്യമിക്കുന്നതിൽ അവസാനത്തിൽ തോൽവി ലഭിച്ചാലും, അതു് കൃത്യധർമ്മംനിമിത്തം വന്നതാണെന്നു് ആശ്വസിച്ചു് തൃപ്തിപ്പെടുന്നതാണു്. "തന്റെ ചുററും വളരേ ആളുകൾ വഞ്ചനയാലും ദ്രോഹത്താലും ധനികന്മാരായാലും, നീ, കൃത്യോദ്യമത്തോടു് ദരിദ്രനായിരിക്ക! അന്യർ കിഴിഞ്ഞു കിഴിഞ്ഞു പൊങ്ങിക്കൊള്ളട്ടേ; നീ, കൃത്യധർമ്മമനുഷ്ഠിച്ചു് സ്ഥാനാധികാരവിഹീനനായിരുന്നുകൊൾക! അന്യർ, പുകഴ്ത്തലിനാൽ സ്ഥാനോദ്ദേശ്യങ്ങൾ സാധിക്കട്ടേ; നീ കൃത്യോദ്യമത്തിൽ ഹതാശയനായാലും അതു് സഹിച്ചുകൊൾക! അന്യർ ഇഴിഞ്ഞു കെഞ്ചി ലഭിക്കുന്ന വൻപന്റെ അനുകൂലഹസ്തഗ്രഹണത്തെ നീ കൊതിക്കൊല്ല." എന്നൊരു മഹാത്മാവുപദേശിച്ചിരിക്കുന്നു.

കേവലം ഒരു വാദ്ധ്യാരുടേ സ്വല്പ ആദായം (൭൦ രൂപ) കൊണ്ടുപജീവിതം കഴിച്ചു് പൂനയിൽ സേവാസദനം സ്ഥാപിച്ചു്, ഇന്ത്യാജനസമുദായാഭിവൃദ്ധിക്കായ് നിരന്തരോദ്യോഗിയായിരുന്നു് രാജ്യനീതിവിഷയത്തിൽ ഗ്ലാഡ്സ്റ്റനോടുപമേയനെന്നു് സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ഗോഖലേയെന്നമഹാത്മാവു്, തന്റെ സാമുദായികോദ്യമങ്ങൾക്കു് ഭംഗം വരാമെന്ന

ശങ്കയാൽ, ഠര൦യിട, ജോർജ്ജ് ചക്രവർത്തിയാൽ പ്രദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടതും, അനേകം നാട്ടുരാജാക്കന്മാർ പോലും കൊതിക്കുന്നതുമായ കെ. സി. ഐ. ഇ. എന്ന സ്ഥാനത്തെ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം ഉപേക്ഷിച്ചതു്, മേൽപ്രസ്താവിച്ച കൃത്യനിഷ്ഠയ്ക്കു് മഹത്തായ ഒരു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. ഈ ഉപേക്ഷണമോ, ചക്രവർത്തിക്കതിനെപ്പററിയുണ്ടായ ബഹുമാനമാധിക്യം പ്രശംസനീയമെന്നു് സംശയം ജനിക്കുന്നു.

ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തി ചാറത്സ് പഞ്ചമന്റെ ആശ്രിതനായിരുന്ന (൧൦൦) പേസ്കാറാ എന്ന ഇററാലിയൻപ്രഭു, സ്വനായകനു് വിരോധമായ കക്ഷിയിൽ ചേരുന്നതിനായി, നപ്ലേശ്വസ്ഥാപനമാരാൽ, രാജത്വപദാഭിമാനത്തോടുകൂടി അപേക്ഷിതനായപ്പോൾ ആ അപേക്ഷയെ അദ്ദേഹം നിരാകരിച്ചതും, "നിങ്ങളുടെ മാനം ഓർക്കണം; സമ്പത്തിനെക്കാളും രാജത്വത്തിനെക്കാളും നിങ്ങളെ ഉയർത്തുന്നതു് മാനമാകുന്നു; അതിനാൽ മാത്രമാകുന്നു യശസ്സുണ്ടാകുന്നതു്; ആ മാനസ്വത്തിനെയാകുന്നു നിഷ്കളങ്കം നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ അനന്തരന്മാർക്കായി സംഗ്രഹിക്കേണ്ടതു്" എന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ (കാലോനാ) അദ്ദേഹത്തിനെ ഉപദേശിച്ചതും ഇതിലേയ്ക്കുദാഹരണങ്ങളാകുന്നു. കൃത്യാനുഷ്ഠാനത്തിൽ ഭർത്താവു് മരിച്ചതിന്റെശേഷം, ആ ഭാര്യ, യൌവനസൌന്ദര്യസമ്പന്നയായിരുന്നെങ്കിലും, അനേക മഹാപുരുഷന്മാരുടെ അപേക്ഷകളെ നിരാകരിച്ചു്, ഭർത്തൃമഹത്വങ്ങളെ ഘോഷിക്കുന്ന ഏകാ-

(൧൦൦) ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തി ചാറത്സ് പഞ്ചമന്റെ ആശ്രിതൻ; അദ്ദേഹത്തിനു് വിരോധിയായി വന്ന ഫ്രെഞ്ച് രാജാ ഫ്രാൻസിസ് പ്രഥമനേ പേവിയാ യുദ്ധത്തിൽ ൧൫൨൫-ൽ, തോല്പിച്ചു മരിച്ചു.

ന്നമതിയായ് ഏകാകിത്വംപ്രാപിച്ച് മരിച്ച് മഹാ വിദ്വാന്മാരാൽ അനേക കൃതികളിൽ പ്രസിദ്ധീകൃതയായിത്തീൎന്നു.

ഉൎജ്ജിതമായ പ്രവൎത്തനംതന്നേ യഥാൎത്ഥമായ ജീവിതം. സത്യത്തിൽ ജീവിതം കരുത്തോടെ നടത്തേണ്ടതായ ഒരു യുദ്ധംതന്നേ ആകുന്നു.

"പാരായൊരീവിപുല ജീവ രണാങ്കണത്തിൽ
പോരിന്നു ജാഗരണായ് നിവസിപ്പതിങ്കൽ,
തല്ലേററു മൌനമുഴലാതെ പശുക്കളെപ്പോൽ
വെല്ലാനെതിൎത്തു പൊരുതീടുക വീൎയ്യവാനായ്."
(ലാങ്ങ്ഫെല്ലൊ-ജീവിതധൎമ്മം.)

ഉൎജ്ജിതമായ് നിശ്ചയിക്കയും, ഉന്നതമായ് തുനിക്കയും, കൃത്യപഥത്തിൽ ചലിക്കാതുദ്യമിക്കയുംതന്നേ ആകുന്നു മഹത്തുക്കളുടെ ലക്ഷണം. ഇച്ഛാബലം, അല്പമായാലും അനല്പമായാലും അതു് നമുക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരീശ്വരാനുഗ്രഹമാകുന്നു. അതിനെ അവിനിയോഗത്താൽ ക്ഷയിപ്പിക്കയോ, ദുൎവ്വിനിയോഗത്താൽ ദുഷിപ്പിക്കയോ ചെയ്തുകൂടാത്തതാകുന്നു. ഒരുത്തന്റെ മഹത്വം നില്ക്കുന്നതു് സ്വസുഖവും കീൎത്തിയും കയററവും തേടുന്നതിലല്ല; സ്വകൃത്യം ചെയ്യുന്നതിലാകുന്നു.

"തത്തൽകൎമ്മത്തിൽസ്വകൃത്യത്തെശ്രദ്ധയോടാചരിക്കുകിൽ
സിദ്ധിതൻമൎത്ത്യനെല്ലൎക്കും ലബ്ധയാമെന്നുതോതുവൻ."
(ഗീത ൧൮-൪൫.)

സ്വതന്ത്രയായ സ്വേച്ഛയെ ദൃഢാഭ്യാസത്താൽ സന്മാൎഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു് നയിക്കുന്നവൻതന്നേ ധീരനുണ്ണി. സ്വേച്ഛാപ്രയോഗത്താൽ മാത്രമേ, ഉദ്ദേശ്യദാൎഢ്യം സിദ്ധിക്കയുള്ളു. നിവിൎന്നു നില്ക്കുന്നതിനു് പര പ്രയത്നമല്ല, സ്വപ്രയത്നമാണു് വേണ്ടതു്. "ജീവിത നാടകത്തിൽ നമുക്കു-

ള്ള വേഷം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു് നാമല്ല; ലബ്ധവേഷ-ത്തിൽ ശരിയാടുക മാത്രമാണു് നമ്മുടെ കൃത്യധർമ്മം. ഉത്തമാനുഗ്രഹമായ സ്വാതന്ത്ര്യം രാജാവിനും അടിമ-യ്ക്കും ഉണ്ടു്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ മഹത്വം നോക്കു-മ്പോൾ അന്യാനുഗ്രഹം ഏതും നിസ്സാരവും വ്യർത്ഥവു-മാകുന്നു. ക്ഷേമം സത്യത്തിൽ നില്ക്കുന്നതു് ദേഹബലത്തി-ലല്ല; എന്തെന്നാൽ, (൫൧) മൈറോവിനും, (൫൨) അ-ഫെല്ലിയസ്സിനും അതു് സിദ്ധിച്ചില്ല. ധനത്തിലും അല്ല; എന്തെന്നാൽ, (൫൩) ക്രീസസ്സിനു് അതു് ലഭിച്ചില്ല. അധികാരത്തിലും അല്ല; എന്തെന്നാൽ, റോമിലെ രാജ്യാ-ധികാരികൾക്കു് അതുണ്ടായില്ല. ൧൦. മൂന്നും ചേർന്നാൽ-പോലും ക്ഷേമം നല്കുകയില്ല. എന്തെന്നാൽ, (൫൪) നീറൊ,

(൫൧) ഒരു കായബലവാൻ.

(൫൨) ടി

(൫൩) ഒരു യവന രാജാവു്; ദിഗ്ജയി; ധനിഷ്ഠോ-ത്തമൻ; പെർഷ്യാ രാജാവു് സൈറസ്സിനാൽ തോല്പിക്കപ്പെട്ടു് ചിതയിൽ ഏററപ്പെട്ടപ്പോൾ, "ശുഭമായ മരണപ്രാപ്തി-യാലല്ലാതെ ധനബാഹുല്യത്താൽ ക്ഷേമമുണ്ടാകയില്ലെ"-ന്നു് സാളൻ ജ്ഞാനി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് ശരിയെന്നു് ബോ-ധപ്പെട്ടു; കുബേര സമനായ് ഗണിക്കപ്പെട്ടു. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൬-ാം ശതാബ്ദം.

(൫൪) റോമിലെ ചക്രവർത്തി; മഹാ ദുഷ്ടൻ; മാതൃ-ഘാതകൻ; അനേകം കൊലകൾ നടത്തിയവൻ; ഒടുക്കം ജനദ്വേഷം വർദ്ധിച്ചാറെ, സ്പെയിനിൽ നിന്നും, ഗാൽബാ പട്ടാളവുംകൊണ്ടു് റോമിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ഒളിച്ചോടി ഒരു പാവപ്പെട്ടവന്റെ വീട്ടിൽപതുങ്ങി ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧-ന്റെ ആദിമുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(൧൦൫) സാർഡനാപാലൻ, (൧൦൬) ആഗമെമ്നൺ ഇവരെല്ലാം ദീൎഘശ്വാസത്തോടേ തലമുടി ചിന്നിക്കരഞ്ഞു. ഇവരെല്ലാം അവസ്ഥാ നിബദ്ധന്മാരും, ദൎശനമാത്രവഞ്ചിതന്മാരുമായിപ്പോയി. സത്യത്തിൽ തനിൽ തന്നേ തന്റെ ക്ഷേമം. അതായതു്:—ഓരോ നിൎബ്ബന്ധമായ ഭയത്തെ ത്യജിച്ചോ ജയിച്ചോ സ്വതന്ത്രനായ് സമ്പൂൎണ്ണാത്മഭരണം സ്ഥാപിച്ച് തൃപ്തിശമങ്ങളോടുകൂടി ദാരിദ്ര്യാദി മഹാദോഷങ്ങളെപ്പോലും സഹിച്ച് സസമാധാനം ജീവിതത്തെ നയിക്കുക" എന്നു പറഞ്ഞു് എപിക്ക്റ്റീട്ടസ് പ്രശംസിച്ച ആത്മഭരണത്തെത്തന്നെ ആകുന്നു ഭഗവദ്ഗീതയിലും വൎണ്ണിക്കപ്പെടുന്നതു്.

"തന്നെത്താൻ താനിഴിക്കൊല്ലാ,
തന്നെത്താൻ താനുയൎത്തണം;
തനിക്കു ബന്ധുതാൻ തന്നേ,
താനത്രേ തന്റെ ശത്രുവും"

"തന്നാൽ താൻ ജിതനാകുമ്പോൾ
തന്നേ താൻ തന്റെ ബന്ധുവാം
തന്നെ ത്താനൊട്ടടക്കാഞ്ഞാൽ,
പിന്നെത്താൻ തന്റെ ശത്രുവാം"

ഭഗവൽഗീത ൬-ാം അദ്ധ്യായം ൫-ം-൬-ം ശ്ലോകങ്ങൾ.

---

(൧൦൫) പുരാതന നിനീവയിലെ രാജാവു്; ധൂൎത്തനായ ആഡംബരവാൻ.

(൧൦൬) ബലിഷ്ഠനായ യവന രാജാ; തൽസഹോദരപത്നി ഹീലൻ ട്രായ്ക്കാരൻ പാരിസ് അപഹരിച്ചതിനായ് ട്രായ് നിരോധിച്ച് ജയം പ്രാപിച്ചതാണ് ഇലിയഡ് എന്ന കവിതയിൽ ഹോമർ ഘോഷിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ധീരന്മാൎക്കു് കൃത്യബോധം ഒരു പ്രവൎത്തകശക്തിയാകുന്നു. വാഷിങ്ടൻേറ ജീവിതത്തിൽ അതു തന്നേ മുഖ്യപ്രേരകമായിരുന്നതു്. അദ്ദേഹം അപായ ഭയം കൂടാതെ അഭേദ്യമായ ഉത്സാഹത്തോടു് സ്വകൃത്യം നടത്തിവന്നു. അതിലേയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതു്, ജനസമ്മതികളും കീൎത്തിക്കുമുള്ള ആഗ്രഹമല്ല; പിന്നെ, കൃത്യം, കൎത്തവ്യധൎമ്മമാകുന്നെന്നുള്ള ഒരവസ്ഥ മാത്രമാണു്. അദ്ദേഹത്തിനു് അഭിമാനം തീരെയില്ലായിരുന്നു. അമേരിക്കയിലെ പ്രജാസൈന്യത്തിൻേറ നായകത്വം വളരേ മടിയോടെയാണു് അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചതു്. പിന്നീടു് ഏകീകൃതരാജ്യാദ്ധ്യക്ഷനായാറേ, ഇംഗ്ലണ്ടിനോടു് ചെയ്യാനുദ്ദേശിച്ച ജനാഭിപ്രായവിരുദ്ധമായ ഒരുടമ്പടി, ന്യായമാണെന്നു് ബോധപ്പെട്ടകയാൽ, വളരേ ആക്ഷേപങ്ങളും ദേഹപീഡകൾപോലും ലക്ഷ്യമാക്കാതെ അതിനെ നടത്തീട്ടു്, തടുത്തവരോടു് താഴേ പ്രസ്താവിക്കുന്ന മറുപടി പറഞ്ഞു. "എൻേറ നാട്ടുകാർ എൻേറ നേൎക്കു് കാണിച്ചിരിക്കുന്ന അനുമോദനങ്ങൾക്കു് ഞാൻ അത്യന്തം കൃതജ്ഞനായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ഞാൻ എൻേറ മനഃസാക്ഷിയേ അനുകരിക്കുന്നെങ്കിൽ മാത്രമേ അതുകൾക്കു് പാത്രീഭവിക്കയുള്ളു." ഈ നില തന്നെയാകുന്നു ഭൎത്തൃഹരിയുടെ നീതിശതകത്തിൽ ഘോഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്.

"നിന്ദിച്ചിടട്ടെ നയബോധി, പഴിച്ചിടട്ടേ,
വന്നാൎന്നിടട്ടെ ധനദേവി ഗമിച്ചിടട്ടേ,
ഇന്നോചരട്ടെ മൃതി,യന്യയുഗത്തിലോവാൻ,
തൻന്യായ്യമായവഴിവിട്ടിളകില്ല ധീരൻ.

(ഭൎത്തൃഹരി. നീതി. വൃ)

വാഷിങ്ടനെപ്പോലേ, വെല്ലിങ്ടനും കൃത്യധർമ്മോപാസകനായിരുന്നു. "നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ സ്പൃഹണീയമായതു് സത്യത്തിൽ ഒന്നുമാത്രം. അതായതു്, നാം എല്ലാവരും തുനിഞ്ഞിറങ്ങിഅവനവൻെറ കൃത്യധർമ്മം നടത്തുക." എന്നാദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞു. ആജ്ഞാനുസരണത്തിനെ അദ്ദേഹം മഹത്തായ ഒരു ധർമ്മമായ് ഗണിച്ചിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ, ഭക്തിപൂൎവ്വം അനുസരിക്കുന്നവൻ തന്നേ ബുദ്ധിപൂൎവ്വം ഭരിക്കും. അദ്ദേഹം പോൎട്ടുഗലിൽനിന്നും അവിടേ ആക്രമിച്ച ശത്രുക്കളേ തുരത്താൻ യുദ്ധത്തിനായ് പോയിരുന്നപ്പോൾ അവിടെക്കണ്ട ജനാവസ്ഥയെപ്പററി, ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—"ഇവിടത്തുകാർ ആഘോഷങ്ങളും, ജയോത്സവങ്ങളും മംഗളഗാനങ്ങളും, ദീപക്കാഴ്ചകളും മററും വളരേ നടത്തുന്നു. എന്നാൽ, ആജ്ഞാനുസരണം ഓരോരുത്തൻ അവനവൻെറ കൃത്യധമ്മം നടത്തുക ഒന്നുതന്നേ ഇവയെക്കാൾ ആവശ്യമായുള്ളതു്."

* ട്രഫാൽ ഗാറിൽ, ഫ്രഞ്ചുകപ്പലുകളോടു് യുദ്ധം ആരംഭിച്ചതിൻമുമ്പേ (൧൦) നെൽസൺ താഴെപ്പറയുന്ന

* സ്പെയിനിൻെറ തെക്കുഭാഗത്തു് ജിബ്രാൾടർ കടലിടുക്കിനടുത്തുള്ള ഒരു രാജ്യം.

(൧൦) പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ നൌനായകൻ; അസാമാന്യധീരൻ; മഹാമേധാവിയായ വിധാരകൻ; "നൈയിൻ" യുദ്ധത്തിൽവച്ചു് ഇംഗ്ലണ്ടിൻെറ നാവികമഹത്വം സ്ഥാപനം ചെയ്തവൻ; സൎവ്വമഹോദധികളിലും സഞ്ചരിച്ചു് ചെയ്ത യുദ്ധങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ ഒരു കണ്ണും മറെറാന്നിൽ ഒരു കൈയും നഷ്ടപ്പെട്ടുകയും ഒടുവിൽ ട്രഫാൽഗാർ യുദ്ധത്തിൽ വിജയശ്രീ പൂൎവ്വം മരിക്കയും ചെയ്തു. നെപ്പോളിയൻ ഇംഗ്ലണ്ടിനെ ആക്രമിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചതു് ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ

വാചകത്തോട് കൊടി കാണിച്ചു:— "ഓരോരുത്തനും സ്വകൃത്യം നടത്തുമെന്ന് ഇംഗ്ലണ്ട് വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു." ശത്രുവിൻെറ വെടിയുണ്ടയേററ് പ്രസന്നവിജയശ്രീയുടേ മടിയിൽ കിടന്ന് മരിച്ചപ്പോൾ ഒടുക്കം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:— "ഞാനെൻെറ കൃത്യംചെയ്തു; ദൈവം സ്തുതനാകട്ടേ." അദ്ദേഹത്തിൻെറ സഹചരനും സ്നേഹിതനുമായ(൧൦൮)കാളിങ്വുഡ് ഒരുയുവാവിനോടുപദേശിച്ചതാവിതു്:—"അശ്രാന്തമായും അഭേദമായും സ്വകൃത്യത്തിൽ മനസ്സുവയ്ക്കുക; മേലധികാരികളോടും മററുള്ളവരോടും, സൌജന്യ ബഹുമാനപൂർവ്വം ചിരിക്കുക; ഇങ്ങനെ നടന്നാൽ നീ അവരുടെ ആദരം സമ്പാദിച്ച്, നിശ്ചയമായ് സ്വസമ്മാനത്തിനർഹനാകും; അത്യപ്തിവഹിക്കൊല്ലാ; അതു് നിൻെറ സ്നേഹിതക്ക് ദുഃഖപ്രദവും, എതിരാളികൾക്കു ജയപ്രദവും ആകുന്നതും സത്യത്തിൽ ഗുണപ്രദമല്ലാത്തതുമത്രേ. ഉൽകൃഷ്ടലബ്ധസിദ്ധിക്കർഹനാവാൻ ശ്രമിക്ക." കൃത്യധർമ്മം നടത്തുന്നതിൽ ത്യാഗം വേണ്ടതായ് വരും; അതു് ചിലപ്പോൾ ജീവത്യാഗമായ് ത്തന്നേയിരിക്കാം. ബൎക്കൻ ഹെഡ് എന്ന കപ്പൽ സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിൽ മുങ്ങാറായപ്പോൾ, സ്ത്രീശിശുക്കളെ വള്ളങ്ങളിൽ കുഴപ്പം കൂടാതെ കയററി രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനായ്, അതിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഭടന്മാരും കവാത്തു് മുറയ്ക്കുനിന്ന് കൃത്യം നടത്തി അണിവെടിവച്ചു മുങ്ങിമരിച്ചു. ചിലപ്പോൾ ജീവത്യാഗത്തിനിടവന്നില്ലെങ്കിലും വളരേകഷ്ടതകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടതായി

വിശ്രുതസാമർത്ഥ്യത്താൽ സ്വസ്ഥമായിപ്പോയി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ൻേറ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൮-ൻേറ ആദിവരേ.

(൧൦൮) ട്രഫാൽഗാർ യുദ്ധത്തിൽ നെൽസൻെറ സഹചരനായ് വിജയം പ്രാപിച്ച ഒരു ധീരനായ ആംഗ്ലേയ നൌനായകൻ.

വരാം. ഇന്ത്യാജനസമുദായത്തിന്റേ അവകാശമാനരക്ഷയ്ക്കായ് ഭാഗ്യാസപജനങ്ങളോടും കൂടി വീണ്ടും വീണ്ടും ബന്ധനത്തിലകപ്പെട്ടും പട്ടിണികിടന്നും രോഗപീഡകൾ സഹിച്ചും, തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ ബഹുകാല പ്രയത്നം ചെയ്തു് ഇപ്പോൾ വിജയം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന മിസ്റ്റർ ഗന്ധിയും കൃത്യാത്ഥമായ ത്യാഗത്തിന്ന് ഒരു മഹാ ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. പരന്തിരീസുകാരനായ(൫൦) സേണ്ട് പീയർ എന്നപാതിരി സർവ്വസാമാന്യസമാധാനത്തിനും, സാധുക്കളുടേ കരകൌശലാഭ്യസനത്തിനും വളരേക്കാലം ശ്രമിച്ചു് തന്റേ സ്വല്പമായ ആദായം മുഴവൻ അതിലേയ്ക്കായ് വ്യയം ചെയ്ത ഒരു മഹാത്മാവായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റേ മരണസമയം "ഇപ്പോൾ എങ്ങനെ ഇരിക്കുന്നു" എന്ന് വാൾടെയർ ചോദിച്ചതിന് "നാട്ടിൻപുറത്തേയ്ക്കു് ഒരു വഴിയാത്ര പോകുന്നതുപോലെ ഇരിക്കുന്നു" എന്നുത്തരം പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റേ ജീവിതകാലത്തിൽരാജ്യാധികാരികളുടേ ആനുകൂല്യം അധികം സിദ്ധിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും, മരണാനന്തരം ൩൧ വർഷം കഴിഞ്ഞതിന്റേ ശേഷം "മഹാപ്രേമി" എന്ന മുദ്ര അദ്ദേഹത്തിന്റേ സ്മാരകമായ് പതിക്കപ്പെട്ടു.

൦ഠ ൧-ാംഭാഗത്തിൽ ചേത്ത സത്യം എന്നവിഷയത്തേക്കുറിച്ചു് (൫൫) ലാർഡ് ചെസ്റ്റർഫീൽഡ്, പറയുന്നതാവിതു്:—"ഒരു യോഗ്യന് വിജയമുണ്ടാക്കുന്നതു് സത്യമാകുന്നു."

---

(൫൦) ഒരു പരന്തിരീസ് വൈദികൻ; വിശാലമനസ്കൻ; ഗ്രന്ഥകത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റേ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൮-ന്റേ ആദി വരേ.

(൫൫) ആംഗ്ലേയ രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; പ്രസിദ്ധ സൌജന്യവാൻ; രാജ്യദൂതനായ് പലടത്തും അയയ്ക്കപ്പെട്ടതു് ക്രി-

സാരാംശത്തിൽ ൧ാം അഭിപ്രായം തന്നേ കുറളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

"നേരുനേരെന്നു നില്ക്കുന്നോ നന്യധർമ്മങ്ങളെന്തിനു്?"
"നീരിനാൽ ശുദ്ധമാം ദേഹം, നേരിനാൽ ശുദ്ധമാം മനം"
(കുറൾ ൩൦-൭-൧-൨)

നാക്കിനാൽ അസത്യം പറയാതെ, പ്രവൃത്തിയാൽ അന്യഥാഗ്രഹണത്തിനിട വരുത്തുന്നതും, അസത്യം പറയുന്നതിനു് ശരിതന്നേ. വെല്ലിങ്ങ്ടനു് ബധിരതാബാധയുണ്ടായി, ഒരു പ്രസിദ്ധനായ കർണ്ണചികിത്സകനെ കാണിച്ചപ്പോൾ അയാൾ ഒരു ദാഹകദ്രവ്യം ചെവിയിൽ ഒഴിക്കയാലുണ്ടായ വേദന അദ്ദേഹം സഹജശാന്തിയോടു് സഹിച്ചു. അനന്തരം, കുടുംബവൈദ്യൻ അദ്ദേഹത്തിനെ, കവിളും കണ്ണും വളരേ ചുമന്നും സ്വൈരസഞ്ചാരശക്തിയില്ലാതെയും, കണ്ടു് ചെവി പരിശോധിച്ചപ്പോൾ അകത്തു് അപായം വരത്തക്ക കഠിനമായ വേവു് തുടങ്ങീട്ടുള്ളതായിക്കണ്ടു് ഉപശാന്തിചെയ്തു. കർണ്ണചികിത്സകൻ, പിന്നീടുവന്നു് വളരേ വ്യസനിച്ചു്, സംഗതി വെളിപ്പെട്ടാൽ തനിക്കു് മഹത്തായ കീർത്തിദോഷം വന്നേക്കാമെന്നു് പറഞ്ഞപ്പോൾ, "നിങ്ങൾ, നല്ല വിചാരത്തോടെ ആണല്ലോ പ്രവൃത്തിച്ചതു്; ഇനി അതിനെ കുറിച്ചാരോടും ഒന്നും പറയാതിരുന്നുകൊള്ളുക; ഞാൻ, ആരോടും ഒരക്ഷരം പോലും പറയുന്നതല്ല." എന്നു് വെല്ലിങ്ങ്ടൺ പറഞ്ഞു. "അങ്ങനെ ആണെങ്കിൽ ജനങ്ങൾക്കു് ശങ്ക

ടാതെ, അയർലണ്ടിൽ വൈസറായിആയു് നിയമിക്കപ്പെട്ടു; ഇദ്ദേഹം ഉപദേഷ്ടാവായു് സ്വപുത്രനയച്ച ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണു്. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮൨൧-ന്റെ ആദി മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരേ.

ജനിക്കാതിരിക്കാൻ, അങ്ങുന്ന് എന്നെ പതിവുപോലെ ചികത്സയ്ക്കു് വരുന്നതിനനുവദിക്കണം" എന്ന് ചികിത്സകൻ അപേക്ഷിച്ചപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ദയാപൂവ്വമെങ്കിലും നിസ്സംശയം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. "അതു് ചെയ്യരുത്; എന്തെന്നാൽ,അതൊരു കളവുപറയുന്നതുപോലെയാകുന്നു"

സത്യം, ജനസമുദായത്തെ കെട്ടി നിലനിറുത്തുന്ന ഒരു ബന്ധം ആകുന്നു. അതില്ലാഞ്ഞാൽ ആ സമുദായത്തിൽ, അംഗങ്ങൾക്ക് സമവായിത്വമില്ലാതായി, ഭിന്നിപ്പും കുഴക്കും വ്യാപിച്ച് അതു് നശിച്ചുപോകുന്നതാണ്. ഒരു ഗൃഹം പോലെ തന്നേ, ഒരു ജനസമുദായവും അസത്യത്തിനാൽ ഭരിക്കപ്പെടാവുന്നതല്ല.

ചിലപ്പോൾ ദുർഗ്ഗുണവും ചിലപ്പോൾ ഭീരുത്വവും തന്നേ അസത്യത്തിനു കാരണമാകുന്നതു്. അസത്യത്തിന് ബഹു രൂപങ്ങളുണ്ടു്. ചിലപ്പോൾ അപനയമായും, ചിലപ്പോൾ ഉചിതത്ത്വമായും, ചിലപ്പോൾ ഗോപനമായും,ചിലപ്പോൾ ഉഭയവാദിത്വമായും, ചിലപ്പോൾ വക്രോക്തിയായും അതു് കാണപ്പെട്ടും. അന്യഥാ ഗ്രഹണം ജനിപ്പിക്കുക തന്നെയാകുന്നു ഇപ്പറഞ്ഞവയെല്ലാം ഉദ്ദേശം. പ്രത്യക്ഷമായ് കള്ളം പറയുന്നതു്, ഇതുകളേക്കാൾ വലുതായ ദൌഷ്ട്യം തന്നെയെങ്കിലും ഇവയോളം നിന്ദ്യമല്ല. ഒന്നുപറഞ്ഞു് മറ്റൊന്ന് ചെയ്യുന്നവരായ "ദ്വിവക്ത്രന്മാർ" എന്തു വേഷംതന്നേ കെട്ടിയാലും ഒടുക്കം നേർ വെളിപ്പെട്ടുപോകും. അന്യരേ ചതിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഇവർ സത്യത്തിൽ തങ്ങളേ ചതിക്കുകയത്രേ ചെയ്യുന്നതു്. വാസ്തവത്തിൽ അല്പഭാഗ്യന്മാരായ ഇവർ നിഷ്പ്രയോജകന്മാരായും, പക്ഷേ വഞ്ചകമുദ്ര പതിഞ്ഞ നിന്ദ്യന്മാരായും തീരുന്നു.

"ശീലം" എന്ന വിഷയത്തെ ഇപ്രകാരം യഥാവകാശം വിസ്തരിച്ചു് തീൎന്നിരിക്കയാൽ, ഇനി, എന്റെ അപേക്ഷയാൽ വാത്സല്യപൂൎവ്വം, (ഫ) കേരളീയ ഗുരുനാഥൻ "ഉന്നതജീവിത"ത്തേക്കുറിച്ചുണ്ടാക്കീട്ടുള്ള ഒരു ഭാഷാന്തരത്തോടെ നമസ്കാരപൂൎവ്വം, ഒരം പ്രബന്ധത്തെ ഇവിടെ അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

"ഉയൎന്നവാഴ്ചക്കു കൊതിച്ചിടുന്നവൻ
തിരിഞ്ഞുനോക്കൊല്ല കഴിഞ്ഞതൊന്നിലും;
കുറച്ചതിൽ താനിടിവേറു പോകിലും
പുനൎജ്ജനസ്സാന്നിധ്യം ചരിക്കണം.
അതാതുനാം വേണ്ടതുനാം തിരക്കിയാ-
ലതാതുകൎത്തവ്യമതാത്തു കാട്ടിടും
പറന്നുചെയ്യും പുകൾതീൎത്തു നല്കണം
തനിക്കെഴും യോഗ്യത കൂട്ടിയോതൊലാ.
പകയ്ക്കൊലാ തൻ സമസൃഷ്ടമൎത്ത്യനെ
സ്വഭാവിയപ്പിക്കണമീശപരകലായ്."

(ഫ) ഗെത്തേ മഹാകവിയുടെ ഒരു പദ്യം, മഹാമഹിമശ്രീ കേരളവൎമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ അവർകളാൽ ഭാഷാന്തരീകരിക്കപ്പെട്ടതു്.

ശുദ്ധിപത്രം.

അബദ്ധം	സുബദ്ധം	വശം	വരി
പ്രയത്നങ്ങളും	പ്രയത്നവും	൩	൧൦
സ്വന്തമായി	സ്വയമായി	൬	൧൨
തുക്കികൾ	തുല്യകർ	൧൧	൧൫
ജ്ഞാത	ജ്ഞൃത	൧൨	൧൬
ദേഹബഹുലതാ	ദേവബഹുലതാ	൧൨	൨൧
സ്വരൂപത്തിൽ	സ്വരൂപങ്ങളിൽ	൧൩	൮
ആണെന്നു്	ആണെന്ന	൧൩	൧൦
ജനസമുദായത്തിന്റെനീതി	ജനസമുദായത്തിന്റെ ആധാരംനീതി	൧൩	൨൧
വിശ്വസിച്ചുപോന്നു.	വിശ്വാസമുണ്ടായ്,	൧൪	൧൨
പരസേവനവും	പരോപകാരവും	൧൫	൬
പൂർവ്വാചാരവർഗ്ഗത്തിൽ	പൂർവ്വാചാര്യവർഗ്ഗത്തിൽ	൧൫	൧൭
ഗൃഹണിയ്ക്കു്	ഗൃഹിണിയ്ക്കു്	൨൨	൨
”	”	൨൨	൬
ഒരോ	ഓരോ	൨൨	൭
സ്വശക്തികളായി	സ്വശക്തകളായി	൨൨	൧൯
ബലമുള്ളവളായിത്തീരും	ബലമുള്ളവരായ്തീരും	൨൨	൧൭
ക്കാമാർത്ഥ	ക്കാമ്യാർത്ഥ	൨൩	൯
അവഹിതാഭ്യാസം	അവിഹിതാഭ്യാസം	൨൪	൨൧
ബുദ്ധ്യൂജ്ജിതം	ബുദ്ധ്യൂജ്ജിതം	൨൪	൨൩
ജയിച്ചകഥകേട്ടു്	ജയിച്ചകഥ	൨൫	൩
ഒരോരുത്തനും	ഓരോരുത്തനും	൩൩	൪
ബട്ടൺ	ബട്ടൺ	൩൪	൧൩
അസാദ്ധ്യമെന്നൊന്നു	അസാദ്ധ്യമൊന്നു	൩൮	൭

ശുദ്ധിപത്രം.

അബദ്ധം	സുബദ്ധം	വശം	വരി
പ്രവൃത്തിതപം	പ്രവൃത്തപതപം	നന്ന	ഫവ
നെപ്ളിനിയും	പ്ളിനയും	നൈ	൫
ജീവിതതപവും	ജീവിതപവും	നൈ	വ്വ
പോലുള്ള	പോലുമുള്ള	ർവ	ഫ൦
ഗുരുത്തപധമ്മത്തെ	ഗുരുതപധമ്മത്തെ	ർ൫	ൻ
മറുപടിപറഞ്ഞ	മറുപടിപറഞ്ഞു.	ർ൭	ഫർ-ഫ൫
വിഭൂഷൻ	വിദ്വാൻ	ർ൭	വന
വന വഷത്തിന്	ന വഷത്തിന്	൫ഫ	ഫവ്വ
വത്ത	പത്ത	൫ന	വവ്വ
വേഗവികാരങ്ങൾക്കല്ലാം-	വേഗവികാരങ്ങൾ		
ധീനനായിപ്പോകുന്ന	ക്കധീനനായ്പോകുന്ന	൫ന്ന	ഫ൭
നമുക്ക് നമ്മുടെ	തന്റെ	൫വ്വ	വ്വ
യതകാമനയാൽ	യതകാമനായാൽ	ന്നർ	ഫ൦
എനിക്കപേക്ഷി- തങ്ങളല്ലാതെ	എനിക്കപേക്ഷി- തങ്ങളല്ലാതെ	ന്നർ	ഫർ
കാണ്ഡ	കാണ്ട്	ന്ന൫	ഫ൦
ശരിയാടുക	ശരിയായാടുക	൭൦	വ
തൻന്യായ്യമായവഴിവി- ട്ടിളകില്ലനീതൻ	തൻന്യായമായനിലവി- ട്ടിളകില്ലധീരൻ	൭െ	വ൫
വിധാരകൻ;	വിധാനകൻ;	൭ബ	വഫ
നൈയിൻ	നയിൽ	൭ബ	വഫ-വവ
സപസ്തമായിപ്പോയി	ധപസ്തമായിപ്പോയി	൭ർ	വന
പറന്നചെയ്യുംപുകൾതീൎത്തു	പരന്നചെല്ലും പുകഴ്തീൎത്തു	൭വ്വ	ഫന

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി